Nr 200 Maj 2025 ISSN 1734-6657 Cena 4,00 zł

Zachodniopomorski magazyn ROLNICZY

Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach

200!

To już 200. wydanie Zachodniopomorskiego Magazynu Rolniczego

eprasa.pl a3ef76c64a

Zachodniopomorski
Ośrodek Doradztwa Rolniczego
w Barzkowicach

WYSTAWA OGRODNICZA

BARZKOWICKA WIOSNA

10-11 MAJA 2025

WSTĘP WOLNY!

KONTAKT
wystawa@zodr.pl

tel.:
91 479 40 17
91 479 40 51

Patronat honorowy

Patronat medialny

Partner wydarzenia

Partner ekologiczny

Sponsorzy

eprasa.pl a3ef76c64a

W NUMERZE

SYGNAŁY - INFORMACJE

4/ 200!
9/ Wielkanoc z Tradycją
12/ Brak opadów, wysychające jeziora i zmieniający się klimat – wyzwania, które nie mogą czekać
13/ Kobiety przedsiębiorcze
15/ Charolaise i Salers – to jest to!
18/ Tak się żyje u nas na wsi
24/ Wiosenne wyzwania w produkcji mleka - jak odpowiednia pielęgnacja użytków zielonych wpływa na jakość pasz i rentowność gospodarstwa?

TECHNOLOGIA PRODUKCJI ROLNEJ

26/ Nowe odmiany w krajowym rejestrze. Rzepak ozimy, żyto ozime
31/ Zalecenia
32/ Pełna zalet koniczyna
36/ Szkodniki buraka cukrowego
38/ Jak walczyć ze ślimakami?
39/ Pryszczyca

PORADNIK GOSPODYNI

42/ Pyszne torty
43/ Wiosenne pożytki pszczele – rośliny, które karmią zapylacze
47/ Zielone dachy
48/ Kalendarz biodynamiczny

EKONOMIKA DLA ROLNIKA

49/ Średnie ceny gruntów
50/ Informacja handlowo-rynkowa
53/ Rynki rolne

TECHNOLOGIA PRODUKCJI ROLNEJ
32 Pełna zalet koniczyna

47 PORADNIK GOSPODYNI
Zielone dachy

SYGNAŁY - INFORMACJE
Kobiety przedsiębiorcze 13

49 EKONOMIKA DLA ROLNIKA
Średnie ceny gruntów

POLAND25.EU

Minęły cztery miesiące polskiej prezydencji w Radzie UE. Ma ona charakter rotacyjny. Co sześć miesięcy kolejne państwo członkowskie przejmuje rotacyjną prezydencję w Radzie. Przewodniczy wtedy posiedzeniom tej instytucji na wszystkich szczeblach i dba o ciągłość prac UE. Polska prezydencja w Radzie UE trwa od 1 stycznia do 30 czerwca 2025 r.

Nasza prezydencja oparta jest o 7 filarów bezpieczeństwa:

- zdolność do obrony,
- ochrona ludzi i granic,
- odporność na obcą ingerencję i dezinformację
- zapewnienie bezpieczeństwa i swobody działalności gospodarczej,
- transformacja energetyczna,
- konkurencyjne i odporne rolnictwo,
- bezpieczeństwo zdrowotne.

Dla realizacji priorytetów polskiej prezydencji w Radzie UE mottem jest hasło „Bezpieczeństwo, Europo". Celem naszego przewodnictwa jest zapewnienie Europie szeroko rozumianego bezpieczeństwa – przede wszystkim militarnego, wewnętrznego, ekonomicznego, energetycznego, informacyjnego, żywnościowego i zdrowotnego.

Europa mierzy się obecnie ze skutkami trwającej trzeci rok wojny w Ukrainie i koniecznością wzmocnienia własnego potencjału obronnego. Rosną napięcia geopolityczne, postępuje erozja porządku międzynarodowego, opartego na dotychczasowych zasadach, a ataki hybrydowe w coraz większym stopniu wymierzone są w europejską demokrację i bezpieczeństwo.

Całkowicie obiektywnie można powiedzieć, że to naprawdę się dzieje. Instytucje europejskie i wszyscy liderzy na formalnych i nieformalnych szczytach skupiają się właśnie na bezpieczeństwie. Polski postulat obrony wschodniej granicy UE – czyli również NATO – stał się strategicznym projektem UE. Kontynuowana jest polityka sankcyjna wobec Rosji, wszystkie dotychczasowe pakiety zostały utrzymane, zaś nałożono kolejny – 16. To rzeczywiście dorobek Rady UE.

JAROMIR PALUSIŃSKI
Broker Innowacji ZODR

eprasa.pl a3ef76c64a

Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Choszcznie

Mirosław Rajczyk, Dagmara Kuźmińska, Monika Orzeszko, Adriana Czarnik-Półtorak, Alicja Wołoszyn, Paweł Wolniak

200!

To już 200. wydanie Zachodniopomorskiego Magazyny Rolniczego. Tworzą go, w zdecydowanej większości, pracownicy ZODR – specjaliści merytoryczni, doradcy terenowi, ale i autorzy z zaprzyjaźnionych instytucji. Staramy się informować Państwa o nowościach, ważnych wydarzeniach w regionie, wspierać wiedzą. Mamy nadzieję, że nam się to udaje 😊.

W tym numerze postanowiliśmy się Wam przedstawić. Wiemy, oczywiście, że znacie Państwo swoich doradców w gminie czy powiecie, ale wiemy jednocześnie, że nasza załoga co rusz się zmienia, pojawiło się wśród nas wiele nowych, młodych twarzy. Teraz, dzwoniąc z pytaniem w sprawie Barzkowickiej Wiosny, targów AGRO POMERANIA czy też np. udziału w szkoleniu z integrowanej produkcji – będziecie wiedzieli jak wygląda osoba z drugiej strony słuchawki 😊.

PZDR w Gryfinie z siedzibą w Baniach: Przemysław Solski, Weronika Osajdowska, Katarzyna Kurzydlak, Urszula Karwan, Aleksandra Mościcka, Jarosław Kurzydlak, Katarzyna Malik, Marta Krzyżanowska

PZDR w Pyrzycach: Paweł Podraska. Krzysztofa Sarzała, Ireneusz Gajewski, Anna Ścibior, Małgorzata Jędrzejek, Joanna Suwińska

Dział Księgowości: Katarzyna Rebeko, Renata Manikowska, Konrad Woźniak, Sylwia Karpińska Krystyna Dajek, Małgorzata Kowalczyk, Aneta Szulc

PZDR w Drawsku Pomorskim: Karolina Metynowska-Dobosz, Iwona Wiercioch, Marzena Adamczyk, Mirosław Skotnicki, z przodu: Agnieszka Przeorska

Dział Rolnictwa Ekologicznego i Ochrony Środowiska: Agnieszka Kleszcz, Izabela Grzana, Beata Gardygajło, Joanna Skoczylas-Gromek

Dyrekcja: Dawid Adamski, Małgorzata Piotrowska, Andrzej Leśniewicz

PZDR w Wałczu: Agnieszka Różańska-Wasiak, Natalia Białobrzeska, Piotr Hermanowicz, Beata Kubiak, Krzysztof Marchlewski

PZDR w Kamieniu Pomorskim: Adrianna Tomczyk, Beata Łukaszewska-Nowicka, Magdalena Kowalak-Skwarek

Dział Rozwoju Obszarów Wiejskich: Dominika Szczęsna, Ewelina Pawłowicz, Ewelina Gielmuda, Jolanta Gapys

PZDR w Sławnie: Alina Golec, Marlena Caspari, Patrycja Kwiatoń-Grabowska, Joanna Surgiel

Dział Kadr i Organizacji Pracy: Marta Jagiełło, Beata Koziatek, Bożena Maziarz, Agnieszka Kowańska, Dominika Leżuch

PZDR w Szczecinku: Renata Kowalczyk, Zofia Burdziak, Andrzej Grabusiński, Anna Kirkiewicz, Katarzyna Dolat, Oliwia Niezgódka

PZDR w Myśliborzu: Katarzyna Brzozowska, Aneta Gąsior, Beata Burtniak

PZDR w Świdwinie: Izabela Hojsak, Mariola Czarny, Helena Lech, Kamil Obodziński, Magdalena Hycka

eprasa.pl

Dział Ekonomiki i Zarządzania Gospodarstwem Rolnym: Marek Gardygajło, Andrzej Kamiński, Paulina Dolatowska, Dorota Buczek, Joanna Fink, Ewa Wenc

PZDR w Koszalinie: Katarzyna Ryfun, Grażyna Nurkiewicz, Agnieszka Zdanowicz, Rafał Bińczyk, Marzena Piłat-Żołnowska, Katarzyna Ostrowska, Klaudia Jączkowska

Oddział w Koszalinie: Barbara Grobelska, Magdalena Wieczorek, Anetta Zoń, Katarzyna Wolin, Dominik Węgrzynek, Joanna Giłka-Zaporska, Andrzej Leśniewicz, Marzena Gałus, Gabriela Bąk, Jan Łyszyk

PZDR w Gryficach: Tomasz Antonyk, Lidia Boś, Katarzyna Michałowska, Dariusz Wołczak

Dział Metodyki Doradztwa, Szkoleń i Wydawnictw: Jowita Windak, Barbara Lewandowska, Weronika Rybij, Sylwia Lenard, Milena Worach, Elżbieta Jarosz-Czerniak, Natalia Rakowiecka

PZDR w Łobzie: Paweł Mac, Marta Wajzberg, Bogusław Wajzberg, Maria Olejnik, Adrian Papina

eprasa.pl a8ef76c64a

Dział Technologii Produkcji Rolniczej: Stanisław Zarzycki, Izabela Świgoń, Lilianna Mierzejewska, Nikola Dolińska, Martyna Kołodziejczak, Jaromir Palusiński

PZDR w Szczecinie: Dorota Tolko, Cecylia Wojnik, Beata Górska, Justyna Popardowska

PZDR w Kołobrzegu: Wojciech Iwanicki, Anna Borcz, Krzysztof Mikołajczak, Olga Nowaczyk, Dorota Błażewicz

Dział Administracyjno-Gospodarczy: Hubert Wiśniewski, Maryna Kovalova, Renata Kuras, Robert Maziarz, Anna Trała, Jarosław Gielmuda, Paulina Wiśniewska, Waldemar Szulc, Anna Lewandowska, Zbigniew Stasiak, Joanna Łukasik, Piotr Zelent, Wioletta Jagoda, Irena Zaborowska-Domagała, Piotr Wypych, Barbara Brygman

PZDR w Nowogardzie: Jerzy Talar, Lucyna Husiatyńska, Katarzyna Makolągwa, Marek Mac

PZDR w Białogardzie: Anna Głuszczak, Emilia Romańska, Marta Borkowska, Aleksandra Abbas

PZDR w Stargardzie: Agata Kardasiewicz, Bogdan Jaroszek, Emilia Gnas, Katarzyna Fortuniak

eprasa.pl a3ef76c64a

Wielkanoc z Tradycją

10 kwietnia sala konferencyjna Delegatury Urzędu Wojewódzkiego w Koszalinie rozkwitła kolorami i tradycją za sprawą VIII Wojewódzkiego Konkursu Wielkanocnego „Wielkanoc z Tradycją" . Organizowany przez ZODR w Barzkowicach Oddział w Koszalinie konkurs w tym roku zyskał nową, bogatszą formułę. Oprócz tradycyjnych kategorii – palma i pisanka – wydarzenie rozszerzono o trzy nowe, cieszące się ogromnym zainteresowaniem konkursy: „Konkurs Wielkanocny – Rękodzieło" , „Smaki Wielkanocne – Konkurs Świątecznych Wypieków" oraz „Wielkanocny Konkurs Zespołów Ludowych" .

JOANNA GIŁKA-ZAPORSKA, BARBARA GROBELSKA KATARZYNA WOLIN, ANETTA ZOŃ
ZODR Oddział w Koszalinie

W tegorocznych zmaganiach wzięli udział liczni twórcy ludowi, pasjonaci rękodzieła, mistrzowie wypieków oraz zespoły ludowe, prezentując swoje umiejętności i interpretacje wielkanocnych tradycji. Celem konkursu jest nie tylko pobudzenie inwencji artystycznej i inspirowanie do twórczej aktywności, ale przede wszystkim propagowanie bogatego folkloru oraz stworzenie miejsca do wymiany kulinarnych doświadczeń.

Z ogromną radością możemy stwierdzić, że tegoroczna edycja konkursu spotkała się z szerokim odzewem. Chętnie wzięły w niej udział koła gospodyń wiejskich, świetlice środowiskowe, domy pomocy społecznej, ośrodki szkolno-wychowawcze, domy kultury, świetlice wiejskie oraz wiele innych instytucji, co świadczy o żywym zainteresowaniu tradycyjnym rękodziełem i zwyczajami związanymi ze Świętami Wielkiej Nocy wśród mieszkańców zarówno obszarów wiejskich, jak i miejskich naszego województwa.

Palma i pisanka

Po burzliwych obradach jury wyłoniono laureatów VIII Wojewódzkiego Konkursu Wielkanocnego.

KATEGORIA PALMA

- I miejsce – DPS w Nowych Bielicach
- II miejsce – Danuta Lisińska
- III miejsce – Maria Bunga
- Wyróżnienie - Sołectwo Krępa - Wioletta Bawoł
- Nagroda Dyrektora ZODR – DPS w Żydowie

KATEGORIA PISANKA

- I miejsce – Natalia Moszyńska
- II miejsce – Honorata Chmielnicka
- III miejsce – Magdalena Pietrzak
- Wyróżnienie – Justyna Kwiatkowska
- Nagroda Dyrektora ZODR- KGW „ Bystra woda"

Wielkanocny Konkurs Zespołów Ludowych

Po burzliwych naradach, jury, przyjmując następujące kryteria takie jak: czystość brzmienia, zachowanie ludowego charakteru, dobór kostiumów i strojów ludowych oraz opracowanie sceniczne ogłosiło wyniki.

- I miejsce – Zespół Pieśni i Tańca „Ziemia Bobolicka/Kaliny" z Bobolic za autentyczne wykonanie pieśni i dynamiczny taniec regionalny.
- II miejsce – Kapela „Swaty" z Będzina,
- III miejsce – Zespół Pieśni i Tańca „Bieliczanki" ze Szkoły Podstawowej im. Marii Skłodowskiej – Curie w Starych Bielicach.
- Wyróżnienie – Zespół „ Kwiat Paproci" z Wierciszewa.

„Smaki Wielkanocne – Konkurs Świątecznych Wypieków"

Komisja w składzie:
- Agnieszka Andryszczuk, Ewa Momot (ZS CKR w Boninie), Agnieszka Englot, Patrycja Tymczyna (Zespół Szkół nr 8 w Koszalinie), Waldemar Smagieł (ARiMR) wyłoniła zwycięzców.

- I miejsce – Oliwia Stelmach za Mazurka Wielkanocnego,
- II miejsce – Niepubliczne Przedszkole Anglojęzyczne ElF za Zajączka przekładanego kremem,
- III miejsce – Beata Sirko za Babę Wielkanocną,

Wyróżnienia:

- Dom Pomocy Społecznej w Nowych

eprasa.pl a3ef76c64a

Bielicach - za Bezowego Mazura Wielkanocnego,
• Wyróżnienie ARiMR – Koło Gospodyń Wiejskich KASZTELANKI - za Ciasto bezowiec.

Konkurs „Rękodzieło"

Celem konkursu było promowanie twórczości ludowej oraz kultywowanie tradycji wielkanocnych poprzez prezentację ręcznie wykonanych ozdób i dekoracji świątecznych.

Prace konkursowe zostały ocenione przez komisję według ustalonych kryteriów: zgodności z tematyką wielkanocną, poziomu artystycznego, staranności wykonania, pomysłowości oraz wykorzystania tradycyjnych technik i materiałów. Nadesłane dzieła prezentowały wysoki poziom artystyczny oraz bogactwo pomysłów i form rękodzielniczych, co świadczy o dużym zaangażowaniu uczestników.
• I miejsce – Dorota Kitowicz za „Wiosenne drzewko",
• II miejsce – Elżbieta Kowanda za Baranki z masy solnej,
• III miejsce – Honorata Chmielnicka za Żonkile z krepiny,
• wyróżnienie – Józefa Mazurkiewicz za Ręcznie malowane kartki świąteczne.

VIII Wojewódzki Konkurs Wielkanocny „Wielkanoc z Tradycją" po raz kolejny udowodnił, jak żywe i ważne są dla naszej społeczności tradycje związane z tymi wyjątkowymi świętami. Już dziś zapraszamy wszystkich do udziału w kolejnych edycjach!

Serdecznie gratulujemy wszystkim laureatom! Ich talent, zaangażowanie i dbałość o tradycję zasługują na najwyższe uznanie.

Uroczystość wręczenia nagród uświetnili swoją obecnością i hojnym wsparciem nasi wspaniali sponsorzy, którym składamy serdeczne podziękowania. Należą do nich: Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego, Wojewoda Zachodniopomorski, Starosta Koszaliński, Prezydent Miasta Koszalina, Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa OT w Szczecinie, Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa OT w Koszalinie, Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego OR w Koszalinie, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Oddział Regionalny w Koszalinie, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie, Zachodniopomorska Izba Rolnicza, Lasy Państwowe Nadleśnictwo w Karnieszewicach oraz Przedsiębiorstwo Zbożowo- Młynarskie PZZ SA w Stoisławiu. Jesteśmy niezmiernie wdzięczni za ich nieustanne wsparcie, które jest nieocenione przy organizacji naszego Konkursu.

Szczególne podziękowania kierujemy również do Pana Macieja Słomki, Dyrektora Delegatury Urzędu Wojewódzkiego w Koszalinie, za coroczną gościnność i pomoc w przygotowaniu Gali Finałowej. Nieocenione było także wsparcie Pani Dyrektor Doroty Grabarek z Zespołu Szkół CKR im. W. Witosa w Boninie, która służyła pomocą podczas Gali.

O randze i znaczeniu Wojewódzkiego Konkursu Wielkanocnego świadczy również patronat honorowy tak znamienitych instytucji jak Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego, Wojewoda Zachodniopomorski, Starosta Koszaliński oraz patronat medialny sprawowany przez TVP 3 Szczecin i Polskie Radio Koszalin.

eprasa.pl a3ef76c64a

Zachodniopomorski
Ośrodek Doradztwa Rolniczego
w Barzkowicach

BARZKOWICKA WIOSNA

WYSTAWA OGRODNICZA

10-11 MAJA 2025

Oferta dla Kół Gospodyń Wiejskich

Barzkowicki Przystanek Kół Gospodyń Wiejskich

aleja stoisk promujących działalność Kół Gospodyń Wiejskich

Konkursy

"Wiosna na talerzu"
"II Sołeckie Potyczki"
"Najładniejszy wiosenny wianek""
"Najładniejsze stoisko wystawiennicze KGW"

Kontakt

row@zodr.pl

www.zodr.pl/wystawa

tel. 91 479 40 59
91 479 40 65

Brak opadów, wysychające jeziora i zmieniający się klimat – wyzwania, które nie mogą czekać

28 marca w ZODR odbyła się VI Zachodniopomorska Konferencja Rybacka. Spotkanie poświęcono roli edukacji w przeciwdziałaniu negatywnym skutkom zmian klimatu w regionie Pomorza Zachodniego.

BEATA GARDYGAJŁO, ZODR w Barzkowicach

Wydarzenie otworzył Dyrektor Ośrodka, Dawid Adamski, który powitał gości. Wśród zaproszonych znalazł się m.in. Poseł na Sejm Jarosław Rzepa, który również zabrał głos w trakcie otwarcia Konferencji i podkreślił wagę tematu.

W spotkaniu wzięło udział około 90 osób – naukowców, przedstawicieli instytucji, rolników, rybaków, hodowców ryb oraz producentów i przetwórców. Program obejmował 10 wystąpień eksperckich, skupiających się na zmianach środowiskowych i roli edukacji w działaniach adaptacyjnych.

Dyskusje były rzeczowe i dynamiczne – uczestnicy chętnie dzielili się wiedzą, doświadczeniem i pomysłami na przyszłość. Spotkanie poprowadził dr hab. inż. Adam Tański, prof. ZUT, Prezes Okręgu Polskiego Związku Wędkarskiego w Szczecinie.

Organizatorzy podkreślili, że wydarzenie spełniło swoje cele – stało się platformą wymiany wiedzy i integracji środowiska związanego z rybactwem.

Dziękujemy wszystkim uczestnikom za obecność i zaangażowanie. Już dziś zapraszamy na kolejną edycję Konferencji w przyszłym roku!

Konferencja odbyła się pod patronatem Wojewody Zachodniopomorskiego, Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego oraz Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. Patronat medialny objęli Radio Szczecin i TVP3 Szczecin.

Partnerami wydarzenia była Wojewódzka Państwowa Straż Rybacka w Szczecinie, KOWR OT w Szczecinie, Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny - Wydział Nauk o Żywności i Rybactwa, Okręgi PZW ze Szczecina, Gorzowa Wielkopolskiego i Koszalina oraz Lokalna Grupa Rybacka „Zalew Szczeciński".

eprasa.pl a3ef76c64a

Kobiety przedsiębiorcze

8 marca 2025 r. ruszyła II kadencja Rady Kobiet w Rolnictwie. Przedstawicielką naszego regionu została Danuta Lebioda - członkini zarządu Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej i przewodnicząca rady powiatowej ZIR powiatu koszalińskiego.

Współczesne kobiety są kreatywne, inteligentne i niezależne. Wśród tych cech najbardziej dominuje chęć rozwoju osobistego. Duże znaczenie ma dla nich praca zawodowa. Chętnie podnoszą swoje kwalifikacje i doskonalą się w zupełnie nowych dziedzinach.

Wielofunkcyjność ról kobiet na obszarach wiejskich jest zasadniczym atutem wskazującym na ich pozycję społeczną i zawodową. Sprawnie godzą obowiązki domowe ze sprawami zawodowymi, prowadzą swoje firmy, często są również aktywistkami w społecznościach lokalnych na terenie wiejskim.

8 marca, w siedzibie Narodowego Instytutu Kultury i Dziedzictwa Wsi, członkinie nowej Rady odebrały powołania z rąk ministra rolnictwa Czesława Siekierskiego. Rada jest organem doradczym działającym przy Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Przewodniczącą nowo powołanej Rady została dr inż. Małgorzata Bogusz, Dyrektor Oddziału Centrum Doradztwa Rolniczego w Krakowie.

Zadania Rady Kobiet

1. Analiza bieżącej sytuacji kobiet na obszarach wiejskich i identyfikowanie problemów.

2. Rekomendowanie i podejmowanie inicjatyw w zakresie polepszania lub wzmacniania pozycji i roli kobiet na obszarach wiejskich i ich aktywizacji, a także przeciwdziałanie dyskryminacji, w szczególności kobiet ze szczególnymi potrzebami (niepełnosprawnych).

3. Inicjowanie i wspieranie akcji społecznych, szkoleń, debat, konferencji oraz programów i kampanii społecznych podnoszących świadomość społeczną w zakresie praw kobiet.

4. Opiniowanie projektów aktów prawnych dotyczących obszarów bezpośrednio lub pośrednio związanych z równouprawnieniem i sytuacją kobiet i dziewcząt.

5. Współpraca z komórkami organizacyjnymi w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz jednostkami podległymi ministrowi lub przez niego nadzorowanymi w zakresie działań na rzecz równości i respektowania praw kobiet, w tym dotyczących polityki rodzinnej,

RADA KOBIET W ROLNICTWIE

- Przewodnicząca: Małgorzata Bogusz
- Sekretarz: Sylwia Staniuk, zastępca Departamentu Oświaty i Polityki Społecznej w MRiRW
- Krystyna Gajdemska – KGW
- Jolanta Marzenna Szewczun – przedstawicielka jednostek samorządu terytorialnego
- członkinie – przedstawicielki instytucji:
- Helena Rudzis-Gruchała – KRUS
- Agnieszka Stepulak – ARiMR
- Aneta Lis – KOWR;
- Małgorzata Bogusz – ODR;
- Nina Sapa – NIKiDW;

c członkinie – przedstawicielki z ogólnopolskich zarejestrowanych organizacji rolniczych, przetwórczych oraz samorządu rolniczego:

- Magdalena Domagała
- Hanna Chodkowska
- Barbara Groele
- Ilona Jasyk
- Hanna Jarosławska
- Dorota Kosowska
- Danuta Lebioda
- Jolanta Nawrocka
- Henryka Janina Mioduszewska
- Danuta Hojarska
- Aleksandra Zembrzuska-Podzendek
- Członkinie – przedstawicielki kobiet działających na rzecz rozwoju obszarów wiejskich:
- Marta Czaplicka
- Karolina Suska
- Jolanta Starzewska
- Anna Wielec
- Maria Duchnik
- Anna Stokłosa-Gaweł
- Agnieszka Zawistowska
- Łucja Chrzęstek-Bar
- Magdalena Pilarz
- Olga Nalepa
- Bożena Kusz
- Katarzyna Szyca
- Iwona Kuzak-Stachowicz

eprasa.pl a3ef76c64a

dostępności opieki zdrowotnej, profilaktyki zdrowia psychicznego, ochrony przed przemocą, aktywizacji zawodowej i równouprawnienia we wszystkich dziedzinach życia.

6. Wspieranie i rekomendowanie działań mających na celu promowanie:
- dobrych praktyk w rolnictwie i przetwórstwie,
- ekologicznej żywności,
- dziedzictwa i kultury wsi,
- pozytywnych aspektów życia na terenach niezurbanizowanych.

7. Podejmowanie innych działań bezpośrednio lub pośrednio związanych z szeroko pojętą sytuacją kobiet w rolnictwie.

Dodatkowo w celu realizacji powyższych zadań Rady Kobiet w rolnictwie przewodniczący może zapraszać, z własnej inicjatywy lub na wniosek członka Rady, inne osoby w charakterze ekspertów z głosem doradczym. Ponadto przewodniczący może również tworzyć grupy robocze i tematyczne złożone z członków Rady oraz innych osób zaproszonych do udziału w pracach Rady, a także zlecać wykonanie opracowań, analiz, raportów i ekspertyz.

O Radzie

Rada Kobiet w Rolnictwie jest organem pomocniczym ministra rolnictwa. W jej skład wchodzą: przewodnicząca, zastępczyni przewodniczącej, sekretarz oraz przedstawicielki: Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, Narodowego Instytutu Kultury i Dziedzictwa Wsi, jednostek doradztwa rolniczego, ogólnopolskich i zarejestrowanych organizacji rolniczych i przetwórczych, samorządu rolniczego, kół gospodyń wiejskich, jednostek samorządu terytorialnego oraz organizacji kobiet działających na rzecz rozwoju obszarów wiejskich.

Podstawa prawna: Zarządzenie nr 7 Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 8 marca 2021 roku w sprawie powołania Rady Kobiet w Rolnictwie (Dz. Urz. Min. Rol. i Roz. Wsi z 2021 r. poz. 8 i 26, z 2022 r. poz. 1 i 20 oraz z 2023 r. poz. 18, z 2023 r. poz. 18 oraz z 2025 r. poz. 1).

Źródło: www.gov.pl/web/rolnictwo
Fot. CDR Oddział Kraków

eprasa.pl a3ef76c64a

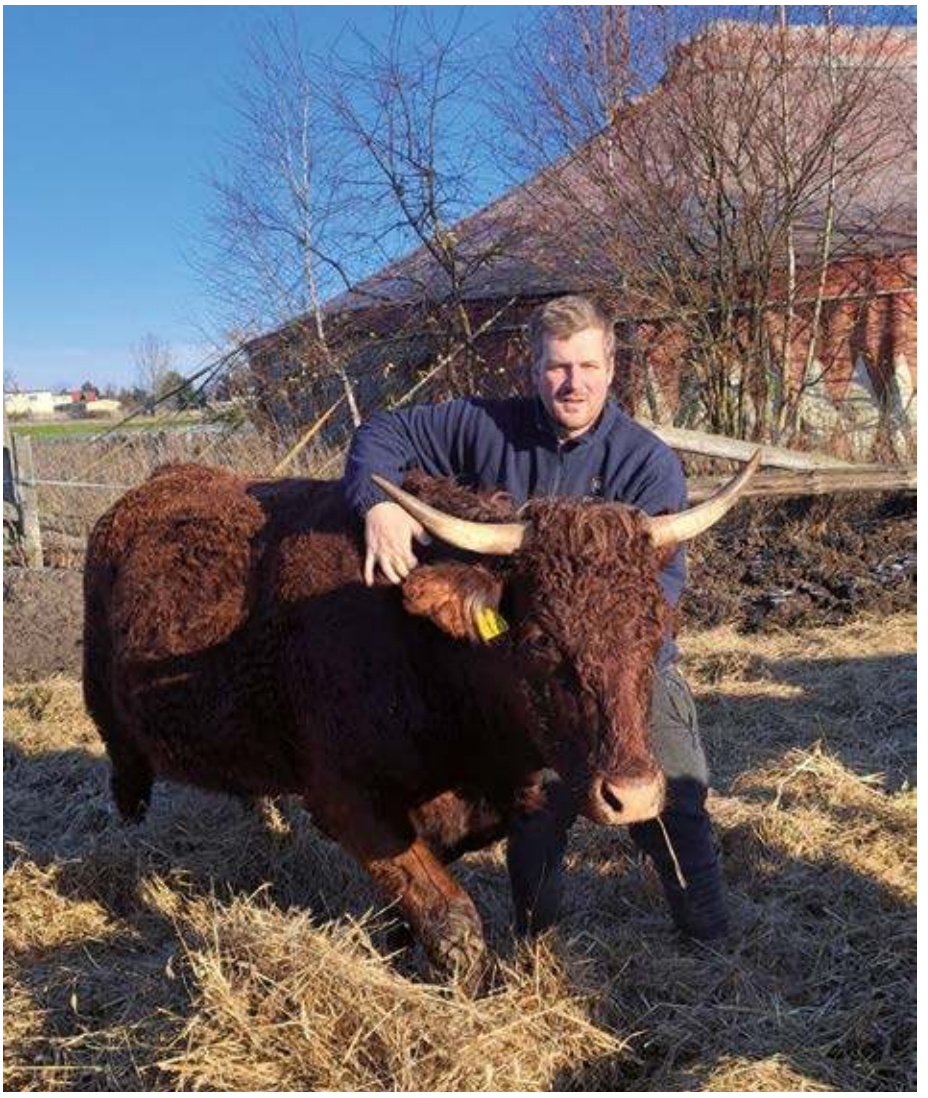

Cecylia Wojnik

Charolaise i Salers – to jest to!

Rozmowa z **BŁAŻEJEM BOCHYŃSKIM,** hodowcą bydła mięsnego z Kaczor koło Piły

Nie tylko Limousine, ale i Charolaise i Salersy! Przyzwyczailiśmy się do tego, że jeśli ktoś ma bydło mięsne, to z pewnością najbardziej popularne Limousine. Tymczasem nie tylko tę rasę możemy zobaczyć na polskich pastwiskach. Hodowca bydła z Kaczor, Błażej Bochyński, uchyla rąbka tajemnicy hodowli tych dwóch, nieco mniej popularnych ras krów mięsnych.

Od jak dawna jest Pan hodowcą bydła mięsnego?

Hoduję bydło mięsne od 15 lat.

Skąd decyzja o zajęciu się właśnie taką dziedziną?

Od zawsze w moim gospodarstwie były krowy, ale mleczne. Zawsze interesowało mnie bydło, a nie inne zwierzęta. Poszedłem na studia i ukończyłem kierunek zootechnika, ponieważ zawsze lubiłem zwierzęta. Będąc jeszcze na studiach, zlikwidowałem krowy mleczne i wraz z moim ojcem zakupiłem pierwsze dziesięć jałówek mięsnych rasy Charolaise z Francji. Po dziesięciu latach hodowli krów tej rasy postanowiliśmy dokupić jeszcze krowy rasy Salers, które hoduję od roku 2017.

Dlaczego powiększył Pan stado o krowy rasy Salers, a nie rozbudował stada Charolaise?

Ze względu na to, że nie wszystkie nasze grunty orne i pastwiska są dobrej jakości, a rasa Charolaise potrzebuje większej i lepszej bazy paszowej, aby stado się rozwijało. Postanowiliśmy się zająć rasą ekstensywną, tak aby mieć połowę stada krów ekstensywnych i połowę intensywnych.

Ile obecnie zwierząt tych ras przebywa u pana?

Posiadamy 25 matek rasy Charolaise oraz 25 matek Salersów.

Najbardziej popularną rasą krów mięsnych w Polsce jest zdecydowanie rasa Limousine. Pan jednak zdecydował się na Charolaise. Skąd taka decyzja?

Owszem, Limusine jest rasą najbardziej popularną w naszym kraju, ale także najbardziej agresywną. Zdarzają się także zwierzęta spokojne, ale odsetek tych agresywnych jest zdecydowanie wyższy. Nasze pastwiska znajdują się daleko od domu, a Charolaise są łagodnego usposobienia, nie stwarzają problemów, aby je na te użytki zawieźć w dwie osoby. Limousine sprawiają więcej problemów, do ich obsługi potrzeba byłoby więcej osób. To są zdecydowanie bardziej żywiołowe zwierzęta. Charolaise są łatwe do zaganiania, to trochę takie konie zimnokrwiste lub owce, ponieważ mają łagodne usposobienie. Salersy również takie są, a nawet łagodniejsze, mimo groźnego wyglądu. Tutaj nie potrzeba wielkich przygotowań do wywiezienia czy spędzenia z pastwiska, nie ma problemu z obsługą zwierząt, gdy są chore. Charolaise nie przeciwstawia się nawet łapaniu za rogi.

eprasa.pl a3ef76c64a

A jak wygląda zdrowotność, zacielenia i wycielenia u tej rasy?

Charolaise mają cięższe wycielenia tylko wtedy, gdy dobierzemy niewłaściwego buhaja. A to ze względu na to, że masę urodzeniową przekazuje buhaj. Cielęta tej rasy rodzą się z masą około 35 kg, więc nie ma tu większych problemów, mamy wówczas łatwe porody. Kiedy cielak jest o większej masie urodzeniowej, powyżej 55 kg, a krowa małego kalibru, to wtedy niezbędne może być cesarskie cięcie. Zdarzyć się to może raz na 200 porodów, ale to w każdej rasie. Mnie się przytrafiło raz przez 20 lat hodowli. Natomiast im większy cielak się rodzi, tym jest zdrowszy i rośnie szybciej.

Z zacieleniami u rasy Charolaise nie ma żadnych problemów. Ich zdrowotność też jest zadowalająca, aczkolwiek czasami zdarzają się choroby płuc. Pamiętać jednak należy o tym, że nie ma takiej rasy, u której czasami nie zdarzają się kłopoty ze zdrowotnością. W okresie przedwiośnia i wejścia w zimę zdarzają się takie problemy u każdej rasy. Nagła zmiana temperatury, kiedy dzień przechodzi w noc, może spowodować problemy zdrowotne, ale głównie u cieląt. Jednak to nie jest cechą rasową bydła rasy Charolaise.

A jak to wygląda u rasy Salers?

U Salersów sprawa wygląda podobnie. Z porodami nie ma żadnych problemów, bardzo rzadko te jałówki wymagają pomocy. Tutaj natomiast mleczność jest sporo wyższa niż u krów rasy Charolaise, no i Salersy nie potrzebują aż tak dobrej paszy. Jednak jeśli damy Salersom lepszą paszę, to odpłacą za to w mleku i w przyrostach. W okresach słabszej paszy na pastwisku te zwierzęta mobilizują rezerwy tłuszczowe, oszczędnie gospodarując swoimi zapasami.

Czy Pańskie zwierzęta hodowane są w systemie QMP?

Tak, oczywiście. Nie było to dla mnie wielkim wyzwaniem, aby ten system osiągnąć, ponieważ działałem w takim standardzie już dużo wcześniej. Niestety, spełnianie tak wysokich standardów nie spotyka się ze zbyt wysokim premiowaniem. Dostajemy dopłatę za posiadanie krów w tym systemie, ale nie wiemy czy sprzedaż mięsa z takim emblematem będzie dla nas opłacalna finansowo, ponieważ krótko uczestniczymy w tym standardzie.

Czy często jada Pan wołowinę?

Można powiedzieć, że dla zdrowia jadam wołowinę trzy razy w tygodniu.

A czy w przyszłości planuje Pan powiększyć swoje stada?

Tak, chciałbym powiększyć stado z pięćdziesięciu matek do stu. To taka ilość zwierząt, która nie stwarza potrzeby zatrudniania siły roboczej, ponieważ dwie osoby spokojnie sobie z takim stadem poradzą. Planuję wybudowanie kolejnego budynku gospodarczego oraz powiększenie ilości pastwisk. Sama baza paszowa nie jest dla mnie problemem, ponieważ paszę można zakupić, czasem nawet w bardzo okazyjnej cenie, ale brak pastwisk dobrej jakości. Na szczęście w okolicach Piły jest taka możliwość, aby zwiększyć ilość swoich hektarów. Trzeba pamiętać o tym, że najtańszą paszą jest zawsze pastwisko i to pastwisko decyduje o opłacalności hodowli.

Dziękuję za rozmowę.

eprasa.pl a3ef76c64a

Zachodniopomorski
Ośrodek Doradztwa Rolniczego
w Barzkowicach

KONKURS NA **"NAJŁADNIEJSZY WIOSENNY WIANEK"** DLA KÓŁ GOSPODYŃ WIEJSKICH

11 MAJA 2025

Podczas Wystawy Ogrodniczej
"Barzkowicka Wiosna"

KONTAKT

e-mail: **j.fink@zodr.pl**
tel. **91 479 40 27**

Szczegóły:
www.zodr.pl/wystawa

eprasa.pl a3ef76c64a

Tak się żyje u nas na wsi!

Rozmowa z **KATARZYNĄ** i **TOMASZEM BUCHAJCZYKAMI**
z Drawna, powiat choszczeński

Cecylia Wojnik

A co, jeśli prowadzimy nie tylko normalne gospodarstwo rolne, w którym utrzymywane są krowy w użytkowaniu mlecznym i mięsnym, ale także agroturystykę, a ponadto bierzemy udział w programach telewizyjnych? Czy to wszystko da się pogodzić tak, aby żaden z obowiązków nie ucierpiał, a całość była dobrze spięta? Ależ tak! Państwo Katarzyna i Tomasz Buchajczykowie, właściciele gospodarstwa rolnego z Pszczewka, udowadniają, że właściwa organizacja pracy, szczere chęci i miłość do tego, co się robi, to prawdziwy gwarant sukcesu.

Czym się Państwo zajmujecie?

Tomasz Buchajczyk: Na co dzień jesteśmy rolnikami, hodujemy krowy mleczne oraz bydło opasowe, uprawiamy pszenicę, rzepaki, żyto i owies. Wraz z braćmi i rodzicami wspólnie gospodarzymy.

Od kiedy prowadzicie gospodarstwo rolne?

T.B.: Od 2001 roku, co oznacza, że od tego roku stałem się notarialnie właścicielem swoich hektarów, ale gospodarzem jestem w sumie od 1984 roku, bo od dziecka zajmuję się tym, co teraz.

Czyli od zawsze miał Pan pomysł na to, aby swoje życie związać z gospodarstwem rolnym?

T.B.: Tak, rodzice we mnie zaszczepili ziemię, rolnictwo. Zakochałem się w tym. A następnie zakochałem się w mojej przyszłej żonie.

Katarzyna Buchajczyk: Mąż przeprowadził ze mną rozmowę, że ma w planach pozostanie na gospodarce. Ja pochodzę ze wsi, pamiętam świetnie czasy Państwowych Gospodarstw Rolnych, czyli PGR-ów, i życie na tej wsi nigdy nie było mi obce. W związku z tym naturalnym wydawało mi się, że będę nadal mieszkać na wsi.

I jak to gospodarstwo wygląda dziś?

T.B.: Jesteśmy samowystarczalni, mamy wszystko, czego potrzebujemy do produkcji rolniczej. Mamy własne magazyny zbożowe, sprzęt do uprawy, budynki inwentarskie. Prowadzimy gospodarstwo rodzinne razem z braćmi, wspólnie posiadamy ponad 300 hektarów gruntów ornych i kosimy 400 hektarów łąk. Grunty orne to przede wszystkim pszenica i rzepaki na paszę dla naszych zwierząt. Nadwyżkę sprzedajemy. W płodozmianie siejemy żyto, owies, łubin i groch. Siejemy także kukurydzę na kiszonkę.

Jakie jest pogłowie zwierząt?

T.B.: Krów mlecznych mamy dziś około 70 sztuk dojnych, a całego pogłowia około 200 sztuk. Byki i jałówki trzymamy do wagi ubojowej i sprzedajemy na rzeź. Ja osobiście kocham bydło mleczne, uwielbiam doić krowy, uwielbiam mleko, i nie wyobrażam sobie życia bez krów mlecznych. Rodzące się samce szkoda mi było sprzedawać w wieku odsadkowym. Wolę je trzymać do wagi ubojowej, skoro mam powierzchnię paszową i obiekty do tego. Wówczas są z tego większe pieniądze.

Jakiej rasy są Państwa krowy?

T.B.: Utrzymujemy mieszankę naszych nizinnych czarno-białych z rasą simental, nie mamy szlachetnych krów Holsztyńsko-Fryzyjskich. W latach 80. i 90. mój ojciec pracował jako inseminator, prowadził stację unasieniania zwierząt i uszlachetniał to stado. To, co dzisiaj mamy, to jest wynik jego wieloletniej pracy.

Ile mleka dają Państwa krowy?

T.B.: Prowadzimy bardziej hodowlę ekstensywną niż intensywną. Widzę w tym bardzo dużo plusów. Jestem bardzo szczęśliwy, że nie zaburzam genetyki moich zwierząt. Wydajność naszych krów waha się w przedziale od 4 do 6 tysięcy litrów mleka, przy czym u mnie krowy żyją 12-13 lat. Nie mają żadnych wymagań, jeśli chodzi o zabiegi weterynaryjne, mają bardzo dobrą płodność. Nie mamy problemów z zapaleniem wymion czy z innymi jednostkami chorobowymi. Zdarzają się problemy przy porodzie, ale to są rzadkie przypadki. Tak więc nie ponosimy kosztów leczenia naszych zwierząt, nie musimy także przy tej ekstensywnej hodowli kupować drogich dodatków paszowych i stymulatorów, żeby napędzać te wydajności. Nasze krowy mają prawdziwy dom, a nie fabrykę mleka.

Czyli jest Pan zadowolony z ekonomiki swojego gospodarstwa?

T.B.: Jestem zadowolony. Obserwując dużych producentów mleka, u których krowa żyje maksymalnie do trzech laktacji, a i to czasem nie, i ciągle są problemy zdrowotne zwierząt, doceniam to, co dzieje się u mnie. Natura stworzyła nas i zwierzęta tak a nie inaczej i każda ingerencja, na przykład w większą wydajność mleczną czy przyrosty na masie ciała, to zaburzanie natury, które zawsze wiąże się z negatywnymi skutkami. Nasza krowa wychodzi na łąkę, wraca wieczorem do domu i przynosi nam mleko. Ewentualnie do tej trawy dodamy trochę paszy, w postaci zgniecionego ziarna zbóż. Przecież to jest czysty zysk! A gdybym ja musiał trzymać moją krowę w oborze, robić TMRy, wydawać pieniądze na dodatki paszowe, to wydaje mi się, że ten próg ekonomiczny w pewnym momencie zacząłby wzrastać.

To w temacie użytkowości mlecznej. A jak Pan podchodzi do użytkowania mięsnego bydła?

T.B.: Działamy zgodnie z wymogami ekologicznymi, choć nie posiadamy certyfikatu. U nas byki w wieku 18-20 miesięcy osiągają wagę 600 kg. Uważam takie osiągi za dobry ekonomicznie przelicznik.

Czy chciałby Pan w przyszłości powiększyć jeszcze swoje stado, czy może ta ilość jest wystarczająca?

T.B.: Wydaje mi się, że już powiększać bym nie chciał. Mamy już swoje lata i dorosłe córki, więc myślałem raczej o tym, aby to stado ciut zmniejszyć i cieszyć się z tego, co mam. Dziś wszyscy dążymy do ilości, każdemu się wydaje, że jak będzie miał sto krów, a nie dziesięć, to będzie miał lepiej. To jest, niestety, nieprawda. Dojrzałem do tego, że wolę mieć kilka swoich krów i lepiej o nie zadbać, mając czysty zysk.

eprasa.pl a3ef76c64a

ROLNICY
TAK SIĘ ŻYJE U NAS NA WSI
KATARYNKA-domki

KATARYNKA

Wspaniale, że potrafi Pan cieszyć się z tego co ma, ale czy tej radości nie byłoby jeszcze więcej, gdyby stado było typowo mięsnym stadem, które nie wymaga od Państwa dodatkowych nakładów pracy? Jak wiemy, krowy mleczne nie są samoobsługowe i wymagają stałej obecności rolnika.

T.B.: Próbowałem przejść całkowicie na krowy mięsne, ale jestem na nie. Dzisiaj ciężko się coś buduje, przynajmniej w rolnictwie. Tworzenie stada trwa latami a nieraz pokoleniami. Zlikwidowanie stada zajmie nam 1-2 dni, ale jego odbudowanie jest dużo trudniejsze. Póki mogę chodzić, to będę swoje krowy mleczne karmił i doił. Mleko, które dajemy naszym gościom agroturystycznym, bo mamy takowych, jest nie do porównania z tym kupowanym w kartonach, w sklepach. Poza tym sama produkcja wołowiny nie przyniesie nam takiego zysku jak pozyskiwanie mleka. Jaka by cena nie była za mleko, to co miesiąc mamy jakiś przychód. To nam daje płynność finansową. Przy bydle mięsnym zwierzę jest utrzymywane około 20 miesięcy. Zaczynając chować te zwierzę dziś ja nie wiem, jaką za niego cenę dostanę za te 20 miesięcy. Jeśli przyjdzie kryzys na rynku wołowiny to niewykluczone, że do tego zwierzęcia będę musiał dopłacić.

Prowadzicie Państwo nie tylko gospodarstwo rolne, ale także zajmujecie się agroturystyką. Od kiedy i w jakiej formie?

K.B.: Mamy domki agroturystyczne, które prowadzimy od pięciu lat. Zawsze chcieliśmy iść w kierunku turystyki. Mamy dużo swoich terenów przy jeziorze i rzece, a także dużo łąk. Początkowo myśleliśmy o stworzeniu pola biwakowego, ale w związku z tym, że skorzystaliśmy z dofinansowania z Unii Europejskiej, to postanowiliśmy wybudować trzy domki gościnne. Nasz pierwszy rok sezonowy był bardzo udany, co spowodowało, że poszliśmy w tym kierunku. Dzięki kolejnemu kredytowi dobudowaliśmy kolejne trzy domki.

Zapraszają Państwo swoich gości jedynie w sezonie letnim?

K.B.: Tak, nasze domki to są domki letniskowe. Sezon zaczyna się zawsze od momentu, kiedy już nie ma mrozu, a kończy, gdy pojawiają się pierwsze przymrozki. W naszej okolicy nie ma

sensu utrzymywać domków cały rok, ponieważ nie ma takiego zainteresowania ze strony klientów.

Jak udaje się Państwu łączyć pracę przy gospodarstwie rolnym z pracą przy turystyce w sezonie letnim?

K.B.: Na początku było bardzo ciężko połączyć nam te dwa obowiązki. Turyści, którzy do nas przyjeżdżają, wymagają od nas też poświęcenia im czasu.

T.B.: Zaczęliśmy wcześniej wstawać, czyli przed 5 rano, a kładziemy się później, czyli koło 23. To pomaga nam zorganizować sobie pracę, a tej pracy mamy naprawdę dużo. Dużą pomocą są nasze córki. Jak tylko mogą to nam pomagają. Mamy wspaniałych gości.

K.B.: Nasi goście przychodzą do nas do gospodarstwa, aby wspólnie z nami pracować, pomagają nam. Jest to innowacyjność społeczna, polegająca na tym, że nasi goście wracają do polskiej, tradycyjnej wsi sprzed 50 lat. Staramy się pokazywać gościom jak najmniej mechanizacji, a co jest ciekawe – większość ludzi przychodzi do nas z chęcią pracować. Pomagają nam obrządzać krowy, poją cielaki, wyrzucają obornik czy też jeżdżą z nami w pole. Niektórzy potrafią samodzielnie operować maszynami.

Czyli mamy tu przykład aktywnej turystyki wiejskiej, gdzie goście przyjeżdżają nie tylko dla wypoczynku nad wodą, ale aby zrobić coś więcej?

T.B.: Rokrocznie robimy dla gości ogródek warzywny, z którego korzystają. Mamy też kilka kur, które goście uwielbiają karmić, a dzieci wybierają od nich jajka na poranną jajecznicę. Hobbistycznie robimy masło, które jest prawdziwym rarytasem dla naszych gości. Staramy się wszystkich gości traktować jak jedną dużą rodzinę. Jesteśmy w zamian także zapraszani, nasi goście chcą z nami utrzymywać kontakt całoroczny. Poznajemy nawzajem swoje życie. Żona uwielbia zabierać ich na długie spacery do lasu, na grzyby czy wycieczki rowerowe.

K.B.: Większość to są goście wracający, dla których jesteśmy jak rodzina. Nazywani jesteśmy przez ich dzieci „ciocią" oraz „wujkiem", co bardzo nas cieszy.

Planujecie zwiększyć jeszcze ilość domków czy, podobnie jak to ma miejsce w stosunku do ilości zwierząt, wystarczy już to, co posiadacie?

T.B.: Wystarczy nam to, co mamy. Co roku coś zmieniamy, coś modernizujemy. Na gości zawsze czeka nowa atrakcja, nowe wyzwania. W tym roku będziemy robić Katarynkowe Bistro ze swojskimi obiadami. Goście już o tym wiedzą i widzimy spore zainteresowanie tą nową ofertą.

K.B.: Wolimy wzbogacać naszą ofertę niż liczbę domków. Cenimy intymność gości, chcemy dać im swobodę i oszczędzić tłoku. Gwarantujemy ciszę i spokój.

Gdzie można zapoznać się z Waszą ofertą turystyczną?

K.B.: Jesteśmy Facebookowi i tam można nas znaleźć poprzez wpisanie „Katarynka-domki". Mamy także inne social media, takie jak Instagram, Tik Tok. Mamy także swoją główną stronę, gdzie można dokonać rezerwacji na www.katarynka-domki.pl.

T.B.: Nie znajdą nas państwo na stronach typowo rezerwacyjnych, szeroko dostępnych na Internecie, ze względu na pobieranie marży od naszych gości.

eprasa.pl a3ef76c64a

Państwa gospodarstwo rokrocznie otrzymuje wyróżnienia i nagrody za swoją działalność. Jakie uważacie za te najważniejsze?

K.B.: Jedną z najważniejszych dla nas nagród jest uzyskanie trzeciego miejsca w ogólnokrajowym konkursie „Sposób na Sukces" w roku 2024, w kategorii indywidualnej rodzinnej za „Katarynkę". Ale nie sposób też pominąć nagrody Dyrektora ZODR Barzkowice z 2020 roku, jaką otrzymałam za zajęcie trzeciego miejsca w konkursie „Zielone Lato" w kategorii ośrodek.

T.B.: To było dla nas szczególnie ciężkie wyzwanie, ponieważ rywalizowaliśmy z ośrodkami nadmorskimi, hotelami i pensjonatami. Jednak udało nam się!

K.B.: Również dumna jestem z bycia laureatem w konkursie „Orły Turystyki" w 2024 roku, ponieważ jest to nagroda od naszych klientów, którzy zostawiają swoje opinie po pobycie w KATARYNCE.

Jednak znani jesteście Państwo nie tylko poprzez uczestnictwo w rożnych konkursach, ale także z programów telewizyjnych?

T.B.: Zgadza się. Od około pięciu lat jest u nas kręcony serial „Rolnicy. Tak się żyje u nas na wsi". Wystąpiliśmy już w 150 odcinkach tego serialu, podczas 11 sezonów. Moja żona lubi wyszukiwać castingi i następnie brać w nich udział. Dzięki temu wzięła także udział w programie „Miasto – Wieś". W tym programie nastąpiła zamiana miejsc zamieszkania, żona razem z córką i moimi rodzicami pojechała do miasta, a konkretnie do Warszawy. Natomiast rodzina z Warszawy przyjechała do naszego gospodarstwa na wieś.

Jak się żyło w Warszawie bez wszystkich obowiązków związanych z gospodarstwem i agroturystami?

K.B.: Wspominam udział w tym programie jako bardzo ciekawą przygodę. Przez pewien czas dane nam było zamieszkać w bloku i zwiedzić Warszawę. A znajomość, już po programie, utrzymujemy po dziś dzień.

A jak tę zamianę odebrała rodzina z Warszawy?

T.B.: Przyjechała do nas rodzina z trójką dzieci, w tym z bardzo ciężko chorym synkiem. Zrobiliśmy im tu prawdziwy survival wiejski. Nauczyli się pracy w gospodarstwie, obsługi krów, a nawet rozpoznawania grzybów w lesie. Uczyliśmy się także łowić ryby.

Pani Kasiu, skąd ta przebojowość i chęć występowania w telewizji i podejmowania tego typu wyzwań?

K.B.: Największym moim motywatorem jest mój mąż. Ja coś wymyślam, coś mi przychodzi do głowy, a następnie mój mąż realizuje te plany. Ja to odbieram jako dodawanie mi skrzydeł, wiarę we mnie. Marzą mi się kolejne udziały w innych programach.

Wracając do wciąż trwającego serialu „Rolnicy. Tak się żyje u nas na wsi", jak wygląda kręcenie tego typu programów i jak bardzo to, co widzimy na ekranie, odbiega od tego, co się rzeczywiście dzieje w gospodarstwie?

K.B.: Przede wszystkim jest niezwykłe zderzenie rzeczywistości. Nasi goście, reżyser i ekipa programu początkowo widzieli nas na castingu ubranych tak, jak na co dzień, ale my tak nie wyglądamy podczas pracy w gospodarstwie. Nie nosimy ładnych strojów sportowych, bardzo często jesteśmy pobrudzeni i w dziurawych koszulkach. Nie jestem modelką, tylko rolniczką, i tak chcę być nagrywana. Ale po pracy ubieram szpilki, maluję się i chodzę w sukienkach. W programie pokazujemy całą prawdę o wsi i o nas.

T.B.: To nie jest serial inscenizowany. Kamery chodzą za nami cały dzień i wyłapują różne momenty z naszego życia. Z ekipą telewizyjną jest układany plan dnia pracy w gospodarstwie, a samego scenariusza program nie posiada.

Ile czasu w skali roku zabiera Państwu kariera telewizyjna i czy praca przy serialu nie koliduje z codziennymi obowiązkami?

T.B.: Ekipa telewizyjna wie o tym, że mamy swoje obowiązki. Przyjeżdżają 4-5 razy w roku na parę dni. Podczas jednej takiej wizyty powstaje 6 do 8 odcinków. Ta praca przy serialu nie jest uciążliwa, bardziej może przeszkadzać fakt, że chodzimy cały dzień z włączonymi mikrofonami, często o nich zapominamy i czasem wymknie się coś, czego powiedzieć publicznie nie chcemy.

K.B.: Praca przy programie nas nie zmieniła, jesteśmy tacy jak wcześniej. Często nasi goście pytają mnie jak to jest być panią z telewizji, co mnie trochę irytuje, bo jestem normalnym człowiekiem. Rzadko wyjeżdżamy poza nasz dom, wszystkie wakacje spędzamy tutaj, ze względu na specyfikę naszej pracy, i nie czujemy się sławni. Chociaż gdy już się wybierzemy poza nasze gospodarstwo, jesteśmy rozpoznawani. Wiele osób chce sobie z nami zrobić zdjęcie, co jest dla nas szalenie miłe. Mamy wielu fanów, którzy cieszą się że powstają takie programy.

T.B.: Być może dlatego ludzie nas tak lubią, bo nikogo nie gramy, niczego nie udajemy. Pokazujemy normalność. Taka jest nasza rzeczywistość.

Dziękuję za rozmowę.

eprasa.pl a3ef76c64a

ZESPÓŁ SZKÓŁ CENTRUM KSZTAŁCENIA ROLNICZEGO W SZCZECINIE

1946

Sieć Szkół Rolniczych
prowadzonych przez
Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

KSZTAŁCIMY W ZAWODACH:

- **Technik ogrodnik**
- **Technik architektury krajobrazu**
- **Technik weterynarii**
- **Technik mechanizacji rolnictwa i agrotroniki** NOWOŚĆ
- **Technik hodowca koni – profil policja konna** NOWOŚĆ

BRANŻOWA SZKOŁA I STOPNIA:

- **Ogrodnik**
- **Mechanik – operator pojazdów i maszyn rolniczych**

ul. Batalionów Chłopskich 115
70-760 Szczecin
ceogr.edu.pl
sekretariat@ceogr.edu.pl
91 46 123 79

eprasa.pl a3ef76c64a

Wiosenne wyzwania w produkcji mleka - jak odpowiednia pielęgnacja użytków zielonych wpływa na jakość pasz i rentowność gospodarstwa?

Wiosna to kluczowy okres w rolnictwie, szczególnie dla hodowców bydła mlecznego. Zarządzanie użytkami zielonymi, ich pielęgnacja oraz optymalizacja zbiorów to fundamenty sukcesu w produkcji pasz, które wpływają na jakość mleka oraz rentowność gospodarstwa. Trwałe użytki zielone, jeśli są odpowiednio zarządzane, mogą dostarczyć ogromne ilości wartościowej paszy. Choć potencjał tych terenów jest ogromny, wciąż w wielu gospodarstwach nie jest on w pełni wykorzystywany.

Optymalny termin zbioru i jego wpływ na jakość paszy

Kluczowym momentem w produkcji pasz z użytków zielonych jest zbiór zielonki o jak najwyższej wartości pokarmowej. Najlepszy termin zbioru pierwszego pokosu traw przeznaczonych do zakiszania przypada na okres od początku kłoszenia do początku wyrzucania wiech dominujących w runi gatunków traw. Młoda zielonka zawiera duże ilości cukrów, które są niezbędne do prawidłowej fermentacji mlekowej w czasie zakiszania. Ma również mniej włókna, co sprzyja lepszemu sprasowaniu i ugnieceniu.

Opóźnienie terminu zbioru powoduje wzrost zawartości włókna surowego i zmniejszenie ilości łatwo przyswajalnych cukrów. Wraz ze wzrostem traw maleje także ilość białka, a rośnie zawartość węglowodanów strukturalnych, co obniża wartość energetyczną paszy. Dlatego ważne jest, aby przestrzegać właściwego terminu pierwszego pokosu traw, który w polskich warunkach klimatycznych przypada zazwyczaj na pierwszą połowę maja.

Rola technologii w zarządzaniu paszami

Nowoczesne technologie, które wspierają hodowców w zarządzaniu użytkami zielonymi, stają się coraz bardziej powszechne i dostępne. Wykorzystanie technologii, takich jak czujniki wilgotności gleby, aplikacje do monitorowania jakości pasz czy systemy GPS do zarządzania zbiorami, pozwala na bardziej precyzyjne planowanie zbiorów i optymalizację produkcji pasz. Dzięki takim narzędziom rolnicy mogą lepiej monitorować stan swoich użytków, co pomaga w podejmowaniu bardziej świadomych decyzji dotyczących koszenia czy nawożenia.

Zarządzanie paszami w trudnych warunkach pogodowych

Zmieniający się klimat, w tym ekstremalne warunki pogodowe, takie jak susze, ulewy czy przymrozki, stanowią poważne wyzwanie dla hodowców. W takich warunkach szczególnie ważne jest odpowiednie zarządzanie użytkami zielonymi, aby mimo trudności atmosferycznych zapewnić bydłu odpowiednią paszę. Optymalizacja zbiorów oraz zastosowanie nowoczesnych metod

eprasa.pl a3ef76c64a

przechowywania pasz, takich jak silosy, mogą pomóc w utrzymaniu wysokiej jakości paszy nawet w przypadku złych warunków pogodowych.

Korzyści z różnorodności roślin w uprawach paszowych

Zarządzanie różnorodnością roślin w użytkach zielonych jest kluczowe dla uzyskania wysokiej jakości paszy oraz utrzymania zdrowia gleby. Mieszanki traw z roślinami motylkowatymi, takimi jak lucerna czy koniczyna, nie tylko poprawiają jakość paszy, ale także korzystnie wpływają na strukturę gleby i zmniejszają potrzebę stosowania nawozów mineralnych. Różnorodność roślin w uprawach paszowych pomaga także w zwiększeniu odporności na choroby oraz szkodniki, co ma znaczenie w dłuższej perspektywie czasowej.

Warto pamiętać, że rośliny motylkowate, takie jak lucerna, są również doskonałym źródłem białka, które w przypadku prawidłowego zarządzania paszami może znacznie obniżyć koszty pozyskiwania białka w gospodarstwie.

Optymalizacja kosztów produkcji mleka poprzez efektywne żywienie

W kontekście ekonomii produkcji mleka, kluczowe jest minimalizowanie jednostkowych kosztów produkcji kilograma suchej masy, białka i energii. Badania wykazują, że użytki zielone zajmują pierwsze miejsce, jeśli chodzi o niskie koszty produkcji tych składników. Dlatego warto inwestować w optymalizację zarządzania paszami i dbać o każdy etap produkcji, począwszy od doboru odpowiednich gatunków roślin, przez nawożenie, aż po terminowy zbiór i metodę konserwacji zielonki.

Ponadto, dla osiągnięcia jak najlepszych wyników, warto korzystać z usług doradczych, takich jak te oferowane przez **Polską Federację Hodowców Bydła i Producentów Mleka**. Doradztwo żywieniowe oraz analizy raportów wynikowych, np. **RW11 Żywienie**, pozwalają na dokładną ocenę jakości pasz i dostosowanie diety bydła do aktualnych potrzeb, co w efekcie prowadzi do poprawy rentowności produkcji. Więcej informacji na ten temat można znaleźć na stronie https://pfhb.pl/doradztwo/doradztwo-zywieniowe.

Warto zapamiętać, że **laboratoria PFHBiPM oferują kompleksowe badania pasz**, które pomagają w precyzyjnym dopasowaniu składników odżywczych do potrzeb zwierząt, co wpływa na jakość mleka i efektywność produkcji. Można zapoznać się z pełną ofertą badań pasz na stronie laboratoriów: https://pfhb.pl/laboratoria.

Podsumowanie

Zarządzanie użytkami zielonymi to nie tylko kwestia dbania o środowisko, ale także kluczowy element wpływający na ekonomię produkcji mleka. Optymalizacja zarządzania paszami, dobór odpowiednich roślin i przestrzeganie właściwych terminów zbioru to fundamenty efektywnej produkcji mleka. Nowoczesne technologie, różnorodność roślin w paszach oraz usługi doradcze oferowane przez **Polską Federację Hodowców Bydła i Producentów Mleka** pomagają hodowcom w osiąganiu lepszych wyników produkcyjnych. Inwestowanie w odpowiednie zarządzanie użytkami zielonymi to inwestycja w przyszłość, która przynosi wymierne korzyści zarówno dla jakości pasz, jak i rentowności produkcji mleka.

eprasa.pl a3ef76c64a

Nowe odmiany w krajowym rejestrze (2)

RZEPAK OZIMY, ŻYTO OZIME

Prezentujemy charakterystyki odmian wpisanych do Krajowego Rejestru Roślin Rolniczych w roku 2024.

dr inż. JAROMIR PALUSIŃSKI, ZODR w Barzkowicach

cprasa.pl a3ef76c64a

RZEPAK OZIMY

Bernstein (d. WRH 648)
Odmiana mieszańcowa. Plon nasion duży do bardzo dużego. Zawartość tłuszczu w nasionach duża, glukozynolanów powyżej średniej. Zawartość białka w suchej masie beztłuszczowej średnia. Masa 1000 nasion średnia. Rozwój roślin jesienią dość szybki. Zimotrwałość średnia. Rośliny średniej wysokości, o przeciętnej odporności na wyleganie. Termin początku kwitnienia i dojrzałości technicznej średni. Odporność na zgniliznę twardzikową, suchą zgniliznę kapustnych, choroby podstawy łodygi i czerń krzyżowych – średnia, na werticiliozę – mniejsza od średniej. Według deklaracji hodowcy odmiana jest tolerancyjna na wirusa żółtaczki rzepy (TuYV).

Create (d. DMH 569)
Odmiana mieszańcowa. Plon nasion duży. Zawartość tłuszczu w nasionach dość mała, glukozynolanów powyżej średniej. Zawartość białka w suchej masie beztłuszczowej średnia. Masa 1000 nasion średnia. Rozwój roślin jesienią szybki. Zimotrwałość średnia. Rośliny średniej wysokości, o średniej odporności na wyleganie. Termin początku kwitnienia i dojrzałości technicznej wcześniejszy od średniego. Odporność na zgniliznę twardzikową – średnia, na suchą zgniliznę kapustnych, choroby podstawy łodygi, werticiliozę i czerń krzyżowych – mniejsza od średniej. Odmiana o potwierdzonej odporności na kiłę kapusty, w zakresie patotypów *Plasmodiophora brassicae* najczęściej występujących w Polsce. Według deklaracji hodowcy odmiana jest tolerancyjna na wirusa żółtaczki rzepy (TuYV).

Cromputer (d. RAP 637)
Odmiana mieszańcowa. Plon nasion duży. Zawartość tłuszczu w nasionach średnia, glukozynolanów mała. Zawartość białka w suchej masie beztłuszczowej mniejsza od średniej. Masa 1000 nasion dość mała. Rozwój roślin jesienią średnio szybki. Zimotrwałość średnia. Rośliny średniej wysokości, o dużej odporności na wyleganie. Termin początku kwitnienia i dojrzałości technicznej średni. Odporność na zgniliznę twardzikową, suchą zgnilizną kapustnych i werticiliozę – większa od średniej, na choroby podstawy łodygi i czerń krzyżowych – średnia. Odmiana o potwierdzonej odporności na kiłę kapusty, w zakresie patotypów *Plasmodiophora brassicae* najczęściej występujących w Polsce. Według deklaracji hodowcy odmiana jest tolerancyjna na wirusa żółtaczki rzepy (TuYV).

DK Exigent (d. DMH513)
Odmiana mieszańcowa. Plon nasion duży do bardzo dużego. Zawartość tłuszczu w nasionach duża, glukozynolanów powyżej średniej. Zawartość białka w suchej masie beztłuszczowej mniejsza od średniej. Masa 1000 nasion mniejsza od średniej. Rozwój roślin jesienią średnio szybki. Zimotrwałość średnia. Rośliny dość wysokie, o przeciętnej odporności na wyleganie. Termin początku kwitnienia i dojrzałości technicznej średni. Odporność na suchą zgniliznę kapustnych – większa od średniej, na zgniliznę twardzikową, choroby podstawy łodygi, werticiliozę i czerń krzyżowych – średnia. Według deklaracji hodowcy odmiana jest tolerancyjna na wirusa żółtaczki rzepy (TuYV).

Hiberia (d. MH 19HR1039)
Odmiana mieszańcowa. Plon nasion duży do bardzo dużego. Zawartość tłuszczu w nasionach średnia, glukozynolanów powyżej średniej. Zawartość białka w suchej masie beztłuszczowej średnia. Masa 1000 nasion mniejsza od średniej. Rozwój roślin jesienią średnio szybki. Zimotrwałość średnia. Rośliny średniej wysokości, o średniej odporności na wyleganie. Termin początku kwitnienia nieco późniejszy od średniego, dojrzałości technicznej średni. Odporność na werticiliozę – większa od średniej, na suchą zgniliznę kapustnych, choroby podstawy łodygi i czerń krzyżowych – średnia, na zgniliznę twardzikową – mniejsza od średniej.

Invigor 2050 (d. 1EW0282)
Odmiana mieszańcowa. Plon nasion bardzo duży. Zawartość tłuszczu w nasionach dość duża, glukozynolanów większa od średniej. Zawartość białka w suchej masie beztłuszczowej średnia. Masa 1000 nasion dość duża. Rozwój roślin jesienią dość szybki. Zimotrwałość średnia. Rośliny średniej wysokości, o przeciętnej odporności na wyleganie. Termin początku kwitnienia i dojrzałości technicznej średni. Odporność na zgniliznę twardzikową i suchą zgniliznę kapustnych – średnia, na choroby podstawy łodygi, werticiliozę i czerń krzyżowych – mniejsza od średniej. Według deklaracji hodowcy odmiana jest tolerancyjna na wirusa żółtaczki rzepy (TuYV).

LG Abraham (d. LE20/441)
Odmiana mieszańcowa. Plon nasion duży do bardzo dużego. Zawartość tłuszczu w nasionach średnia, glukozynolanów mała. Zawartość białka w suchej masie beztłuszczowej średnia. Masa 1000 nasion średnia. Rozwój roślin jesienią dość szybki. Zimotrwałość średnia. Rośliny średniej wysokości, o przeciętnej odporności na wyleganie. Termin początku kwitnienia nieco wcześniejszy od średniego, dojrzałości technicznej średni. Odporność na zgniliznę twardzikową – większa od średniej, na suchą zgniliznę kapustnych, choroby podstawy łodygi, werticiliozę i czerń krzyżowych – średnia. Według deklaracji hodowcy odmiana jest tolerancyjna na wirusa żółtaczki rzepy (TuYV).

LG Alacroix (d. LE21/450)
Odmiana mieszańcowa. Plon nasion bardzo duży. Zawartość tłuszczu w nasionach dość duża, glukozynolanów powyżej średniej. Zawartość białka w suchej masie beztłuszczowej mniejsza od średniej. Masa 1000 nasion mniejsza od średniej. Rozwój roślin jesienią średnio szybki. Zimotrwałość średnia. Rośliny średniej wysokości, o przeciętnej odporności na wyleganie. Termin początku kwitnienia i dojrzałości technicznej – średni. Odporność na zgniliznę twardzikową, suchą zgniliznę kapustnych, choroby podstawy łodygi, werticiliozę i czerń krzyżowych – średnia. Według deklaracji hodowcy odmiana jest tolerancyjna na wirusa żółtaczki rzepy (TuYV).

LG Alpine (d. LE20/440)
Odmiana mieszańcowa. Plon nasion duży do bardzo dużego. Zawartość tłuszczu w nasionach średnia, glukozynolanów mała. Zawartość białka w suchej masie beztłuszczowej dość duża. Masa 1000 nasion średnia. Rozwój roślin jesienią szybki. Zimotrwałość średnia. Rośliny średniej wysokości, o średniej odporności na wyleganie.

eprasa.pl a3ef76c64a

Termin początku kwitnienia i dojrzałości technicznej nieco wcześniejszy od średniego. Odporność na zgniliznę twardzikową – większa od średniej, na suchą zgniliznę kapustnych, choroby podstawy łodyg, werticiliozę i czerń krzyżowych – średnia. Według deklaracji hodowcy odmiana jest tolerancyjna na wirusa żółtaczki rzepy (TuYV).

LG Armada (d. LE20/435)
Odmiana mieszańcowa. Plon nasion bardzo duży. Zawartość tłuszczu i glukozynolanów w nasionach średnia. Zawartość białka w suchej masie beztłuszczowej średnia. Masa 1000 nasion mniejsza od średniej. Rozwój roślin jesienią średnio szybki. Zimotrwałość średnia. Rośliny wysokie, o dość dużej odporności na wyleganie. Termin początku kwitnienia i dojrzałości technicznej nieco późniejszy od średniego. Odporność na werticiliozę – większa od średniej, na zgniliznę twardzikową, suchą zgniliznę kapustnych, choroby podstawy łodygi i czerń krzyżowych – średnia. Według deklaracji hodowcy odmiana jest tolerancyjna na wirusa żółtaczki rzepy (TuYV).

LG Atacama (d. LE20/436)
Odmiana mieszańcowa. Plon nasion duży do bardzo dużego. Zawartość tłuszczu w nasionach dość duża, glukozynolanów poniżej średniej. Zawartość białka w suchej masie beztłuszczowej średnia. Masa 1000 nasion średnia. Rozwój roślin jesienią dość szybki. Zimotrwałość średnia. Rośliny wysokie, o przeciętnej odporności na wyleganie. Termin początku kwitnienia i dojrzałości technicznej nieco późniejszy od średniego. Odporność na czerń krzyżowych – większa od średniej, na zgniliznę twardzikową, suchą zgniliznę kapustnych, choroby podstawy łodygi i werticiliozę – średnia. Według deklaracji hodowcy odmiana jest tolerancyjna na wirusa żółtaczki rzepy (TuYV).

LG Avenger (d. LE21/446)
Odmiana mieszańcowa. Plon nasion bardzo duży. Zawartość tłuszczu w nasionach średnia, glukozynolanów mała. Zawartość białka w suchej masie beztłuszczowej mniejsza od średniej. Masa 1000 nasion średnia. Rozwój roślin jesienią szybki. Zimotrwałość średnia. Rośliny wysokie, o średniej odporności na wyleganie. Termin początku kwitnienia nieco późniejszy od średniego, dojrzałości technicznej średni. Odporność na zgniliznę twardzikową, suchą zgniliznę kapustnych, choroby podstawy łodygi, werticiliozę i czerń krzyżowych – średnia. Według deklaracji hodowcy odmiana jest tolerancyjna na wirusa żółtaczki rzepy (TuYV).

LG Tarantula (d. LE21/458)
Odmiana mieszańcowa. Plon nasion duży. Zawartość tłuszczu w nasionach średnia, glukozynolanów poniżej średniej. Zawartość białka w suchej masie beztłuszczowej duża. Masa 1000 nasion mniejsza od średniej. Rozwój roślin jesienią średnio szybki. Zimotrwałość średnia. Rośliny wysokie, o średniej odporności na wyleganie. Termin początku kwitnienia i dojrzałości technicznej średni. Odporność na suchą zgniliznę kapustnych i czerń krzyżowych – średnia, na zgniliznę twardzikową, choroby podstawy łodygi i werticiliozę – mniejsza od średniej. Odmiana o potwierdzonej odporności na kiłę kapusty, w zakresie patotypów Plasmodiophora brassicae najczęściej występujących w Polsce. Według deklaracji hodowcy odmiana jest tolerancyjna na wirusa żółtaczki rzepy (TuYV).

LID Caliento (d. LDC21117)
Odmiana mieszańcowa. Plon nasion bardzo duży. Zawartość tłuszczu w nasionach dość duża, glukozynolanów średnia. Zawartość białka w suchej masie beztłuszczowej dość duża. Masa 1000 nasion średnia. Rozwój roślin jesienią dość szybki. Zimotrwałość średnia. Rośliny bardzo wysokie, o dość małej odporności na wyleganie. Termin początku kwitnienia dojrzałości technicznej nieco późniejszy od średniego. Odporność na zgniliznę twardzikową, choroby podstawy łodygi, werticiliozę i czerń krzyżowych – średnia, na suchą zgniliznę kapustnych – mniejsza od średniej. Według deklaracji hodowcy odmiana jest tolerancyjna na wirusa żółtaczki rzepy (TuYV).

LID Invicto (d. LDC21113)
Odmiana mieszańcowa. Plon nasion duży do bardzo dużego. Zawartość tłuszczu w nasionach duża, glukozynolanów poniżej średniej. Zawartość białka w suchej masie beztłuszczowej

eprasa.pl a3ef76c64a

średnia. Masa 1000 nasion średnia. Rozwój roślin jesienią średnio szybki. Zimotrwałość średnia. Rośliny bardzo wysokie, o małej odporności na wyleganie. Termin początku kwitnienia nieco późniejszy od średniego, dojrzałości technicznej średni. Odporność na suchą zgniliznę kapustnych – większa od średniej, na zgniliznę twardzikową, choroby podstawy łodygi, werticiliozę i czerń krzyżowych – średnia.

LID Sandro (d. LDC21120)
Odmiana mieszańcowa. Plon nasion bardzo duży. Zawartość tłuszczu w nasionach średnia, glukozynolanów powyżej średniej. Zawartość białka w suchej masie beztłuszczowej dość duża. Masa 1000 nasion średnia. Rozwój roślin jesienią średnio szybki. Zimotrwałość średnia. Rośliny wysokie, o przeciętnej odporności na wyleganie. Termin początku kwitnienia i dojrzałości technicznej średni. Odporność na zgniliznę twardzikową, suchą zgniliznę kapustnych, choroby podstawy łodygi, werticiliozę i czerń krzyżowych – średnia. Według deklaracji hodowcy odmiana jest tolerancyjna na wirusa żółtaczki rzepy (TuYV).

Mammut (d. RAP21297W11)
Odmiana mieszańcowa. Plon nasion duży. Zawartość tłuszczu w nasionach dość duża, glukozynolanów poniżej średniej. Zawartość białka w suchej masie beztłuszczowej średnia. Masa 1000 nasion średnia. Rozwój roślin jesienią szybki. Zimotrwałość średnia. Rośliny średniej wysokości, o dużej odporności na wyleganie. Termin początku kwitnienia średni, dojrzałości technicznej nieco późniejszy od średniego. Odporność na suchą zgniliznę kapustnych, choroby podstawy łodygi, werticiliozę i czerń krzyżowych – większa od średniej, na zgniliznę twardzikową – średnia. Według deklaracji hodowcy odmiana jest tolerancyjna na wirusa żółtaczki rzepy (TuYV).

Nebraska (d. WRH 646)
Odmiana mieszańcowa. Plon nasion duży do bardzo dużego. Zawartość tłuszczu w nasionach średnia, glukozynolanów poniżej średniej. Zawartość białka w suchej masie beztłuszczowej mała. Masa 1000 nasion średnia. Rozwój roślin jesienią średnio szybki. Zimotrwałość średnia. Rośliny niskie, o przeciętnej odporności na wyleganie. Termin początku kwitnienia wczesny, dojrzałości technicznej nieco wcześniejszy od średniego. Odporność na zgniliznę twardzikową i suchą zgniliznę kapustnych – większa od średniej, na choroby podstawy łodygi, werticiliozę i czerń krzyżowych średnia. Według deklaracji hodowcy odmiana jest tolerancyjna na wirusa żółtaczki rzepy (TuYV).

PT312 (d. X19WT219C)
Odmiana mieszańcowa. Plon nasion duży do bardzo dużego. Zawartość tłuszczu w nasionach duża, glukozynolanów średnia. Zawartość białka w suchej masie beztłuszczowej dość duża. Masa 1000 nasion dość duża. Rozwój roślin jesienią średnio szybki. Zimotrwałość średnia. Rośliny dość wysokie, o średniej odporności na wyleganie. Termin początku kwitnienia i dojrzałości technicznej średni. Odporność na zgniliznę twardzikową, suchą zgniliznę kapustnych i czerń krzyżowych – większa od średniej, na choroby podstawy łodygi i werticiliozę – średnia. Według deklaracji hodowcy odmiana jest tolerancyjna na wirusa żółtaczki rzepy (TuYV).

SM Bolt (d. BKH 6221)
Odmiana populacyjna. Plon nasion średni do dość dużego. Zawartość tłuszczu mniejsza od średniej, glukozynolanów powyżej średniej. Zawartość białka w suchej masie beztłuszczowej dość mała. Masa 1000 nasion średnia. Rozwój roślin jesienią dość wolny. Zimotrwałość średnia. Rośliny niskie, o średniej odporności na wyleganie. Termin początku kwitnienia i dojrzałości technicznej średni. Odporność na zgniliznę twardzikową, suchą zgniliznę kapustnych, choroby podstawy łodygi i werticiliozę – średnia, na czerń krzyżowych – mniejsza od średniej.

Telly (d. RAW 1220-087)
Odmiana populacyjna. Plon nasion dość duży. Zawartość tłuszczu w nasionach duża, glukozynolanów średnia. Zawartość białka w suchej masie beztłuszczowej bardzo duża. Masa 1000 nasion średnia. Rozwój roślin jesienią dość wolny. Zimotrwałość średnia. Rośliny niskie, o średniej odporności na wyleganie. Termin początku kwitnienia wczesny, dojrzałości technicznej nieco

wcześniejszy od średniego. Odporność na zgniliznę twardzikową, suchą zgniliznę kapustnych, choroby podstawy łodygi, werticiliozę i czerń krzyżowych – średnia.

ŻYTO OZIME

KWS Cursor (d. KWS-H228)
Odmiana mieszańcowa trójkomponentowa (z systemem „Pollen Plus"), przeznaczona do uprawy na ziarno. Plon ziarna bardzo duży. Przyrost plonu przy uprawie na wysokim poziomie agrotechniki przeciętny. Odporność na rdzę źdźbłową – dość duża, na choroby podstawy źdźbła, mączniaka prawdziwego, rdzę brunatną, rynchosporiozę i septoriozy liści – średnia. Rośliny średniej wysokości, o przeciętnej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia dość późny, dojrzewania średni. Masa 1000 ziaren dość duża, gęstość ziarna w stanie zsypnym średnia. Odporność na porastanie w kłosie przeciętna, liczba opadania dość duża, zawartość białka mała. Lepkość maksymalna kleiku skrobiowego duża do bardzo dużej, końcowa temperatura kleikowania bardzo wysoka. Tolerancja na zakwaszenie gleby dość mała.

KWS Fidalgor (d. KWS-H231)
Odmiana mieszańcowa trójkomponentowa (z systemem „Pollen Plus"), przeznaczona do uprawy na ziarno. Plon ziarna bardzo duży. Przyrost plonu przy uprawie na wysokim poziomie agrotechniki przeciętny. Odporność na rdzę brunatną – dość duża, na choroby podstawy źdźbła, mączniaka prawdziwego, rdzę źdźbłową, rynchosporiozę i septoriozy liści – średnia. Rośliny dość niskie, o dość małej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzewania średni. Masa 1000 ziaren dość duża, gęstość ziarna w stanie zsypnym średnia. Odporność na porastanie w kłosie

eprasa.pl a3ef76c64a

przeciętna, liczba opadania średnia, zawartość białka mała. Lepkość maksymalna kleiku skrobiowego duża, końcowa temperatura kleikowania wysoka do bardzo wysokiej. Tolerancja na zakwaszenie gleby dość mała.

SU Atum (d. HYH-355)
Odmiana mieszańcowa trójkomponentowa, przeznaczona do uprawy na ziarno. Plon ziarna bardzo duży. Przyrost plonu przy uprawie na wysokim poziomie agrotechniki poniżej średniej. Odporność na choroby podstawy źdźbła, mączniaka prawdziwego, rdzę brunatną, rdzę źdźbłową, rynchosporiozę i septoriozy liści – średnia. Rośliny średniej wysokości, o dość dużej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzewania średni. Masa 1000 ziaren i gęstość ziarna w stanie zsypnym duże. Odporność na porastanie w kłosie przeciętna, liczba opadania średnia, zawartość białka dość duża. Lepkość maksymalna kleiku skrobiowego średnia, końcowa temperatura kleikowania wysoka do bardzo wysokiej. Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna.

SU Ivar (d. HYH-356)
Odmiana mieszańcowa trójkomponentowa, przeznaczona do uprawy na ziarno. Plon ziarna bardzo duży. Przyrost plonu przy uprawie na wysokim poziomie agrotechniki poniżej średniej. Odporność na choroby podstawy źdźbła, mączniaka prawdziwego, rdzę brunatną, rdzę źdźbłową i septoriozy liści – średnia, na rynchosporiozę – dość mała. Rośliny dość niskie, o dość dużej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia dość wczeny, dojrzewania średni. Masa 1000 ziaren i gęstość ziarna w stanie zsypnym duże. Odporność na porastanie w kłosie przeciętna, liczba opadania średnia, zawartość białka dość mała. Lepkość maksymalna kleiku skrobiowego bardzo mała, końcowa temperatura kleikowania niska. Tolerancja na zakwaszenie gleby dość mała.

Opracowano na podstawie publikacji COBORU w Słupi Wielkiej

eprasa.pl a3ef76c64a

MARTYNA KOŁODZIEJCZAK, ZODR w Barzkowicach

W przypadku zwierząt wypasanych na pastwiskach warto pomyśleć o zabezpieczeniach przed atakami wilków. Jeżeli w okolicy bytują te drapieżniki, a tym bardziej, jeżeli zdarzały się już ataki na zwierzęta gospodarskie, powinniśmy odpowiednio zabezpieczyć teren. Oprócz ogrodzeń z pastuchem elektrycznym, skuteczne są fladry. To kawałki kolorowego materiału, o wielkości 10x40 cm, wiszące na mocnym sznurku co 30-40 cm, rozwieszone wokół pastwiska. Dolne krawędzie materiału powinny znajdować się około 15 cm nad gruntem, a materiał powinien swobodnie powiewać. Jeżeli dojdzie do ataku wilka na zwierzę gospodarskie to właścicielowi przysługuje odszkodowanie od Skarbu Państwa. W takim wypadku należy skontaktować się z regionalną dyrekcją ochrony środowiska i zabezpieczyć zwłoki zagryzionego zwierzęcia do czasu przybycia komisji. Niestety, odszkodowanie nie przysługuje w sytuacji, gdy od zachodu do wschodu słońca zwierzę pozostawało bez bezpośredniej opieki. Na ataki narażone są zwłaszcza osobniki młode lub słabe.

Zwierzęta przebywające na pastwiskach muszą mieć przez całą dobę dostęp do czystej wody pitnej oraz lizawek solnych. Zbiorniki do pojenia lub poidła należy codziennie sprawdzać, regularnie myć i usuwać usterki. W czasie wysokich temperatur spożycie wody przez każde zwierzę rośnie, co trzeba brać pod uwagę przy planowaniu zaopatrzenia w wodę. W ciepłe dni dochodzi też do zwiększonego rozwoju glonów i bakterii w wodzie. Mogą one stać się źródłem chorób. Niedobór wody szkodzi zwłaszcza w przypadku krów mlecznych, powodując spadek wydajności.

Cielęta powinny mieć dostęp do wody pitnej od pierwszego dnia po urodzeniu. Samo pojenie siarą lub mlekiem nie pokrywa całkowitego zapotrzebowania na wodę.

Przypominamy o zasadach bezpieczeństwa przy obsłudze zwierząt gospodarskich. Według statystyk każdego roku dochodzi do prawie trzech tysięcy wypadków rolników przy udziale zwierząt, zdarzają się także te śmiertelne. Najczęściej do wypadków dochodzi z powodu niewiedzy, braku wyobraźni, ignorancji i pośpiechu. Każdy kontakt ze zwierzęciem powinien odbywać się przy zachowaniu szczególnej ostrożności, z uwzględnieniem naturalnych zachowań gatunkowych, a sprzęt do obsługi musi być sprawny i właściwie oczyszczony. Podchodząc do zwierzęcia należy upewnić się, że nas widzi, słyszy i jest spokojne. Nie wolno wykonywać gwałtownych ruchów, które mogą je wystraszyć, oraz unikać podniesionego głosu. Przy obsłudze powinniśmy zachować spokój, ale i zdecydowanie, unikać pośpiechu i nerwowości. Otoczenie, w którym pracujemy, musi być uporządkowane, dobrze oświetlone i umożliwiać nam swobodę. Pomieszczenia muszą spełniać właściwe standardy nie tylko ze względu na zdrowie i dobrostan zwierząt, ale także ze względu na obsługujących je ludzi. Duże zapylenie, nagromadzenie amoniaku i innych szkodliwych gazów sprzyjają występowaniu niektórych schorzeń u ludzi, a pewne choroby mogą przenosić się ze zwierząt na człowieka.

Osoby obsługujące zwierzęta powinny być zaopatrzone w odpowiednie obuwie i środki ochrony osobistej. Ważne jest regularne mycie i dezynfekowanie rąk. Unikajmy bezpośredniego kontaktu z odchodami zwierząt, które są źródłem pasożytów i bakterii. Szczególną ostrożność zachowajmy w sytuacjach stresowych dla zwierząt lub sprawiających im dyskomfort, takich jak załadunek do środków transportu, zabiegi weterynaryjne i zootechniczne. Przydatne są w takich wypadkach właściwie usytuowane bariery. Samice po porodzie mogą być bardziej nerwowe i zachowywać się mniej przewidywalnie.

Budynki powinny być wyposażone w dobrze zaopatrzone apteczki pierwszej pomocy, zawierające środki opatrunkowe. W przypadku doznania urazu bezzwłocznie należy skontaktować się z lekarzem lub zdzwonić po pogotowie, gdyż z pozoru niewielkie uszkodzenie ciała, zbagatelizowane, może być źródłem dużych problemów.

Bezwzględnie zabrania się obsługi zwierząt osobom pod wpływem alkoholu, środków odurzających i psychotropowych. Przy obsłudze zwierząt nie wolno palić papierosów ani innych wyrobów tytoniowych.

Zgodnie z rozporządzeniem ministra rolnictwa z dnia 28 lutego 2025 r., zmieniającym rozporządzenie w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem choroby niebieskiego języka – zniesiono obowiązek uzyskania ujemnego wyniku testu laboratoryjnego na BTV przeprowadzonego metodą serologiczną dla bydła, owiec i kóz przemieszczanych bezpośrednio do rzeźni. W dalszym ciągu badania obowiązują przy przemieszczaniu zwierząt gatunków wrażliwych do innego gospodarstwa.

eprasa.pl a3ef76c64a

Pełna zalet koniczyna

Wszędobylska koniczyna, spędzająca sen z powiek miłośnikom trawników, pełni ważną rolę w rolnictwie. Ceniona jest zarówno ze względu na wartość pokarmową, jak i korzystny wpływ na jakość gleby.

DARIUSZ WOŁCZAK, PZDR w Gryficach

Koniczyny pełnią ważną rolę w ekosystemie. Kwiaty stanowią cenne źródło zarówno nektaru, jak i pyłku. Wabią licznie owady zapylające. Dlatego polecane są do uprawy jako rośliny miododajne.

Popularna koniczyna (*Trifolium*) obejmuje szereg gatunków roślin z rodziny bobowatych. Jest powszechnie spotykana w Polsce. Bylinę, o charakterystycznych trójlistkowych liściach, dostrzec można między innymi na trawnikach, łąkach, przydrożach, widnych lasach i polach.

Koniczyna nie jest zbyt wymagająca. Poradzi sobie niemal na każdym podłożu, choć każdy gatunek najlepiej rozwija się i plonuje w określonych warunkach. W Polsce z powodzeniem uprawia się koniczynę czerwoną, koniczynę białą, koniczynę białoróżową, koniczynę inkarnatkę, koniczynę perską oraz koniczynę aleksandryjską. Wszystkie, z wyjątkiem aleksandryjskiej, znajdują się w rejestrze roślin rolniczych Unii Europejskiej.

W zależności od gatunku koniczyny różnią się zarówno pod względem morfologicznym, jak i fizjologicznym.

Koniczyna czerwona (*Trifolium pratense*)

Wieloletnia koniczyna czerwona, zwana też łąkową, jest najczęściej uprawianą rośliną spośród gatunków bobowatych drobnonasiennych. Dorasta do 50 cm wysokości. Wzniesione, przylegająco owłosione łodygi zakończone są kulistymi, jasnopurpurowymi kwiatostanami. Trzylistkowe, jajowate liście z charakterystycznymi, jasnozielonymi plamami na powierzchni otoczone są u nasady błoniastymi przylistkami, często zrośniętymi z ogonkiem liściowym. Koniczyna czerwona posiada korzeń palowy, sięgający nawet do 1,5 m w głąb ziemi. W powierzchniowej warstwie tworzy liczne rozgałęzienia.

Wymagania

Charakteryzuje się małymi wymaganiami cieplnymi oraz wysokimi wymaganiami wodnymi. Gorące lato i długotrwałe okresy suszy mogą doprowadzić do zahamowania wzrostu młodych roślin. Uprawa jest wydajna, kiedy roczna suma opadów wynosi ok. 600-800 mm (w tym co najmniej 400 mm w okresie wegetacji). Duże znaczenie ma również stanowisko. Najodpowiedniejsze są gleby bogate w próchnicę, zwięzłe lub średniozwięzłe, o pH co najmniej 5,5.

Przedplon

Jest dobrym przedplonem dla roślin rolniczych z wyjątkiem innych roślin bobowatych. Odpowiednim przedplonem dla koniczyny czerwonej jest rzepak, kukurydza i okopowe na oborniku.

Koniczyna czerwona nie toleruje roślin bobowatych, w tym samej siebie. Wysiewana po sobie gorzej się rozwija i słabo plonuje. Dlatego ważne jest zachowanie co najmniej pięcioletniej przerwy w uprawie na danym stanowisku koniczyny lub innych z tej rodziny.

Siew i uprawa

Sprawdza się przede wszystkim w użytkowaniu kośnym. Przeznaczona jest do siewu czystego, przy którym możliwy jest zbiór wysokobiałkowej paszy przez

KONICZYNA CZERWONA

eprasa.pl a3ef76c64a

2-3 lata. Norma siewu czystego wynosi 10-12 kg/ha. Przeważnie jednak wsiewana jest w roślinę ochronną (zazwyczaj w zboże jare). Stosowana jest również z mieszankami traw. Odpowiednie proporcje mieszanki korzystnie wpływają na darń i podnoszą jakość paszy.

Najodpowiedniejszy jest siew wczesnowiosenny ze względu na dostateczną ilość wody w glebie. Nasiona lepiej kiełkują, przez co wschody ukazują się szybciej i są bardziej wyrównane. Przy siewie wiosennym koniczyna już w roku siewu daje jeden pokos zielonki. W pierwszym roku ważne jest skoszenie koniczyny przed zakwitnięciem, aby nie osłabić rośliny i nie obniżyć jej zimotrwałości. W drugim roku koniczyna dać powinna 2 pokosy: w czerwcu i sierpniu, a przy sprzyjających warunkach można liczyć na trzeci pokos. Najwyższe plony uzyskuje się z pierwszego pokosu, a najniższe z trzeciego. Koniczynę z trzeciego pokosu najczęściej przeznacza się na sianokiszonkę. Koszenie najlepiej przeprowadzić tuż po rozpoczęciu kwitnienia. Roślinę kosi się przy osiągnięciu wysokości ok. 15-20 cm, aby zapewnić jej możliwość szybkiego, ponownego zakwitnięcia. W przypadku zbioru trzech pokosów koszenie przeprowadza się w fazie pąkowania koniczyny.

Koniczyna biała (*Trifolium repens*)

Płożąca koniczyna biała to wieloletnia odmiana zalecana na użytki pastwiskowe i przemienne. W siewie czystym jest mało wydajna, dlatego często stanowi komponent gotowych mieszanek traw oraz podsiew w zbożach na poplon. Norma wysiewu wynosi 8-12 kg/ha.

KONICZYNA BIAŁORÓŻOWA

Wymagania

W przeciwieństwie do koniczyny czerwonej, koniczyna biała nie ma zbyt wygórowanych wymagań względem stanowiska. Pod jej uprawę dobre są gleby lżejsze, gliniasto-piaskowe, a nawet piaskowe, byle zawierały trochę próchnicy. Może być też uprawiana na glebach cięższych, gliniastych. Nie radzi sobie jedynie na glebach o nieprzepuszczalnym podłożu. Jest odporna na suszę oraz mrozy.

Plonuje znacznie niżej niż koniczyna czerwona. Charakteryzuje się niskim pokrojem. Sięga do 30 cm nad podłoże, tworząc liczne, delikatne rozłogi. Posiada trójlistkowe, drobne, jajowate liście, wyrastające ku górze ze ścielącej się łodygi. Na górnej stronie liści widoczne są jasne plamy w kształcie podkowy. Wieczorem listki składają się i wznoszą pionowo do góry. Koniczyna biała ma rozbudowany, płytki system korzeniowy z licznymi korzeniami przybyszowymi. Dużym atutem jest jej odporność na częste udeptywanie, koszenie i wypasanie. Zdolność do szybkiego odrastania i zadarniania gleby sprawia, że jest bardzo praktyczna na pastwiskach regularnie eksploatowanych przez zwierzęta. Jest doskonałym wyborem przy pełnieniu roli żywej ściółki.

Koniczyna biała rozpoczyna wegetację wczesną wiosną i zieleni się aż do później jesieni. Co roku od maja do października tworzy równomierny dywan, wypełniony białymi, kulistymi kwiatami o słodkim zapachu.

Przedplon

Odpowiednim przedplonem dla koniczyny białej są okopowe na oborniku. Może być siana od marca do sierpnia. Wiosną wsiewa się ją w uprawy jare, tj. żyto, owies, jęczmień. Już dwa miesiące po siewie wykonuje się pierwsze koszenie. W ciągu sezonu wegetacyjnego można ją ścinać do 4 razy, a przy zapewnieniu dobrych warunków i odpowiednim nawodnieniu można uzyskać do 6 pokosów.

Warunkiem udanej ponownej uprawy koniczyny białej na tym samym stanowisku jest zachowanie 3-4 lat przerwy pomiędzy kolejnymi zasiewami.

KONICZYNA BIAŁA

eprasa.pl a3ef76c64a

Koniczyna białoróżowa (*Trifolium hybridum*)

Koniczyna białoróżowa, znana również jako koniczyna szwedzka, znajduje zastosowanie zarówno na łąkach, jak i pastwiskach. Można ją uprawiać jako wsiewkę w roślinę ochronną. Ze względu na tolerancyjność uprawy po sobie sprawdza się również w użytkowaniu jako międzyplon. Z powodzeniem może być wysiewana w mieszankach z trawami (kostrzewą łąkową, życicą łąkową, tymotką łąkową) lub koniczyną białą i czerwoną.

Wykazuje dużą odporność na okresowe zalewanie, dzięki czemu może rosnąć na glebach wilgotnych, o odczynie zbliżonym do obojętnego. Najlepiej plonuje na glebach gliniastych i piaskowo-gliniastych. Nie toleruje suszy. Długie okresy słonecznej pogody, przy niedoborze wody, mogą prowadzić do szybkiego zamierania rośliny i przerzedzenia łanu. Ma małe wymagania świetlne, dobrze znosi zacienienie. Dobrze znosi udeptywanie i przygryzanie przez zwierzęta. Charakteryzuje się wytrzymałością na niskie temperatury.

Koniczyna białoróżowa jest wieloletnią, naturalną hybrydą koniczyny białej i czerwonej. Ma rozpierzchły pokrój i osiąga wysokość 30-90 cm. Liście są większe niż u koniczyny czerwonej. Nie posiadają znakowania, a wyraźne unerwienie. Złożone są z trzech romboidalnych, drobno piłkowanych listków, osadzonych na krótkich ogonkach. U nasady znajdują się podłużne przylistki. Łodygi łukowato wzniesione, dołem przylegają do ziemi. Mogą ulec zdrewnieniu i pokładać się pod własnym ciężarem. W uprawie w mieszankach trawy stanowią dla niej podporę. Roślina wykształca korzeń palowy z licznymi korzeniami bocznymi w ornej warstwie gleby.

Okres kwitnienia rozpoczyna się w maju i trwa aż do września. Kwiatostanem są kuliste główki, średniej wielkości, które na początku są białe, a z czasem różowieją i stają się dwukolorowe. Rzadko uprawia się ją w czystym siewie. Norma wysiewu wynosi 8-12 kg/ha, a w przypadku mieszanek stosuje się połowę tej ilości.

Koniczyna szwedzka daje rocznie 1-2 pokosy, z czego największy udział w rocznym plonie ma pokos pierwszy, który wykonuje się w pełni kwitnienia.

KONICZYNA KRWISTOCZERWONA

Drugi odrost można pozostawić na spasanie. Wysiewana jest głównie z przeznaczeniem do skarmiania zwierząt. Jej wartość pokarmowa jest mniejsza od koniczyny czerwonej. Jej zaletą, jako pokarmu, jest to, że nie wywołuje wzdęć u owiec i bydła.

Koniczyna krwistoczerwona „Inkarnatka" (*Trifolium incarnatum*)

Koniczyna krwistoczerwona, zwana też inkarnatką, dorasta do wysokości 40-80 cm. Jest rośliną o sztywnych, wzniesionych i kosmato owłosionych łodygach, ze skłonnością do szybkiego drewnienia. Są one obficie pokryte liśćmi, a w jej środkowej części wyrastają odgałęzienia boczne. Liście, podobnie jak łodyga, są owłosione. Składają się z trzech jajowatych listków, które w górnej części są nieregularnie ząbkowane. Przylistki są duże i błoniaste. Intensywnie czerwone kwiaty zebrane są w kwiatostany, które zmieniają kształt w trakcie dojrzewania. Wydłużone, ostro zakończone, strzeliste główki z czasem przybierają kształt walcowaty z zaokrąglonym, lekko zwężonym wierzchołkiem. Inkarnatka ma cienki korzeń palowy, sięgający do 90 cm w głąb ziemi, który w warstwie ornej wytwarza liczne odgałęzienia boczne.

Stanowisko

Uprawa inkarnatki najlepiej udaje się na glebach piaszczysto-gliniastych i gliniastych o odczynie obojętnym lub lekko zasadowym. Ważne, aby stanowisko było dosyć wilgotne i nie było zbyt ubogie w składniki pokarmowe. Należy unikać suchych piasków oraz nieprzepuszczalnych gleb torfowych. Inkarnatka jest rośliną bardzo wrażliwą na mrozy, stąd w Polsce uprawiana jest jako roślina jednoroczna.

Jest dobrym wyborem do tworzenia łąk i pastwisk. Sprawdza się w uprawach wiosennych i jesiennych, przy czym bardziej popularny jest siew jesienny. Stosuje się ją w uprawie jako poplon w siewie czystym lub jako składnik mieszanek poplonowych z wyką i życicą trwałą bądź wielokwiatową. Norma wysiewu wynosi 15-20 kg/ha.

Przedplon

Dobrym przedplonem dla inkarnatki są rośliny wcześnie schodzące z pola, takie jak: rzepak, jęczmień ozimy, wczesne ziemniaki. Sama inkarnatka działa jako doskonały przedplon dla kukurydzy, buraków pastewnych, lnu.

Zarówno w postaci zielonki, jak również jako siano dostarcza paszy o bardzo dobrej wartości.

Inkarnatka daje tylko jeden pokos, ma słabą zdolność odrastania. Zbiór przeprowadza się przed początkiem kwitnienia – przy siewie jesiennym pod koniec maja, a przy siewie wiosennym – na przełomie lipca i sierpnia. W czasie kwitnienia koniczyna szybko drewnieje, co przyczynia się do obniżenia jej wartości pokarmowej. W uprawie na tym samym stanowisku zaleca się zrobienie 3-4 lat przerwy.

eprasa.pl a3ef76c64a

KONICZYNA ALEKSANDRYJSKA

Koniczyna aleksandryjska (*Trifolium alexandrinum*)

Jednoroczna odmiana koniczyny białej charakteryzująca się wytwarzaniem dużej ilości masy zielonej (do 3 pokosów w ciągu roku). Odmiana ta szybko rośnie i dobrze się krzewi. Wysiewana może być od początku kwietnia do początku sierpnia.

Sprawdzi się na łąkach i pastwiskach. Uprawiana jest jako roślina paszowa w mieszankach z życicami na zielonki i siano. Stosowana także jako składnik mieszanek międzyplonowych na nawóz zielony. Dorasta do 1,5 m wysokości (z podporem). Na delikatnej, cienkiej, karbowanej łodydze pojawiają się potrójne liście. Na szczycie rośliny osadzone są białożółte kwiaty. Koniczyna wytwarza wrzecionowaty palowy korzeń z małą ilością korzeni bocznych, znajdujących się w górnej warstwie gleby. Preferuje gleby dostatecznie wilgotne, żyzne, gliniaste o odczynie obojętnym lub zasadowym. Jest wrażliwa na chłody i mrozy, przez co naturalnie wymarza przed nadejściem zimy.

Koniczyna perska (*Trifolium resupinatum*)

Koniczyna perska, zwana także skręconą, to wartościowa roślina pastewna. Sprawdza się również jako międzyplon w siewie czystym lub w mieszankach z trawami. Często wsiewana jest w zboża jare, pełniące funkcję rośliny ochronnej. Osiąga 50-70 cm wysokości. Charakteryzuje się wzniesionym, rozgałęzionym pokrojem. Posiada grube, miękkie, nieowłosione, puste łodygi ze skłonnością do pokładania się. Pędy boczne są dosyć długie. Na łodygach wyrastają niewielkie, trójlistkowe liście o ząbkowanych brzegach. Posiada dosyć płytki, palowy system korzeniowy. Brodawki korzeniowe są słabiej rozwinięte niż u innych gatunków uprawnych koniczyn.

Kwitnie obficie od czerwca do lipca. Delikatne, kuliste, nieco spłaszczone kwiaty mogą mieć barwę od różowej do purpurowofioletowej.

Gleba i uprawa

Ma duże wymagania dotyczące temperatury, nasłonecznienia i wilgotności, dlatego stanowisko powinno być słoneczne, ciepłe i dostatecznie wilgotne. Najlepiej rośnie na lekkich, żyznych glebach, bogatych w składniki pokarmowe. Nie toleruje podłoża ciężkiego, gliniastego i zimnego. Dużym zagrożeniem jest dla niej również susza. W naszych warunkach klimatycznych jest rośliną jednoroczną.

Optymalny termin siewu przypada na drugą połowę kwietnia lub pierwszą połowę maja, kiedy temperatura podłoża wynosi minimum 8 stopni. Norma siewu czystego to 15-20 kg/ha.

Zaletą koniczyny jest łatwe rozmnażanie, dobre kiełkowanie oraz intensywny wzrost, co pozwala na wielokrotne zbiory. Podczas jednego sezonu możliwe jest uzyskanie 4-5 pokosów. Po skoszeniu szybko się regeneruje, przy czym łodygi drewnieją powoli.

Koniczyna perska wyróżnia się na tle innych koniczyn niską zawartością surowego włókna, co wpływa na wysoką strawność składników pokarmowych w paszy. Z powodu małej ilości suchej masy do skarmiania zwierząt koniczyna powinna być wykorzystywana w postaci zielonki.

Uprawa koniczyny niesie ze sobą wiele korzyści. Bez względu na gatunek, jest wartościową rośliną pastewną, charakteryzującą się wysoką zawartością białka. Ze względu na dużą wartość odżywczą, odgrywa ważną rolę w żywieniu zwierząt gospodarskich. Poza wykorzystaniem w charakterze rośliny pastewnej warto zwrócić uwagę na jej pozytywny wpływ na glebę. Koniczyny żyją w symbiozie z bakteriami brodawkowymi, które wiążą wolny azot z powietrza i uwalniają go do gleby. Przyczyniają w ten sposób do poprawy jej struktury, co przekłada się na wyższe plony roślin następczych. Naturalne wzbogacanie gleby w ten cenny pierwiastek zmniejsza potrzebę stosowania sztucznych nawozów.

Koniczyny funkcjonują również jako praktyczny nawóz zielony. Pomagają wzbogacić glebę w znaczną ilość materii organicznej. Tworzą zwartą nawierzchnię roślinną, chroniącą glebę przed erozją powietrzną oraz wodną, a także ograniczającą wzrost chwastów na obsianym terenie. Rozbudowane systemy korzeniowe rozluźniają glebę, zwiększając przepuszczalność oraz zdolność do retencji wody.

Fot. pixabay.com, unsplash.com, pexels.com

KONICZYNA PERSKA

eprasa.pl a3ef76c64a

Szkodniki buraka cukrowego

Burak cukrowy jest narażony na ataki wielu szkodników, które mogą powodować znaczne straty w plonach.

ANETA GĄSIOR, PZDR w Myśliborzu
NIKOLA DOLIŃSKA, ZODR w Barzkowicach

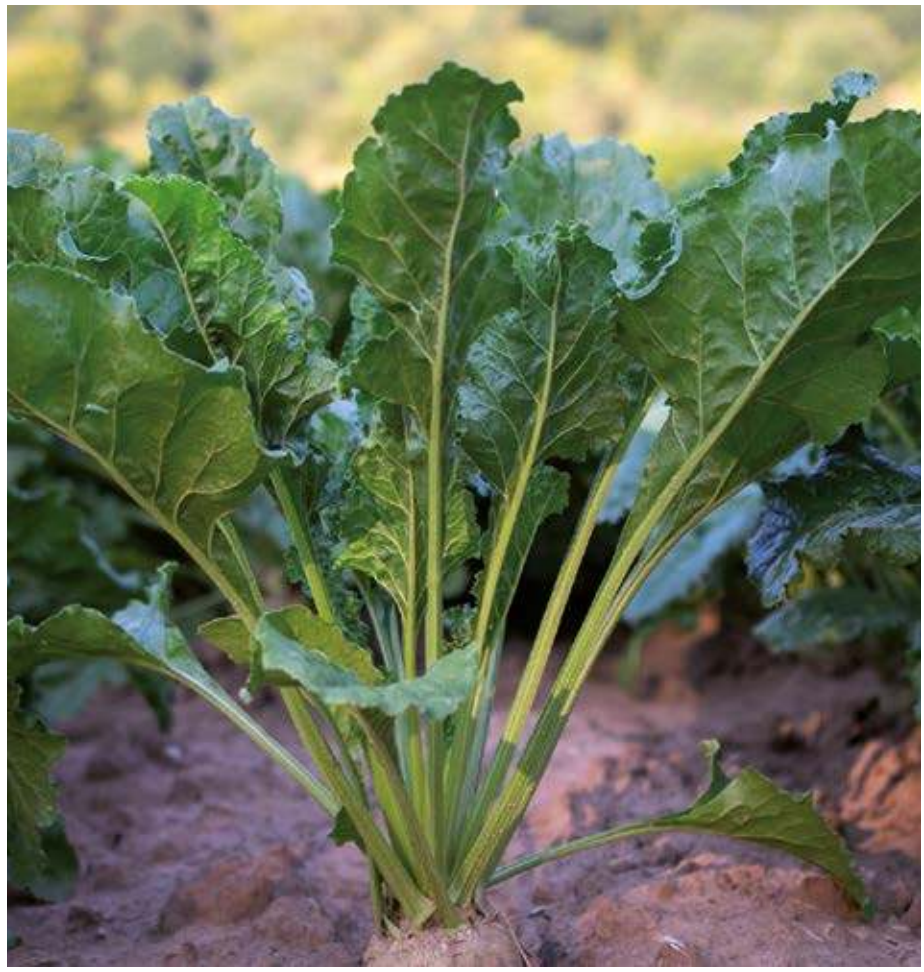

Szkodniki buraka powodują szkody bezpośrednie i pośrednie. Bezpośrednie osłabiają rośliny i spowalniają ich rozwój, w wyniku czego rośliny karłowacieją oraz żółkną. Szkody pośrednie polegają na przenoszeniu wirusów przez mszyce.

Najczęściej spotykane szkodniki

❶ **Pluskwiak buraczany** (*Myzus persicae*) – znany również jako mszyca brzoskwiniowa, to jeden z najgroźniejszych szkodników. Przenosi wirusy, a także wysysa soki z roślin, co osłabia buraki i obniża ich plony.

❷ **Tegoryjek buraczany** (*Heterodera schachtii*) – nicienie, które atakują korzenie buraka. Powodują deformacje korzeni, a w efekcie zmniejszenie jakości i ilości plonów.

❸ **Skrzypionka buraczana** (*Chaetocnema tibialis*) – chrząszcz, który żeruje na liściach buraków, powodując ich uszkodzenia i przyczyniając się do osłabienia roślin.

❹ **Ziemiórka buraczana** (*Sciaridae*) – larwy ziemiórek atakują korzenie buraka, prowadząc do ich gnicia. Może to znacznie obniżyć plony i jakość korzeni.

❺ **Mól buraczany** (*Spodoptera litura*) – larwy tego owada żerują na liściach, powodując ich uszkodzenia, co wpływa na kondycję roślin.

❻ **Ćma buraczana** (*Xanthopimpla stemmator*) – ich gąsienice uszkadzają liście buraków, a także mogą powodować uszkodzenia w systemie korzeniowym.

Najbardziej niebezpieczne

❶ **Drutowce** – żywią się bulwami i korzeniami warzyw. Larwy rozwijają się w glebie, ściółce leśnej, a także martwej materii roślinnej. Odżywiają się korzeniami, nasionami traw, bulwami i korzeniami warzyw. Najgroźniejsze są ich najstarsze stadia larwalne. Z tego względu przed wysianiem nasion warto monitorować ziemię i przeprowadzić obserwacje na obecność larw drutowców.

❷ **Mszyca trzmielinowo-burakowa** – stadium szkodliwym mszyc są osobniki dorosłe. Bezskrzydłe mszyce mają czarne, matowe ciało z lekkim brązowym odcieniem. Dorosłe mszyce uskrzydlone tego gatunku osiągają długość 1,6-2,6 mm. Zasiedlają pola o zachwianych proporcjach składników pokarmowych oraz rośliny osłabione przez inne agrofagi. Należy go jednak wykonać przed wystąpieniem kolonii mszyc bezskrzydłych.

❸ **Mątwik burakowy** – stadium szkodliwym nicieni są osobniki dorosłe i larwy. Jedynym stadium zauważalnym gołym okiem na korzeniach są cytrynowatego kształtu, białe samice o wielkości około 1 mm. Larwa inwazyjna (drugie stadium) jest cienka, o długości około 0,5 mm. Żyje w glebie. Szkodnik jest szczególnie niebezpieczny w przypadku ciepłej, słonecznej pogody i suszy, która pogłębia straty wywołane jego żerowaniem.

❹ **Pchełka burakowa** – jest chrząszczem barwy czarnej lub czarnogranatowej, o metalicznie połyskującym i wypukłym ciele. Pchełki to jedne z najwcześniej pojawiających się szkodników na buraku cukrowym. Najliczniej występują na brzeżnych pasach plantacji Chrząszcze żerują na łodyżkach podliścieniowych, liścieniach, a potem na liściach właściwych, uszkadzając tkanki i tworząc tzw. okienka. Dolna skórka, chociaż nie zostaje bezpośrednio zniszczona, po pewnym czasie wysycha i zaczyna się łamać, co prowadzi do powstania niewielkich dziur. Próg szkodliwości to 5-10 chrząszczy na 1 m², w fazie 4-5 liści lub 100-200 osobników na 100 ruchów czerpakiem.

eprasa.pl a3ef76c64a

Stosowane obecnie zaprawy insektycydowe minimalizują szkodliwość pchełek w stopniu, który zazwyczaj nie wymaga zastosowania dodatkowych zabiegów chemicznych.

❺ **Larwa śmietki ćwiklanki** – uszkodzenia roślin powodują kremowe, beznogie larwy śmietki, o długości do 7,5 mm. Muchówka ma długość 5-8 mm, kolor ciemnoszarozielony z ceglastoczerwonymi oczami. Głowa samców ma zabarwienie srebrzystoszare z brunatnym paskiem, a u samic pomiędzy oczami znajduje się duża żółta plama.

Larwy śmietki wygryzają miękisz liści między dolną i górną skórką, powodując na liściach tzw. miny. Po rozerwaniu miny widoczne są larwy, które bezpiecznie się w niej rozwijają i następnie żerują.

Progi ekonomicznej szkodliwości to stwierdzenie średnio 4 jaj lub min na 1 roślinę w fazie 2 liści (faza rozwojowa w skali BBCH 12) lub 14 jaj na roślinę w fazie 4 liści (skala BBCH 14) liści lub 2 larw na jeden liść lub uszkodzenia ponad 20% powierzchni asymilacyjnej liści. Pierwszy zabieg należy przeprowadzić w okresie wylęgu larw śmietki ćwiklanki I pokolenia. Przypada to w ostatniej dekadzie maja do początku czerwca. Są łatwo dostrzegalne – początkowo jasne, zygzakowate, w późniejszym czasie przybierają postać nieregularnych, jasnych plam, zajmujących niekiedy znaczną część blaszki liściowej. Następnie uszkodzone powierzchnie marszczą się, brązowieją i wykruszają. W konsekwencji zmniejsza się powierzchnia asymilacyjna, rośliny są osłabione i podatne na atak patogenów. Larwy mają białawe ciało.

❻ **Przędziorek chmielowiec** – w Polsce szkodnik zaczyna stanowić poważny problem, o czym świadczy znaczna liczba porażonych plantacji w niektórych rejonach kraju. Dorosłe osobniki osiągają wielkość od 0,5 do 0,7 mm. Młode samice początkowo są prawie bezbarwne, później, w zależności od pory roku, przybierają barwę – w lecie są żółtawozielone, a jesienią pomarańczowoczerwone. Na ogół samce są jaśniejsze, mają barwę zielonkawo-żółtą. Przędziorki rozpoczynają zasiedlanie plantacji na obrzeżach pola. Zarówno larwy, jak i dorosłe osobniki wysysają sok z tkanek liści i ogonków liściowych. Początkowo powstają żółtozielone przebarwienia (marmurkowatość), imitujące niedobory składników pokarmowych, takich jak magnez. Następnie liście żółkną coraz bardziej. Po wyschnięciu brązowieją i zasychają. Na dolnej stronie blaszki liściowej występuje delikatny oprzęd, na którym zatrzymują się liczne zanieczyszczenia. Mocno zasiedlone rośliny są zahamowane w rozwoju i mają karłowaty pokrój.

W Polsce brak progów szkodliwości, w badaniach polskich przyjęto >10 dorosłych na 100 liściach, tj. 2,5 sztuk dorosłych na 25 liściach.

Wszystkie stadia ruchome są zdolne do wytwarzania pajęczyny. Jej podstawową funkcją jest ochrona szkodników przed niekorzystnymi warunkami, głównie przesuszeniem, oraz wrogami naturalnymi. W przypadku buraka cukrowego najbardziej dotkliwą konsekwencją jest spadek plonu cukru.

Ochrona

W walce ze szkodnikami buraków cukrowych zaleca się: stosowanie odpowiednich praktyk rolniczych, np. płodozmian, który zmniejsza ryzyko wystąpienia szkodników oraz stosowanie odpowiednich środków ochrony roślin: chemiczne środki ochrony roślin (np. insektycydy), agrotechniczne (np. odpowiedni płodozmian) oraz biologiczne (np. wprowadzenie naturalnych wrogów szkodników). Dobre zarządzanie uprawami buraka cukrowego, w tym monitorowanie stanu roślin i wczesne wykrywanie szkodników, jest kluczowe dla zapewnienia zdrowych plonów.

Ochrona herbicydowa

Ochrona herbicydowa jest uzależniona od poziomu zachwaszczenia i oparta na właściwym doborze preparatów. Powinna zaczynać się jesienią, po zbiorze przedplonu, poprzez stosowanie herbicydów totalnych, opartych na glifosacie. Wiosną stosuje się system zabiegów:

- posiewnych (przedwschodowych), opartych na preparatach o działaniu doglebowym,
- powschodowych, opartych na preparatach o działaniu nalistnym i doglebowym, w trybie dawek dzielonych.

Fot. pixabay

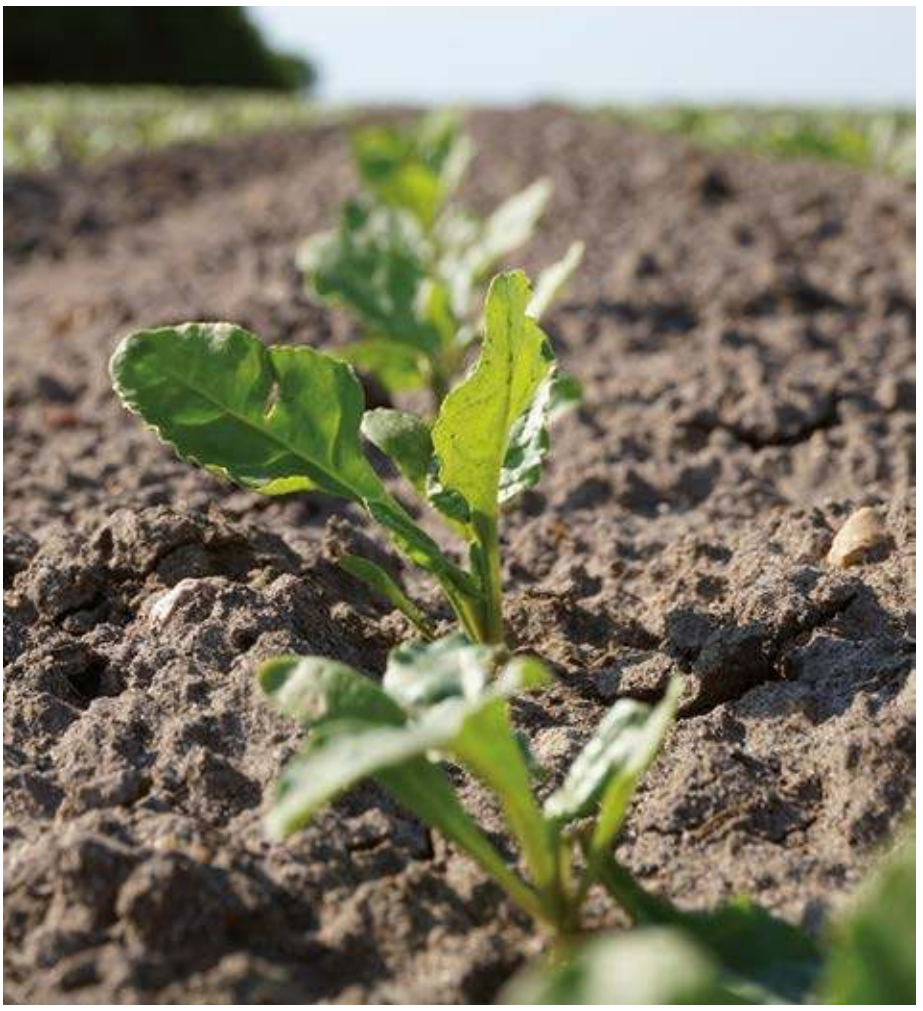

eprasa.pl a3ef76c64a

Jak walczyć ze ślimakami?

Ślimaki to jedne z najbardziej uciążliwych szkodników, które potrafią w krótkim czasie zniszczyć uprawy, zwłaszcza w wilgotnych i zacienionych miejscach. Ich obecność w ogrodzie jest szczególnie uciążliwa dla miłośników warzyw, ziół i roślin ozdobnych, które często padają ofiarą ich żerowania. Aby skutecznie ograniczyć populację ślimaków, warto stosować metody zapobiegawcze, naturalnych wrogów, domowe sposoby oraz, w razie konieczności, preparaty biologiczne lub chemiczne.

MARZENA GAŁUS, ZODR Oddział w Koszalinie

Podstawą walki ze ślimakami jest profilaktyka, czyli działania zapobiegające ich rozwojowi. Najważniejsze jest ograniczenie wilgotnych i zacienionych kryjówek, które stanowią idealne warunki do rozmnażania. Regularne usuwanie chwastów, skoszona trawa i przewiewne podłoże to klucz do zmniejszenia liczby tych szkodników. Ogród powinien być dobrze naświetlony i odpowiednio zdrenowany, ponieważ ślimaki preferują wilgotne środowisko. Dobrym rozwiązaniem jest również ściółkowanie gleby materiałami odstraszającymi, takimi jak trociny, kora sosnowa, żwir lub popiół drzewny. Te bariery utrudniają ślimakom poruszanie się i skutecznie ograniczają ich liczebność.

Naturalnym sposobem na ograniczenie populacji ślimaków jest wspieranie ich naturalnych wrogów. Ptaki, jeże, ropuchy, jaszczurki oraz niektóre owady (np. chrząszcze biegaczowate) chętnie żywią się ślimakami. Warto zadbać o to, aby ogród stał się przyjaznym miejscem dla tych zwierząt, np. poprzez pozostawienie stert liści i gałęzi dla jeży lub montowanie budek lęgowych dla ptaków. Dzięki temu przyroda sama pomoże w kontroli populacji ślimaków, ograniczając ich liczebność bez konieczności stosowania środków chemicznych.

Domowe sposoby na walkę ze ślimakami:

- **Ręczne zbieranie** – to pracochłonna, ale skuteczna metoda, szczególnie na małych powierzchniach. Ślimaki zbierać należy wieczorem, o świcie lub po deszczu, gdy są najbardziej aktywne.
- **Naturalne bariery** – rozsypywanie wokół roślin popiołu drzewnego, trocin, piasku, skorupek jaj, zmielonych ziaren kawy, cynamonu, kory dębu lub pestek cytrusów. Ślimaki nie lubią tych substancji i unikają ich.
- **Pułapki na piwo** – wkopane w ziemię pojemniki z piwem lub drożdżami rozpuszczonymi w wodzie. Ślimaki zwabione zapachem wpadną do pułapki i utoną.
- **Wapnowanie gleby** – ślimaki unikają gleby o wysokim pH, więc wapnowanie może je odstraszyć.

W przypadku poważniejszej inwazji warto sięgnąć po naturalne preparaty:

- **Ziemia okrzemkowa** – wysusza ślimaki, a jednocześnie spulchnia i napowietrza glebę.
- **Mączka bazaltowa** – tworzy barierę ochronną przed ślimakami i mszycami, a jednocześnie nawozi rośliny.
- **Granulki ze skały krzemionkowej** – wysuszają ślimaki i poprawiają strukturę gleby.
- **Taśma miedziana** – odstrasza ślimaki za pomocą niedostrzegalnego ładunku elektrostatycznego obecnego w przyrodzie.
- **Pułapki na ślimaki** – umożliwiają monitorowanie i odławianie ślimaków.
- **Ściółka z owczej wełny lub wodorostów** – odstrasza ślimaki i nawozi glebę.
- **Pożyteczne nicienie** – pasożytnicze nicienie, które zwalczają ślimaki.
- **Granulki na ślimaki z fosforanem żelaza** – bezpieczne dla zwierząt domowych i ludzi.
- **Rośliny ofiarne** – sadzimy sałatę lub inne rośliny, które przyciągną ślimaki, odciągając je od upraw.

Jeśli problem jest wyjątkowo trudny do opanowania, niektórzy ogrodnicy sięgają po środki chemiczne. Najczęściej stosowane są preparaty na bazie metaldehydu, które skutecznie niszczą ślimaki, ale mogą być szkodliwe dla zwierząt domowych i ptaków. Dlatego należy stosować je z dużą ostrożnością, zgodnie z zaleceniami producenta, unikając rozsypywania w miejscach dostępnych dla dzieci i zwierząt. Bezpieczniejszym wyborem jest fosforan żelaza, który ulega biodegradacji i nie zanieczyszcza gleby.

Stosowanie chemikaliów powinno być ostatecznością, a każda interwencja w ekosystem ogrodu powinna być przemyślana. Nadmierne osuszanie gleby lub stosowanie soli do zwalczania ślimaków może negatywnie wpłynąć na inne organizmy. Dlatego najlepsze efekty przynosi połączenie różnych metod – profilaktyki, naturalnych wrogów, domowych sposobów oraz selektywnego stosowania bezpiecznych preparatów.

Skuteczna walka ze ślimakami wymaga cierpliwości i konsekwencji. Regularna kontrola ogrodu, usuwanie ślimaków ręcznie oraz stosowanie barier ochronnych pozwolą ograniczyć ich populację bez konieczności stosowania drastycznych środków. Dzięki zrównoważonemu podejściu można skutecznie chronić rośliny i cieszyć się zdrowym, wolnym od szkodników ogrodem.

eprasa.pl a3ef76c64a

PRYSZCZYCA

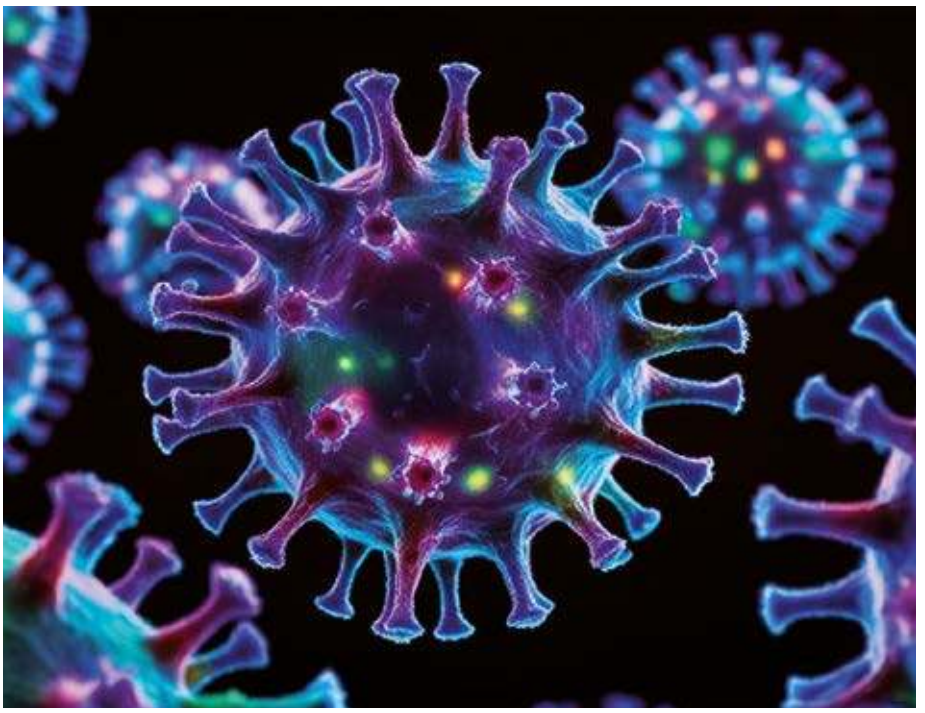

MARTYNA KOŁODZIEJCZAK, ZODR w Barzkowicach

Charakterystyka choroby

Pryszczyca (Foot and mouth disese – FMD) jest wirusową, bardzo zakaźną chorobą zwierząt parzystokopytnych, w tym bydła, świń, owiec i kóz, a także zwierząt dzikich. Choroba kategorii A+D+E wg rozporządzenia 2018/1882 UE podlegająca obowiązkowi zwalczania.

Czynnik etiologiczny: **wirus pryszczycy** (*Picornavirus aphtae*) z rodziny *Picornaviridae* rodzaj Aphtovirus. Znane są następujące serotypy wirusa: : A, O, C, SAT1, SAT2, SAT3, Asia1.

Drogi zakażenia

• Kontakt bezpośredni z zakażonym zwierzęciem.
• Przez mięso, mleko, nasienie, skóry, wełnę, odchody.
• Drogą kropelkową.
• Spożycie skażonej paszy, wody.
• Przenoszenie za pośrednictwem ludzi, odzieży, zwierząt, paszy, ściółki, samochodów, narzędzi.
• Droga aeorogenna (nawet do kilkudziesięciu kilometrów).

Okres inkubacji: do 14 dni
Wirus wydalany jest ze wszystkimi wydalinami i wydzielinami już po kilku godzinach od zakażenia, jeszcze przed wystąpieniem objawów u zakażonego zwierzęcia.

Leczenie pryszczycy jest prawnie zakazane. W Unii Europejskiej, w tym w Polsce, podlega rejestracji oraz zwalczaniu z urzędu. Za zwierzęta zabite w ramach zwalczania pryszczycy przysługuje odszkodowanie z budżetu państwa!

Istnieje szczepionka przeciwko pryszczycy, jednak stosuje się ją tylko w przypadku wybuchu ogniska w celu ograniczenia transmisji wirusa i wyłącznie w następstwie podjęcia decyzji przez organ centralny Inspekcji Weterynaryjnej.

Objawy pryszczycy

• Pęcherzyki i pęcherze występujące w jamie gębowej, na wargach, języku, w okolicy otworów nosowych oraz na wymieniu, strzykach, w szparze międzyracicowej i na koronkach racic, po ich pęknięciu- nadżerki.
• Gorączka.
• Apatia.
• Obfite ślinienie, otwieranie jamy ustnej z charakterystycznym cmokaniem, utrudnione przeżuwanie i utrata łaknienia - w szczególności u bydła,
• Spadek mleczności aż do całkowitego zaniku.
• Kulawizna jednocześnie na wiele kończyn, sztywny chód.
• Niewielka śmiertelność zwierząt wśród dorosłych, zwierzęta młode (cielęta, prosięta, jagnięta) są bardzo wrażliwe i często padają.

Człowiek może zarazić się pryszczycą poprzez bezpośredni kontakt z chorymi zwierzętami lub spożywając surowe mięso lub niepasteryzowane mleko skażone wirusem. Choroba u ludzi zwykle ma łagodny przebieg.

Aktualna sytuacja

Pryszczyca po wielu latach pojawiła się w Europie, choć przez cały czas była obecna w różnych regionach świata. W styczniu tego roku odnotowano jedno ognisko choroby na terenie Niemiec, w stadzie bawołów wodnych. Całe stado zostało uśmiercone, podobnie jak wszystkie zwierzęta gatunków wrażliwych w promieniu 1 km od ogniska. Na obszarze o promieniu 10 km od ogniska przeprowadzono badania laboratoryjne w kierunku pryszczycy u zwierząt gatunków wrażliwych zarówno gospodarskich, jak i dzikich. Wszystkie próby dały wynik ujemny, tak więc u naszych zachodnich sąsiadów skończyło się na jednym ognisku choroby. Gorsza sytuacja panuje obecnie w Słowacji i na Węgrzech. Pierwsze ognisko na Węgrzech potwierdzono w dniu 7 marca 2025 r. w stadzie utrzymującym ponad tysiąc sztuk bydła. Niestety, sytuacja stała się bardzo poważna, gdyż szybko zaczęły napływać informacje o kolejnych ogniskach, a choroba rozprzestrzeniła się również na terytorium Słowacji. Na dzień 14 kwietnia 2025 roku mamy potwierdzonych 6 ognisk w Słowacji i 4 na Węgrzech, co jest bardzo niepokojące. Choroba dotknęła bardzo duże stada bydła i spowodowała ogromne straty gospodarcze dla tych krajów.

Działania polskich służb

W Polsce wraz z przyjęciem decyzji wykonawczej Komisji (UE) 2025/654 z dnia 26 marca 2025 r. dotyczącej niektórych środków nadzwyczajnych w odniesieniu do pryszczycy na Węgrzech i Słowacji obowiązuje zakaz transportu żywych zwierząt parzystokopytnych (w szczególności z gatunków: bydło, owce, kozy i świnie), produktów pochodzenia zwierzęcego oraz obornika, słomy i siana. Dotyczy to tych terenów Słowacji i Węgier, które objęte są ogniskami pryszczycy oraz ze stref buforowych, bezpośrednio związanych z potwierdzonymi ogniskami (strefy wyznaczają narodowe służby sanitarne Słowacji, Węgier i Austrii).

eprasa.pl a3ef76c64a

Transport żywych zwierząt parzystokopytnych, produktów pochodzenia zwierzęcego oraz obornika, słomy i siana z innych terenów niż wskazane powyżej, możliwy jest tylko na 10 wyznaczonych przejściach granicznych. Ministerstwo rolnictwa na przejściach granicznych ze Słowacją zarządziło wprowadzenie bramek dezynfekcyjnych i mat. Ruch na przejściach kontrolowany jest przez funkcjonariuszy straży granicznej przez 24 godziny na dobę, a każdy przypadek transportu zwierząt parzystokopytnych lub produktów pochodzących od tych zwierząt podlega dokładnej kontroli. Wprowadzono dyżury służb weterynaryjnych na przejściach granicznych ze Słowacją i Czechami. Ponadto skontrolowano wszystkie gospodarstwa, do których trafiły zwierzęta przewiezione ze Słowacji w terminie 30 dni przed wybuchem pierwszego ogniska. Na terytorium Słowacji, próbki od wszystkich zwierząt zostały przebadane w laboratorium i dały wynik ujemny.

W Polsce są uzupełniane magazyny przeciwepizootyczne oraz przygotowywany plan działania w przypadku wybuchu epidemii pryszczycy i potrzeby uśmiercania chorych i podejrzanych o zakażenie zwierząt, zgodnie z wymaganiami przepisów dobrostanowych. Wyznaczane są również miejsca ewentualnej utylizacji i grzebania zwierząt. Służby prowadzą działania rozpoznawcze w celu zidentyfikowania nielegalnych działań związanych z handlem zwierzętami.

W Polsce ostatnie ognisko pryszczycy stwierdzono w 1971 roku.

Zasady bioasekuracji obowiązujące rolników, hodowców, osoby odpowiedzialne za transport zwierząt

- Zwierzęta muszą pochodzić z wiadomego źródła i być zidentyfikowane i oznakowane. Dodatkowo osobniki pochodzące spoza Polski muszą być zaopatrzone w świadectwa zdrowia potwierdzające pochodzenie i status zdrowotny. W przypadku trzody chlewnej świadectwa obowiązują również w obrocie krajowym.
- Stosowanie pasz i ściółki pochodzących z wiadomego źródła.
- Izolacja i kwarantanna nowo przybyłych do stada zwierząt (min. 14 dni).
- Ograniczenie kontaktu zwierząt z gospodarstwa z innymi zwierzętami, także na pastwiskach.
- Przestrzeganie zasad mycia i dezynfekcji urządzeń i narzędzi mających kontakt ze środowiskiem przebywania zwierząt po każdym użyciu oraz nie używanie sprzętu z innych gospodarstw.
- Szczególnie dokładnie należy myć i dezynfekować środki transportu zwierząt – po każdym rozładunku.
- Przestrzeganie zasad higieny osobistej – mycie i dezynfekcja rąk przed i po obsłudze zwierząt, pasz lub ściółki oraz zmiana obuwia i odzieży.
- W wejściach do budynków inwentarskich maty lub kuwety ze środkiem dezynfekcyjnym, skutecznie niszczącym wirusa pryszczycy, uzupełnianie środka na bieżąco.
- Ograniczenie do niezbędnego minimum wizyt w gospodarstwie osób postronnych. Zaleca się wprowadzenie rejestru wejść i wyjść osób oraz wjazdu i wyjazdu pojazdów.
- W razie pojawienia się objawów choroby zakaźnej należy natychmiast zgłosić to lekarzowi weterynarii oraz zaniechać przemieszczania zwierząt i rzeczy z i do tego gospodarstwa.
- Stosować środki odkażające skutecznie zwalczające wirusa pryszczycy. Należy zwrócić uwagę na ich właściwe stężenie przy sporządzaniu roztworów.

Wirus jest szczególnie wrażliwy na pH kwaśne poniżej 6.0 i zasadowe powyżej 9.0.

Skuteczne środki odkażające

- Węglan sodu (Na_2CO_3)roztwór 4%.
- Kwas octowy (CH_3COOH) roztwór 2%.
- Podchloryn sodu ($NaClO$) roztwór 3%.
- Peroxymonosiarczan potasu ($2KHSO_5$, $KHSO_4$, K_2SO_4) roztwór 1%.

Nieskuteczne środki odkażające w przypadku wirusa pryszczycy

- Alkohol.
- Środki jodoforowe.
- Fenol.
- Czwartorzędowe związki amoniowe

Wirus może przetrwać w środowisku przez wiele dni, np. w wodzie - 50 dni, na pastwisku w temperaturze 8-18°C – 74 dni, w glebie – 26-200 dni, na obuwiu – 11-13 tygodni, w oborniku i słomie – kilka tygodni lub dłużej. Zimą przeżywalność wirusa jest wyższa.

Pamiętajmy, że wystąpienie pryszczycy powoduje wielkie straty ekonomiczne dla kraju i hodowców. Prowadzi do wybijania stad, ograniczenia handlu zwierzętami i produktami pochodzenia zwierzęcego. Są to również ogromne straty w postępie hodowlanym, gdy po wybiciu zwierząt trzeba odbudowywać hodowlę, a w przypadku bydła jest to długotrwały proces. W związku z tym **hodowcy, rolnicy i wszystkie osoby zaangażowane w produkcję zwierzęcą proszone są o przestrzeganie zaleceń i ścisłą współpracę z służbami weterynaryjnymi.**

eprasa.pl a3ef76c64a

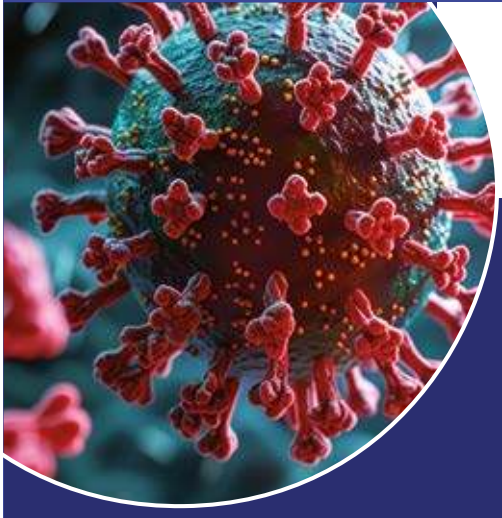

PRYSZCZYCA

PODSTAWOWE ZASADY BIOASEKURACJI

CHROŃ SWOJE GOSPODRASTWO PRZED WIRUSEM PRYSZCZYCY.

PAMIĘTAJ:

1. Zwierzęta wprowadzane do gospodarstwa muszą pochodzić z legalnego źródła i być zidentyfikowane, a zwierzęta spoza Polski muszą mieć świadectwo zdrowia potwierdzające ich pochodzenie i status zdrowotny (dla świń świadectwo zdrowia potwierdzające ich pochodzenie i status zdrowotny obowiązuje także w obrocie krajowym).
2. Przed włączeniem nowo zakupionych zwierząt do stada należy je odizolować przez okres minimum 14, a optymalnie 21 dni.
3. Pasze i ściółka dla zwierząt parzystokopytnych muszą pochodzić z wiadomego źródła. W gospodarstwie należy je zabezpieczyć przed dostępem innych zwierząt.
4. Ogranicz do minimum kontakt zwierząt z innymi osobnikami, w tym na pastwiskach (ogrodzenia np. elektryczne).
5. Koniecznie dezynfekuj urządzenia i narzędzia mające kontakt ze środowiskiem zwierząt. Nie pożyczaj swojego sprzętu i nie korzystaj z narzędzi i sprzętów spoza gospodarstwa.
6. Bezwzględnie przestrzegaj zasad higieny osobistej. Przed i po obsłudze zwierząt, w tym zadawaniu pasz czy ściółki: zmień odzież i obuwie, umyj i zdezynfekuj obuwie oraz ręce środkiem wirusobójczym rekomendowanym przez lekarza weterynarii.
7. W wejściach do budynków inwentarskich zastosuj urządzenia dezynfekcyjne, np. maty lub kuwety ze środkiem dezynfekcyjnym (działającym na wirusa pryszczycy) i pamiętaj aby środek systematycznie uzupełniać.
8. Zadbaj o ograniczenie odwiedzin w Twoim gospodarstwie do niezbędnego minimum. Wprowadź rejestr osób wchodzących do pomieszczeń, w których są utrzymywane zwierzęta parzystokopytne oraz rejestr środków transportu do przewozu zwierząt parzystokopytnych, paszy lub produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego.
9. W przypadku zaobserwowania objawów choroby zakaźnej, a w szczególności: gorączki do 40 – 42^{0}C, ślinotoku, kulawizny ze zmianami na racicach i szparach międzyracicowych lub zmian na wymionach natychmiast kontaktuj się z najbliższym lekarzem weterynarii.

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

eprasa.pl a3ef76c64a

Pyszne torty

Tort to jedna z najlepszych rzeczy, jakie mogą spotkać każdego zasiadającego do stołu gościa.

TORCIK ARBUZOWY BEZ PIECZENIA

Spód: ok. 110 g podłużnych biszkoptów, 60-80 ml cytrynówki, wiśniówki, malinówki lub delikatnie posłodzonej wody z sokiem z cytryny
Krem: 17 g żelatyny, 170 ml wody, 600 g waniliowego serka homogenizowanego, 2 łyżeczki cukru pudru, 250 ml schłodzonej śmietanki kremówki 36%, 500 g pokrojonego arbuza bez pestek, łyżeczka ekstraktu waniliowego
Wierzch: 150 ml schłodzonej śmietanki kremówki 36%, 2 łyżeczki cukru pudru, 1 łyżeczka fixu do śmietany, arbuz do ozdoby, mini bezy do ozdoby

Żelatynę zalać wodą, wymieszać i odstawić na około 15 minut, aby napęczniała. Następnie podgrzewać, mieszając, aż żelatyna się rozpuści (przez około 60 sekund, nie gotować!). Zdjąć z ognia i odstawić.

Dno (tylko) tortownicy o średnicy 21-22 cm wyłożyć papierem do pieczenia. Biszkopty ułożyć na dnie blaszki i nasączyć wodą z sokiem z cytryny lub alkoholem. Śmietankę ubić z cukrem pudrem, ale nie na bardzo sztywno. Do dużej miski przełożyć serki waniliowe i cały czas mieszając mikserem w 3-4 partiach wlać żelatynę. Dodać ubitą śmietankę, ekstrakt waniliowy i wymieszać mikserem na średnich/niskich obrotach do połączenia składników. Dodać pokrojonego arbuza i wymieszać szpatułką. Masę przełożyć do tortownicy i wyrównać. Blaszkę wstawić do lodówki na koło 5 godzin.

Dobrze schłodzony torcik wyjąć ostrożnie z tortownicy i położyć na paterze. Śmietankę ubić z cukrem pudrem i fixem, przełożyć do rękawa cukierniczego lub do szprycy i na wierzchu powyciskać duże, ozdobne rozetki. Wierzch dekorujemy arbuzem (zaokrągloną łyżeczką wycinamy kulki z arbuza) i ubitą śmietanką, która zostanie po zrobieniu rozetek. Na koniec tort dekorujemy mini bezami.

TORT KAWOWY Z NUTELLĄ

Biszkopt: 5 jajek, 3/4 szklanki mąki pszennej, 1/4 szklanki mąki ziemniaczanej, 1/2 szklanki cukru, łyżeczka proszku do pieczenia
Masa kawowa: 1 l śmietanki 36%, 3 śmietan-fixy, 3 łyżeczki kawy rozpuszczalnej, 3 łyżki cukru pudru, mały słoik nutelli, wiśniówka+ woda w proporcji 1:1 (łącznie pół szklanki)

Białka oddzielić od żółtek, ubić na sztywno. Pod koniec ubijania dodawać po trochu cukier. Dalej ubijając dodawać po jednym żółtku. Przesiane mąki i proszek delikatnie wmieszać do masy. Tortownicę wyłożyć papierem do pieczenia (tylko dno, boków niczym nie smarujemy). Przelać ciasto i wstawić do piekarnika nagrzanego do 160-170°C. Piec około 30-40 minut. Po całkowitym ostudzeniu oddzielić nożykiem boki biszkoptu od formy. Przekroić na trzy części.

Śmietankę ubić z cukrem pudrem zmieszanym ze śmietan-fixami, na koniec wsypując kawę. Nutellę podgrzać, aby łatwiej było ją rozsmarować.

Przełożyć biszkopt następująco: 1) biszkopt + nasączenie mieszanką wiśniówki i wody, 2) nutella, 3) śmietanka, 4) biszkopt + nasączenie mieszanką wiśniówki i wody, 5) śmietanka, 6) biszkopt + nasączenie mieszanką wiśniówki i wody. Całość wysmarować pozostałą śmietanką i dowolnie udekorować, np. płatkami migdałowmi na bokach i czekoladą na wierzch. Chłodzić co najmniej 4 godziny. Najlepiej pozostawić na noc w lodówce.

LEKKI TORCIK TRUSKAWKOWY

Spód: 110 g pełnoziarnistych ciasteczek, 70 g rozpuszczonego masła

Masa: 500 g truskawek (mogą być mrożone), 430 g jogurtu naturalnego, cukier do osłodzenia (ilość zależy od słodkości użytych owoców), 3,5 łyżeczki żelatyny

Wierzch: truskawki do dekoracji

Ciasteczka zmielić na pył, dodać rozpuszczone masło, wymieszać. Masę wcisnąć w dno i lekko boki tortownicy o średnicy 20 cm. Wstawić do lodówki. Żelatynę rozpuścić w minimalnej ilości wrzącej wody (ok. 1/5 szklanki). Truskawki dokładnie zmiksować, dodać jogurt, wymieszać. Dosłodzić według swojego gustu. Cały czas mieszając, np. rózgą, wlewać cienką strużką żelatynę. Tak przygotowaną masę wylać na ciasteczkowy spód. Wstawić do lodówki.

eprasa.pl a3ef76c64a

Wiosna to okres intensywnej aktywności pszczół, które po zimowym spoczynku potrzebują obfitego źródła pożywienia. Pożytki wiosenne, czyli rośliny dostarczające nektaru i pyłku w okresie od kwietnia do czerwca, są kluczowe dla odbudowy siły rodzin pszczelich.

AGNIESZKA KLESZCZ, ZODR w Barzkowicach

MNISZEK LEKARSKI

Wiosenne pożytki pszczele - rośliny, które karmią zapylacze

BLUSZCZYK KURDYBANEK

Okres kwitnienia: kwiecień-czerwiec; pożytek wiosenny.

Preferowane stanowisko: półcieniste, gleba żyzna i wilgotna.

Możliwość wykorzystania: Bluszczyk kurdybanek jest rośliną wieloletnią, mrozoodporną, wymarzoną do obsadzania stanowisk półcienistych i cienistych. Nie lubi pełnego słońca. Nadaje się zarówno do obsadzania pojemników i skrzyń balkonowych, jak również jako roślina okrywowa, która ma za zadanie szczelnie pokryć powierzchnię. Ponieważ jest rośliną szybko rosnącą, często jest stosowany do obsadzania murków czy szpecących siatek. Podczas kwitnienia masowo odwiedzają go pszczoły.

MNISZEK LEKARSKI

Okres kwitnienia: kwiecień-lipiec; pożytek wiosenny.

Preferowane stanowisko: słoneczne, różne rodzaje gleby zasobnej w azot.

Możliwość wykorzystania: Mniszek lekarski to chyba jedna z najbardziej znanych roślin. Występuje pospolicie na terenie całej Polski i jest nieodłącznie związana z naszym krajobrazem. Mniszka z pewnością nie przeoczymy, szczególnie w okresie jego masowego kwitnienia, które przypada na przełomie kwietnia i maja. Masowe kwitnienie trwa przez około dwa tygodnie i w tym czasie możemy cieszyć się widokiem pięknych, słonecznie żółtych kwiatów, tworzących na łąkach, pastwiskach i przydrożach złociste kobierce.

Może wydajność miodowa mniszka lekarskiego nie jest zachwycająca w porównaniu do kwitnącego w podobnym czasie rzepaku, bo jest to około 20 kg/ha, ale pozwala to pszczołom zachować zróżnicowaną dietę. Natomiast jeśli chodzi o wydajność pyłkową to jest ona imponująca i wynosi nawet do 250 kg/ha, dlatego też pierwsze wiosenne pyłki, pszczoły najczęściej zbierają z mniszków.

Doświadczeni ogrodnicy zalecają, aby w okresie kwitnienia mniszka lekarskiego nie wykaszać traw, na których pojawiają się wspomniane rośliny. Dzięki temu już od wczesnej wiosny w ogrodach pojawi się dużo owadów zapylających, które kolejno będą zapylać drzewa i krzewy owocowe.

BLUSZCZYK KURDYBANEK

ZAWCIĄG NADMORSKI

Okres kwitnienia: kwiecień-sierpień; pożytek wiosenny.

Preferowane stanowisko: słoneczne, gleba sucha, przepuszczalna.

Możliwość wykorzystania: Zawciąg nadmorski to oślina miododajna, obficie przyciągająca motyle i pszczoły. Tworzy zwarte, soczysto zielone poduchy, złożone z wąskich liści. W maju nad kępy liści w masowych ilościach wyrastają piękne ciemnoróżowe kwiatostany na krótkich łodyżkach. Wysokość roślin w momencie kwitnienia nie przekracza zwykle 20 cm. W kolejnych miesiącach kwiaty również pojawiają się, ale w mniejszych ilościach. Zawciąg jest gatunkiem o bardzo małych wy-

eprasa.pl a3ef76c64a

ZAWCIĄG NADMORSKI

maganiach. Lubi gleby suche i jałowe, a najlepiej rośnie i kwitnie w miejscach słonecznych. Jest w pełni mrozoodporny. Aby dobrze rósł i zachowywał ładny pokrój przez długie lata zaleca się sadzenie na przepuszczalnym podłożu. Jeśli gleba jest gliniasta lub bardzo zbita zaleca się rozluźnienie przez dodanie piasku i wymieszanie z ziemią przed sadzeniem. Zawciag to świetna bylina na skalniaki, obwódki i rabaty. Najładniej prezentuje się jako rozległa poducha wśród skał.

SZAFIREK AMERYKAŃSKI

Okres kwitnienia: kwiecień-maj; pożytek wiosenny.

Preferowane stanowisko: słoneczne, półcieniste, gleba przepuszczalna.

Możliwość wykorzystania: Szafirek to jedna z „najsympatyczniejszych" roślin cebulkowych, widywana niemal w każdym ogrodzie. Rośliny wytwarzają równowąskie, mięsiste liście o szer. 3-15 cm. Kwitną wczesną wiosną – od kwietnia do maja. Drobne, dzbankowate kwiaty są gęsto usytuowane na pędach, tworząc jednolite grona o długości ok. 8 cm. Najczęściej mają barwę niebieską i fioletową (różne odcienie, jednokolorowe lub dwubarwne). W sprzedaży dostępne są szafirki kwitnące nawet na biało różowo i żółto. Bylina osiąga średnio wysokość 10-30 cm.

Szafirki to wartościowa grupa wykorzystywana na obwódki trawników. Nadaje się również do tworzenia rabat, ozdoby ogrodów skalnych i obsadzania miejsc pod koroną drzew. Uprawiana w dużej ilości (setki cebulek) pozwala na stworzenie gęstego, kolorowego „dywanu". Jest mile widziana w szczególności w ogrodach wiejskich, angielskich oraz leśnych. Dobrze komponuje się m.in. z narcyzami, hiacyntami i pierwiosnkami.

SZAFIREK AMERYKAŃSKI

PIGWOWIEC JAPOŃSKI

Okres kwitnienia: kwiecień-maj; pożytek wiosenny.

Preferowane stanowisko: słoneczne, gleba średnio wilgotna, żyzna.

Możliwość wykorzystania: Pigwowiec japoński to niewielki, rozłożysty krzew miododajny, który zdobywa coraz większą popularność w polskich ogrodach. Jego głównym atutem są piękne kwiaty w intensywnych odcieniach czerwieni, różu lub pomarańczy, które pojawiają się wczesną wiosną. Ta wczesność kwitnienia sprawia, że pigwowiec staje się niezwykle istotnym źródłem nektaru i pyłku dla pszczół oraz innych owadów zapylających, które właśnie wtedy najbardziej potrzebują pokarmu.

PIGWOWIEC JAPOŃSKI

Pigwowiec japoński, choć stosunkowo niski, jest bardzo wydajny pod względem miododajności. Jego kwiaty produkują duże ilości nektaru, który przyciąga nie tylko pszczoły, ale również inne pożyteczne owady, wspierając środowisko naturalne. Wydajność miodowa tego krzewu czyni go szczególnie cennym dodatkiem do każdego ogrodu przyjaznego zapylaczom. Co więcej, pigwowiec jest krzewem niezwykle odpornym – doskonale radzi sobie na słabych glebach, co czyni go doskonałym wyborem dla mniej wymagających lokalizacji. Może być uprawiany zarów-

eprasa.pl a3ef76c64a

ARONIA ŚLIWOLISTNA

no jako soliter, jak i element żywopłotu, dzięki czemu znajduje zastosowanie w różnorodnych aranżacjach ogrodowych.

Nie sposób pominąć również jego walorów dekoracyjnych. Nie tylko kwitnie obficie, ale po przekwitnięciu zdobi ogród charakterystycznymi owocami, które, choć kwaśne w smaku, są cenione w przetwórstwie. Dzięki temu krzew ten łączy w sobie estetykę, funkcjonalność i ekologiczną wartość dla pszczół oraz dzikich zapylaczy.

Sadząc go w swoim ogrodzie, można pomóc pszczołom i innym owadom zapylającym przetrwać trudne początki sezonu, a jednocześnie wzbogacić swoją przestrzeń o roślinę o dużym znaczeniu ekologicznym i dekoracyjnym.

ARONIA ŚLIWOLISTNA

Okres kwitnienia: kwiecień-maj, pożytek wiosenny.

Preferowane stanowisko: słoneczne, gleby przeciętne, przepuszczalne, od lekko kwaśnych do obojętnych.

Możliwość wykorzystania: to wyjątkowy krzew miododajny, który łączy w sobie walory dekoracyjne, ekologiczne i użytkowe. Dzięki swojej zdolności do dostarczania dużych ilości nektaru i pyłku, aronia staje się ważnym źródłem pokarmu dla pszczół i innych owadów zapylających, a jej obecność w ogrodzie ma duże znaczenie dla środowiska naturalnego.

Kwitnienie aronii przypada na maj, kiedy jej piękne kwiaty, o delikatnych, białych płatkach przyciągają liczne pożyteczne owady. Jej wydajność miodowa jest doceniana przez pszczelarzy, ponieważ obfitego kwitnienia można oczekiwać nawet przy mniej sprzyjających warunkach glebowych. Aronia doskonale radzi sobie na słabych glebach, co czyni ją łatwą w uprawie i idealną do różnorodnych ogrodów.

Po przekwitnięciu aronia oferuje niezwykle zdrowe owoce – czarne jagody, bogate w witaminy, minerały i antyoksydanty. Są one cenione w kuchni, gdzie znajdują zastosowanie w produkcji soków, dżemów, nalewek oraz herbat. Dzięki temu aronia jest nie tylko krzewem miododajnym, ale także rośliną użytkową, która dostarcza smacznych i zdrowych plonów.

Jesienią wyróżnia się pięknymi, czerwono-purpurowymi liśćmi, które wprowadzają wyjątkowy akcent kolorystyczny do ogrodu. Jest również odporna na choroby i szkodniki. Sadząc aronię można nie tylko pomóc pszczołom i innym owadom zapylającym, ale także wzbogacić swój ogród o roślinę o dużym znaczeniu dla środowiska i estetyki. To idealny wybór dla osób ceniących piękno, użyteczność i ekologiczny wymiar swojego ogrodu. Doskonała na luźne żywopłoty, które pełnią zarówno funkcję ozdobną, jak i użytkową.

ŚLIWA DOMOWA

Okres kwitnienia: kwiecień-maj; pożytek wiosenny.

Preferowane stanowisko: słoneczne, gleby piaszczyste, ubogie.

Możliwość wykorzystania: Śliwa domowa to jedno z najpopularniejszych drzew owocowych w polskich ogrodach. Poza smacznymi owocami, które cieszą się dużym uznaniem, ma ogromne znaczenie jako roślina miododajna. Jej obfitego kwitnienia można oczekiwać wczesną wiosną, co czyni ją wyjątkowo ważnym źródłem pokarmu dla pszczół w czasie, gdy inne gatunki jeszcze nie kwitną. Produkuje duże ilości nektaru i pyłku, co przyciąga zarówno pszczoły, jak i dzikie zapylacze. Jej wydajność miodowa jest doceniana przez pszczelarzy, którzy zauważają, że kwiaty śliwy są często jednymi z pierwszych odwiedzanych przez owady po zimowej przerwie. Dzięki temu drzewo to odgrywa ważną rolę w odbudowie populacji owadów zapylających na początku sezonu.

Oprócz wartości dla pszczół ma również walory estetyczne – jej piękne

ŚLIWA DOMOWA

eprasa.pl a3ef76c64a

kwiaty w białych i różowych odcieniach nie tylko ozdabiają ogród, ale także wprowadzają atmosferę wiosennego przebudzenia. Co więcej, śliwa dobrze radzi sobie na słabych glebach, co czyni ją wszechstronną i łatwą w uprawie. Aby zapewnić jej zdrowy rozwój, warto sadzić ją w nasłonecznionych miejscach i regularnie przycinać, co sprzyja obfitemu kwitnieniu.

Dzięki swoim zaletom jest nie tylko wspaniałym drzewem owocowym, ale także niezwykle wartościową rośliną miododajną, której obecność w ogrodzie ma duże znaczenie dla środowiska naturalnego i owadów zapylających.

ROBINIA AKACJOWA

KLON POSPOLITY

Okres kwitnienia: kwiecień-maj; pożytek wiosenny.

Preferowane stanowisko: słoneczne, gleba żyzna.

Możliwość wykorzystania: to najwcześniej kwitnący gatunek spośród naszych rodzimych klonów. Kwiaty otwierają się tuż przed rozwinięciem liści, w kwietniu lub na początku maja. Ich barwa jest niezwykle pogodna, złocistozielona. Zwłaszcza po szarej zimie jesteśmy spragnieni takich wesołych barw. Kwiaty są miododajne, więc ściągają roje wesoło brzęczących pszczół. Latem zaś cieszy u tych klonów ciemna, głęboka, soczysta zieleń, a duże liście dają miły cień. Jakby było mało, to jesień także należy do tych klonów. To jedne z najpiękniej przebarwiających się jesienią drzew rodzimych (obok buka). Mają tu bez wątpienia miejsce na podium – liście przybierają odcienie od delikatnego, bladego żółtego, poprzez mocne barwy złociste, pomarańczowe, miedziane, a czasem do czerwonych.

Wykorzystywany w kompozycjach ogrodowych, parkowych oraz strefach nektarodajnych przy pasiekach. Dla pszczół jest drzewem bardzo cennym. Kwitnie wiosną bardzo długo i dostarcza obfitego wziątku nektarowego i pyłkowego. Wydajność miodowa tego gatunku wynosi ok 100 kg/ha.

KLON POSPOLITY

ROBINIA AKACJOWA

Okres kwitnienia: maj-czerwiec; pożytek wiosenny.

Preferowane stanowisko: słoneczne, gleba żyzna i zasadowa.

Możliwość wykorzystania: kompozycje ogrodowe i parkowe, zadrzewienia uliczne, strefy nektarodajne wokół pasiek. W ogrodach chętnie sadzone są odmiany o różowych lub różowo-purpurowych kwiatach. Robinia dobrze znosi cięcie, można stosować ją w celu formowania korony.

To jedno z najważniejszych drzew miododajnych w Polsce. Oferuje pszczołom bardzo duże ilości nektaru, wabiąc je jednocześnie niezwykle przyjemnym zapachem kwiatów. Wydajność miodowa jednego dużego drzewa określana jest na ok. 65 kg, a miód długo zachowuje płynną konsystencję dzięki wysokiej zawartości fruktozy.

Tworząc różnorodny ogród z wieloma gatunkami miododajnych roślin, możemy realnie pomóc pszczołom, wspierając ich populację oraz przyczyniając się do ochrony środowiska naturalnego. Warto pamiętać, że każda posadzona roślina miododajna ma znaczenie – zarówno dla owadów zapylających, jak i dla nas samych, ciesząc oko pięknymi kwiatami i wspierając plony w naszych ogrodach.

Źródło: tygodnikrolniczy.pl; dzicyzapylacze.pl; pasieka24.pl; drzewkaowocowe24.pl; albamar.pl
Fot. pixabay

eprasa.pl a3ef76c64a

Zielone dachy

Zielone dachy stają się coraz bardziej popularnym rozwiązaniem w wielu krajach na całym świecie. W Polsce są nadal w fazie rozwoju, ale zyskują na popularności, szczególnie w większych miastach.

JOANNA SKOCZYLAS-GROMEK, ZODR w Barzkowicach

Dachy pokryte rozchodnikiem to coraz popularniejsze rozwiązanie, które łączy funkcjonalność z troską o środowisko. Coraz więcej inwestorów decyduje się na zastosowanie takich rozwiązań zarówno w przypadku nowych budynków, jak i renowacji istniejących obiektów. Zielone dachy są szczególnie popularne wśród osób, które chcą wprowadzić ekologiczne technologie do swoich domów lub firm.

Dachy pokryte rozchodnikiem

Dachy pokryte rozchodnikiem to rodzaj zielonych dachów, w których głównym elementem roślinnym są rozchodniki – rośliny sukulenty, które charakteryzują się dużą odpornością na trudne warunki atmosferyczne, takie jak susza, mróz czy wysokie temperatury. Te rośliny potrafią magazynować wodę w swoich mięsistych liściach, dzięki czemu są w stanie przetrwać długie okresy bez deszczu. Dach jest bezobsługowy – nie wymaga podlewania i nawożenia, a jednocześnie długo wygląda świeżo i estetycznie.

Tego typu pokrycia dachowe wymagają zastosowania specjalnych warstw konstrukcyjnych, w tym drenażu, substratu oraz mat roślinnych, które umożliwiają rozwój roślin i odpowiednie zarządzanie wodami opadowymi.

Zalety

❶ Izolacja termiczna i akustyczna

Zielony dach z rozchodnikami pełni funkcję izolacyjną – chroni budynek przed nadmiernym nagrzewaniem latem oraz utratą ciepła zimą. Dzięki temu obniża się zapotrzebowanie na energię potrzebną do ogrzewania i chłodzenia pomieszczeń. Dodatkowo, rozchodniki poprawiają akustykę, redukując hałas z zewnątrz.

❷ Ochrona przed systemem wody deszczowej

Dachy pokryte rozchodnikiem mogą pomóc w zarządzaniu wodami opadowymi. Roślinność absorbuje część wody deszczowej, zmniejszając ryzyko powodzi i przeciążenia systemów kanalizacyjnych.

❸ Estetyka i poprawa jakości powietrza

Zielony dach nie tylko poprawia estetykę budynku, tworząc przyjazną i estetyczną przestrzeń, ale również przyczynia się do poprawy jakości powietrza. Rośliny absorbują dwutlenek węgla i inne zanieczyszczenia, produkując tlen, co ma korzystny wpływ na zdrowie mieszkańców.

❹ Bioróżnorodność

Zielone dachy stanowią miejsce dla różnych gatunków roślin, owadów i ptaków. Zwiększają bioróżnorodność w miastach, naturalnie ubogich w ekosystemy roślinne i zwierzęce.

Wymagania

Zakładanie dachów pokrytych rozchodnikiem wymaga odpowiedniego przygotowania. Przede wszystkim ważne jest, aby dach był odpowiednio przystosowany do utrzymania roślinności. Należy zadbać o odpowiednią warstwę drenażową, która zapewnia prawidłowe odprowadzanie nadmiaru wody. Kolejnym etapem jest położenie warstwy substratu, czyli specjalnej mieszanki gleby, która będzie wspierać wzrost roślin. W przypadku rozchodników konieczne jest również zastosowanie odpowiednich mat roślinnych, które ułatwiają ich rozmieszczenie i zakorzenianie.

Wyzwania

Choć dachy zielone mają liczne zalety, to nie są pozbawione wyzwań. Pierwszym jest konieczność odpowiedniego zaprojektowania dachu. Musi być odpowiednio wytrzymały, by utrzymać wagę roślinności, gleby oraz innych warstw konstrukcyjnych. Warto także pamiętać, że zielony dach wymaga regularnej konserwacji, chociaż rozchodnik jest rośliną stosunkowo łatwą w uprawie.

Kolejnym wyzwaniem może być koszt budowy dachu. Chociaż początkowa inwestycja może być wyższa niż w przypadku tradycyjnych pokryć dachowych, to w dłuższej perspektywie może się zwrócić – w postaci niższych kosztów eksploatacyjnych związanych z ogrzewaniem czy chłodzeniem budynku.

Dachy pokryte rozchodnikiem to innowacyjne rozwiązanie. Choć wciąż nie są to powszechne rozwiązania w budownictwie jednorodzinnym, to rosnąca świadomość ekologiczna oraz korzyści płynące z takich technologii sprawiają, że stają się coraz bardziej dostępne i popularne. W przyszłości możemy spodziewać się, że będzie ich przybywać, szczególnie w kontekście budownictwa energooszczędnego i zrównoważonego.

eprasa.pl a3ef76c64a

KALENDARZ BIODYNAMICZNY

Maj 2025

PONIEDZIAŁEK	WTOREK	ŚRODA	CZWARTEK	PIĄTEK	SOBOTA	NIEDZIELA
			00-08 / 08-24 **1** PO/WO	**2** WO	00-14 / 14-24 **3** WO/OG	**4** I Kwadra OG ☼4.59-20.07
00-22 / 22-24 **5** OG/ZI	**6** ZI	**7** ZI Od 20.00	00-19 / 09-24 **8** ZI/PO Do 8.00	**9** PO	00-22 / 22-24 **10** PO/WO Od 21.00	**11** WO Do 9.00 ☼4.47-20.19
12 WO ○ PEŁNIA	00-11 / 11-24 **13** WO/OG	**14** OG	00-21 / 21-24 **15** OG/ZI	**16** ZI	**17** ZI	00-08 / 08-24 **18** ZI/PO ☼ 4.36-20.30
19 PO	00-14 / 14-24 **20** PO/WO ☾ III Kwadra	**21** WO	00-18 / 18-24 **22** WO/OG Od 4.00 do 16.00	**23** OG	00-20 / 20-24 **24** OG/ZI	**25** ZI ☼4.27-20.39
00-19 / 19-24 **26** ZI/PO	**27** PO ● NÓW	00-21 / 21-24 **28** PO/WO	**29** WO	00-22 / 22-24 **30** WO/OG	**31** OG	

Czerwiec 2025

PONIEDZIAŁEK	WTOREK	ŚRODA	CZWARTEK	PIĄTEK	SOBOTA	NIEDZIELA
						1 OG ☼ 4.20-20.48
00-05 / 0524 **2** OG/ZI	**3** ZI Od 22.00 ☾ I Kwadra	00-05 / 05-24 **4** ZI/PO Do 10.00	**5** PO	**6** PO	00-04 / 04-24 **7** PO/WO Od 7.00 do 19.00	**8** WO ☼4.16-20.55
00-17 / 17-24 **9** WO/OG	**10** OG	**11** OG ○ PEŁNIA	00-05 / 05-24 **12** OG/ZI	**13** ZI	00-13 / 13-24 **14** ZI/PO	**15** PO ☼4.14-20.59
00-20 / 20-24 **16** PO/WO	**17** WO	**18** WO Od 6.00 do 18.00 ☾ III Kwadra	00-01 / 01-24 **19** WO/OG	**20** OG	00-04 / 04-24 **21** OG/ZI	**22** ZI ☼ 4.14-21.02
00-05 / 05-24 **23** ZI/PO Od 1.00	**24** PO Do 13.00	00-05 / 05-24 **25** PO/WO ● NÓW	**26** WO ☺	00-08 / 08-24 **27** WO/OG	**28** OG	00-14 / 14-24 **29** OG/ZI ☼ 4.17-21.01
30 ZI ● NÓW						

FAZY KSIĘŻYCA: ● NÓW ☾ I KWADRA ○ PEŁNIA ☾ III KWADRA

Godziny sprzyjające rozwojowi roślin, której plonem ma być:

owoc, korzeń, kwiat, liść

Rośliny owocowe: bób, cukinia, dynia, fasola, groch, ogórek, pomidor, papryka, kukurydza, soja, truskawka, poziomka i wszystkie rośliny sadownicze.

Rośliny korzeniowe: burak, chrzan, cykoria, marchew, pietruszka korzeniowa, rzepa, rzodkiewka, seler korzeniowy, skorzonera, pasternak. Także dobre efekty osiąga się zaliczając do tej grupy: ziemniaka, cebulę, czosnek, pora i szparaga.

Rośliny kwiatowe: wszystkie kwiatowe rośliny ozdobne, a z roślin jadalnych słonecznik.

Rośliny liściowe: kapusta, kalarepa, jarmuż, pietruszka naciowa, seler naciowy, boćwina, szczypiorek, sałata, szpinak, szczaw oraz mimo że częścią użytkową jest kwiat - brokuł i kalafior.

00-07 - przykładowy przydział czasu sprzyjający uprawie określonych roślin

Żywioły: (ogień **OG**) (ziemia **ZI**) (powietrze **PO**) (woda **WO**)

CZAS SADZENIA - okres wspomagający wzrost roślin

☺ - Początek sadzenia

☺ - Koniec sadzenia

Godziny: „od - do" prac ogrodniczych nie wykonujemy

DOROTA TOLKO, PZDR w Szczecinie

Źródło: Kalendarz biodynamiczny 2025, działkowiec

eprasa.pl a3ef76c64a

Średnie ceny zakupu/sprzedaży użytków rolnych

w IV kwartale 2023 r. obowiązują od dnia **24.03.2025 r.**

Województwo	Grunt orny			
	ogółem	dobry (klasy I, II, IIIa)	średni (klasy IIIb, IV)	słaby (klasy V, VI)
	w złotych za hektar			
Dolnośląskie	52 558	62 143	51 023	46 409
Kujawsko-pomorskie	77 466	95 965	76 088	56 711
Lubelskie	58 227	78 340	57 343	39 950
Lubuskie	41 486	47 857*)	43 046	38 846
Łódzkie	67 135	89 172	71 433	53 179
Małopolskie	59 346	68 951	52 619	36 807
Mazowieckie	61 982	70 756	66 683	53 443
Opolskie	66 738	89 574	63 165	40 296
Podkarpackie	42 413	51 033	40 608	30 186
Podlaskie	74 071	102 143	81 651	63 970
Pomorskie	62 129	72 714	62 346	541 33
Śląskie	53 414	71 019	54 299	41 851
Świętokrzyskie	49 576	62 582	44 645	29 921
Warmińsko-mazurskie	65 185	71 417	68 739	58 026
Wielkopolskie	95 393	117 258	99 660	67 597
Zachodniopomorskie	40 000	48 333**)	40 000	32 000**)
POLSKA	**71 151**	**83 011**	**73 560**	**54 326**

*) zastosowanie ma średnia cena zakupu / sprzedaży użytków rolnych w IV kwartale 2023 r.

**) zastosowanie ma średnia cena zakupu / sprzedaży użytków rolnych w I kwartale 2024 r.

Uwaga: Oceniając plany inwestycji bierze się pod uwagę ceny z uwzględnieniem jakości gruntów, przyjmując że:

- grunty dobre - grunty klas I, II, III a
- grunty średnie - grunty klas III b, IV
- grunty słabe - grunty klas V, VI
- łąki oraz pastwiska klasy I i II zalicza się do gruntów dobrych.
- łąki oraz pastwiska klasy III i IV zalicza się do gruntów średnich.
- łąki oraz pastwiska klasy V i VI zalicza się do gruntów słabych.

Źródło: ARiMR

XXXVII Barzkowickie Targi Rolne

AGRO POMERANIA

12-14 września 2025 r.

eprasa.pl a3ef76c64a

INFORMACJA HANDLOWO-RYNKOWA

Na podstawie informacji zebranych w PZDR opracowały
BARBARA GROBELSKA, ZODR Oddział w Koszalinie
EWA WENC, ZODR w Barzkowicach

Wybrane ceny w dniu 3.04.2025 r.

Nawozy i środki ochrony roślin - ceny brutto

	jedn. miary	Rejon I	Rejon II	Rejon III	Rejon IV	Rejon V	Rejon VI	śr.	min.	max.
Amofoska 4-16-18	dt	-	195,00	219,50	-	209,50	-	208,00	195,00	219,50
Fosforan amonu/Polidap 18-46	dt	301,65	301,00	357,00	300,20	315,40	346,50	320,29	300,20	357,00
Korn-Kali 40	dt	152,54	-	159,00	149,50	152,30	161,50	154,97	149,50	161,50
Lubofoska, Tarnogran lub NPK jesienne (4-6 % N)	dt	-	178,00	196,00	210,00	-	-	194,67	178,00	210,00
Mocznik bez dodatków 46	dt	240,00	236,00	-	242,79	287,50	256,60	252,58	236,00	287,50
Mocznik otoczkowany 46	dt	-	-	-	-	-	194,00	194,00	194,00	194,00
Mocznik z inhibitorem ureazy	dt	246,00	250,00	-	251,50	278,70	266,00	258,44	246,00	278,70
Polifoska 4-12-32	dt	260,00	-	274,00	-	-	-	267,00	260,00	274,00
Polifoska 6-20-30	dt	261,11	254,00	283,92	268,70	296,85	291,00	275,93	254,00	296,85
Polifoska 8-24-24	dt	260,00	276,00	316,00	270,68	-	294,00	283,34	260,00	316,00
Saletra amonowa 32	dt	180,55	191,00	170,00	181,00	193,90	-	183,29	170,00	193,90
Saletra amonowa 34	dt	193,52	204,50	183,75	193,33	202,20	197,67	195,83	183,75	204,50
Saletrzak/Salmag 28	dt	204,11	174,00	-	220,00	-	181,00	194,78	174,00	220,00
Saletrzak/Yara Bela 27	dt	171,14	180,00	167,09	164,00	-	172,14	170,88	164,00	180,00
Siarczan potasu (Kalisop lub inne) 50	dt	333,33	-	-	375,30	-	368,00	358,88	333,33	375,30
Superfosfat wzbogacony 40	dt	-	-	292,00	238,00	268,30	262,00	265,08	238,00	292,00
Agil-S 100 EC	l	-	130,00	-	105,00	122,00	-	119,00	105,00	130,00
Butisan 400 SC	l	-	-	-	-	125,00	86,40	105,70	86,40	125,00
Cabrio Duo 112 EC	l	-	88,00	-	-	130,00	-	109,00	88,00	130,00
Caryx 240 SL	l	152,00	124,00	-	152,00	154,50	-	145,63	124,00	154,50
CCC 720 SL	l	-	11,50	-	-	15,30	15,66	14,15	11,50	15,66
Cyperkill Max 500 EC	l	231,48	-	-	272,00	235,00	194,40	233,22	194,40	272,00
Decis Mega 50 EW	l	-	187,00	185,50	159,60	-	140,40	168,13	140,40	187,00
Delan 700 WG	kg	-	269,00	-	-	211,00	-	240,00	211,00	269,00
Delmetros 100 SC	l	185,15	165,00	-	205,00	191,00	-	186,54	165,00	205,00
Dewrinol 450 SC	l	60,00	78,00	-	-	68,00	-	68,67	60,00	78,00
Huzar Active Plus	l	150,00	142,00	-	-	162,00	129,60	145,90	129,60	162,00
Infinito 687,5 SC	l	-	115,00	-	140,40	142,00	135,00	133,10	115,00	142,00
Karate Zeon 050 CS	l	-	139,00	-	172,92	164,00	167,70	160,90	139,00	172,92
Lentagran 45 WP	kg	260,00	-	-	-	-	-	260,00	260,00	260,00
Merpan 80 WDG	kg	-	64,00	-	-	-	-	64,00	64,00	64,00
Mospilan 20 SP	kg	505,55	470,00	495,00	540,00	437,50	-	489,61	437,50	540,00

Rejon I Białogard, Koszalin, Sławno

Rejon II Drawsko, Szczecinek, Wałcz

Rejon III Kołobrzeg, Świdwin, Łobez

Rejon IV Goleniów, Gryfice, Kamień

Rejon V Gryfino, Szczecin, Stargard

Rejon VI Choszczno, Myślibórz, Pyrzyce

eprasa.pl a3ef76c64a

Produkty rolne - ceny skupu netto

	jedn. miary	Rejon I	Rejon II	Rejon III	Rejon IV	Rejon V	Rejon VI	śr.	min.	max.
Gryka	dt	95,00	115,00	100,00	-	-	-	103,33	95,00	115,00
Jęczmień konsumpcyjny	dt	75,00	71,00	76,50	-	-	71,50	73,50	71,00	76,50
Kukurydza	dt	-	83,50	84,00	-	85,00	-	84,17	83,50	85,00
Łubin słodki	dt	-	108,25	105,00	-	115,00	104,00	108,06	104,00	115,00
Owies konsumpcyjny	dt	77,50	75,50	71,50	-	-	68,50	73,25	68,50	77,50
Owies paszowy	dt	69,00	71,25	-	-	74,00	72,00	71,56	69,00	74,00
Peluszka	dt	95,00	98,00	105,00	-	110,00	110,00	103,60	95,00	110,00
Pszenica konsumpcyjna	dt	87,50	86,75	87,00	84,00	88,00	87,42	86,78	84,00	88,00
Pszenica paszowa	dt	82,17	81,83	82,33	84,33	86,00	81,58	83,04	81,58	86,00
Pszenżyto	dt	74,00	75,33	74,00	75,67	79,17	75,00	75,53	74,00	79,17
Jałówki opasane (kl. E)	kg	9,75	-	11,00	13,00	-	12,00	11,44	9,75	13,00
Maciory i braki	kg	3,10	-	3,50	-	5,45	3,00	3,76	3,00	5,45
Mleko	l	2,15	-	1,64	-	2,10	2,05	1,99	1,64	2,15
Młode bydło opasowe (kl. A)	kg	9,50	-	13,00	14,00	-	13,00	12,38	9,50	14,00
Tuczniki kl. I	kg	7,15	7,25	8,00	-	7,63	6,75	7,36	6,75	8,00

Pasze - ceny brutto

	jedn. miary	Rejon I	Rejon II	Rejon III	Rejon IV	Rejon V	Rejon VI	śr.	min.	max.
dla bydła										
Koncentrat CJ	dt	-	-	-	300,00	-	-	300,00	300,00	300,00
Koncentrat KBO	dt	-	-	-	-	-	310,00	310,00	310,00	310,00
Koncentrat KBW	dt	-	-	-	300,00	-	-	300,00	300,00	300,00
Mieszanka B	dt	-	-	-	-	-	250,00	250,00	250,00	250,00
dla trzody										
Koncentrat L	dt	-	248,00	-	250,00	-	265,00	254,33	248,00	265,00
Koncentrat LP	dt	-	262,00	-	-	-	270,00	266,00	262,00	270,00
Koncentrat prosiak	dt	-	310,00	-	-	-	338,00	324,00	310,00	338,00
Koncentrat PW	dt	-	300,00	-	295,00	-	329,50	308,17	295,00	329,50
Koncentrat T	dt	-	250,00	-	245,00	-	290,00	261,67	245,00	290,00
Mieszanka LK	dt	-	165,00	-	154,00	-	160,00	159,67	154,00	165,00
Mieszanka PP finiszer	dt	-	157,00	-	-	-	155,00	156,00	155,00	157,00
Mieszanka PP grower	dt	-	192,50	-	155,00	-	178,00	175,17	155,00	192,50
Mieszanka PP starter	dt	-	230,00	-	-	-	277,50	253,75	230,00	277,50
Mieszanka PW	dt	-	201,00	-	197,00	-	227,80	208,60	197,00	227,80
Prowit T	dt	-	245,00	-	-	-	245,00	245,00	245,00	245,00
inne										
Otręby pszenne	dt	-	-	-	-	-	160,00	160,00	160,00	160,00
Śruta kukurydziana	dt	-	146,00	-	180,00	168,00	150,00	161,00	146,00	180,00

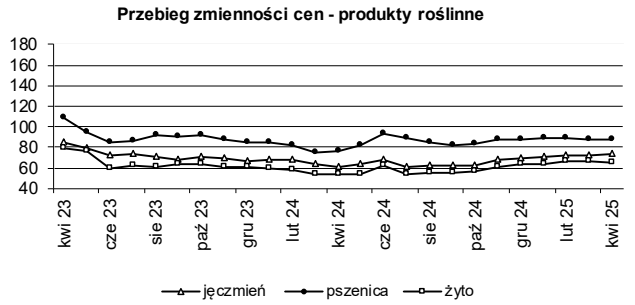

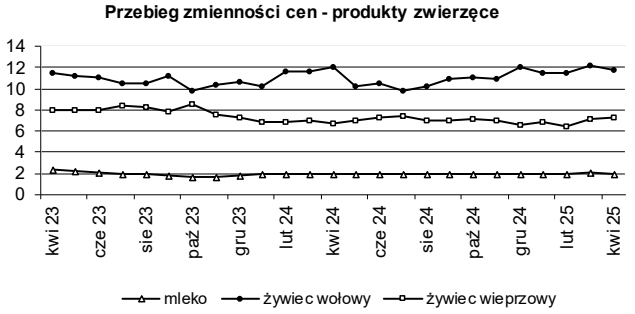

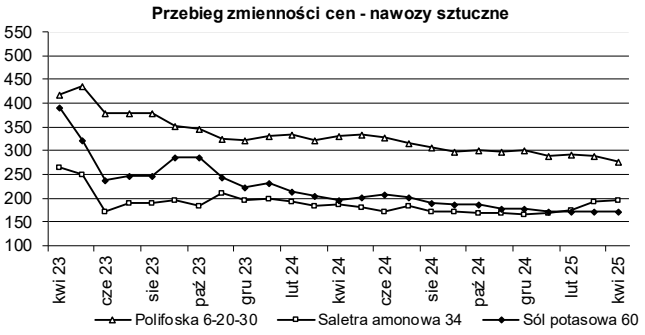

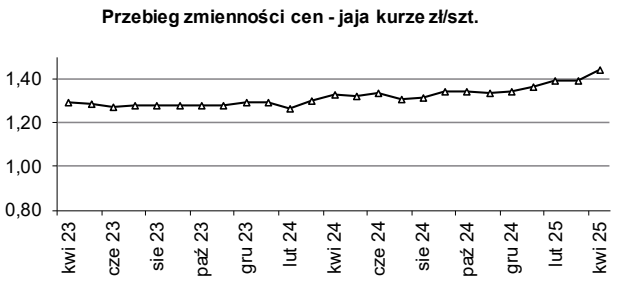

eprasa.pl a3ef76c64a

Produkty rolne - ceny sprzedaży u rolników i na targowiskach

	jedn. miary	Rejon I	Rejon II	Rejon III	Rejon IV	Rejon V	Rejon VI	śr.	min.	max.
Cielę (40-45 kg)	szt.	-	-	1 250,00	875,00	-	-	1 062,50	875,00	1 250,00
Jaja kurze średnie (50-60 g)	szt.	1,43	1,67	1,48	1,30	1,35	1,38	1,44	1,30	1,67
Jałówka cielna powyżej 1,5 r.	szt.	-	-	-	6 350	7 500	-	6 925	6 350	7 500
Jęczmień	dt	120,00	-	-	82,50	-	-	101,25	82,50	120,00
Krowa mleczna 3-5 lat	szt.	-	-	-	5 825	8 500	-	7 163	5 825	8 500
Miód	l	46,83	42,50	43,75	44,17	45,83	44,00	44,51	42,50	46,83
Mleko kozie	l	-	10,00	11,50	-	13,00	-	11,50	10,00	13,00
Obornik	t	-	-	-	137,50	148,75	100,00	128,75	100,00	148,75
Obornik z fermy drobiu	t	-	-	100,00	-	100,00	-	100,00	100,00	100,00
Prosię (15- 20 kg)	szt.	-	-	400,00	300,00	-	-	350,00	300,00	400,00
Pszenica	dt	150,00	150,00	110,00	100,00	92,00	-	120,40	92,00	150,00
Pszenżyto	dt	120,00	120,00	90,00	83,50	-	-	103,38	83,50	120,00
Siano łąkowe prasowane	t	-	-	-	300,00	-	-	300,00	300,00	300,00
Słoma zbożowa prasowana	t	-	-	-	185,00	-	-	185,00	185,00	185,00
Żyto	dt	100,00	100,00	-	72,50	66,50	-	84,75	66,50	100,00
Ziemniaki jadalne min. 50 kg	dt	160,00	200,00	-	145,00	-	150,00	163,75	145,00	200,00

Usługi rolnicze i olej napędowy - ceny brutto

	jedn. miary	Rejon I	Rejon II	Rejon III	Rejon IV	Rejon V	Rejon VI	śr.	min.	max.
Bronowanie	ha	165,00	140,00	150,00	130,00	126,33	150,00	143,56	126,33	165,00
Foliowanie bel sianokiszonki	szt.	-	40,00	-	-	-	-	40,00	40,00	40,00
Koszenie traw	ha	265,00	150,00	170,00	200,00	212,50	200,00	199,58	150,00	265,00
Najem pracownika- prace dorywcze	h	30,00	25,00	-	32,50	30,00	-	29,38	25,00	32,50
Olej napędowy	l	6,26	6,24	6,27	6,28	6,15	6,40	6,27	6,15	6,40
Oprysk roślin	ha	100,00	85,00	100,00	86,67	119,73	98,33	98,29	85,00	119,73
Orka głęboka	ha	290,00	350,00	312,50	306,67	376,00	409,00	340,69	290,00	409,00
Prasa rolująca sł./siano (bele od Ø 1,5 m)	szt.	27,00	40,00	-	-	-	-	33,50	27,00	40,00
Prasa rolująca sł./siano (bele ok. Ø 1,2 m)	szt.	31,17	26,00	15,00	17,00	25,00	-	22,83	15,00	31,17
Roztrząsanie obornika z załadunkiem	t	265,00	-	217,00	300,00	60,00	-	210,50	60,00	300,00
Sadzenie ziemniaków	ha	-	200,00	250,00	220,00	-	-	223,33	200,00	250,00
Siew zbóż agregatem uprawowo siewnym	ha	252,50	260,00	262,50	240,00	285,00	301,33	266,89	240,00	301,33
Siew zbóż siewnikiem	ha	225,00	210,00	187,50	183,33	277,47	235,00	219,72	183,33	277,47
Transport ciągnik z przyczepą do 12 t	h	150,00	150,00	160,00	156,67	222,00	274,50	185,53	150,00	274,50
Transport ciągnik z przyczepą powyżej 12 t	h	190,00	130,00	180,00	178,33	235,00	140,00	175,56	130,00	235,00
Uprawa agregatem podorywkowym	ha	220,00	175,00	150,00	200,00	234,00	228,00	201,17	150,00	234,00
Uprawa agregatem uprawowym	ha	222,50	190,00	212,50	223,33	220,67	206,67	212,61	190,00	223,33
Włókowanie	ha	-	97,50	110,00	120,00	-	140,00	116,88	97,50	140,00
Wynajem ciągnika do 80 KM	h	-	150,00	-	100,00	150,00	-	133,33	100,00	150,00
Wynajem ciągnika powyżej 80 KM	h	-	250,00	-	135,00	195,00	130,00	177,50	130,00	250,00
Zbiór buraków kombajnem	ha	-	-	1400,00	900,00	-	-	1 150,00	900,00	1 400,00
Zbiór kombajnem z rozdrobn. słomy	ha	476,67	435,00	537,50	510,00	420,00	500,00	479,86	420,00	537,50
Zbiór kombajnem zbożowym	ha	360,00	400,00	462,50	475,00	407,50	588,67	448,94	360,00	588,67
Zbiór kukurydzy sieczkarnią polową	ha	-	-	-	-	825,00	-	825,00	825,00	825,00
Zbiór traw przyczepą samozbierającą	ha	-	150,00	-	160,00	-	-	155,00	150,00	160,00

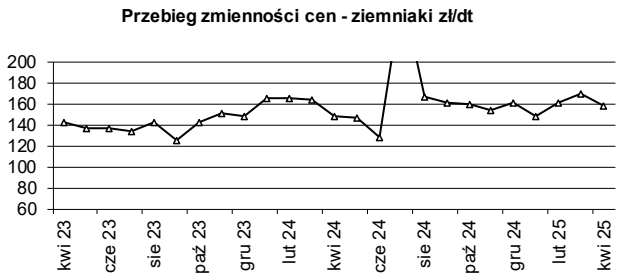

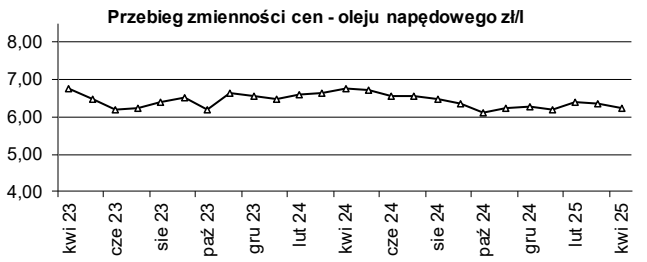

Uwaga: Opracowano na podstwie informacji zebranych w PZDR, szersze informacje cenowo-rynkowe na naszej stronie internetowej www.zodr.pl

eprasa.pl a3ef76c64a

RYNKI ROLNE

Wszystkie przedstawione poniżej dane są zbierane i udostępniane przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, w ramach Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej, i udostępniane w formie tygodniowych biuletynów na stronie www.minrol.gov.pl

1. Średnie ceny w przedsiębiorstwach prowadzących zakupy zboża (zł/tonę, bez VAT)

Regiony: Centralno-wschodni - województwa: lubelskie, łódzkie, mazowieckie, podlaskie, warmińsko-mazurskie; Południowy: dolnośląskie, małopolskie, opolskie, podkarpackie, śląskie, świętokrzyskie; Północno-zachodni: kujawsko-pomorskie, lubuskie, pomorskie, wielkopolskie, zachodniopomorskie. nld - niewystarczająca liczba danych do prezentacji

Towar		Polska			REGIONY								
					Centralno-Wschodni			Południowy			Północno-Zachodni		
		13.04	6.04	zmiana [%]	13.04	6.04	zmiana [%]	13.04	6.04	zmiana [%]	13.04	6.04	zmiana [%]
Pszenica	kons.	938	926	1,3	908	906	0,2	935	935	0,0	954	931	2,5
	pasz.	913	911	0,1	897	884	1,5	907	902	0,6	925	929	-0,4
Żyto	kons.	744	737	0,9	721	719	0,2	778	771	1,0	749	737	1,8
	pasz.	737	724	1,8	742	723	2,5	738	745	-0,9	735	723	1,6
Jęczmień	kons.	826	811	1,9	--	--	--	--	--	--	826	811	1,9
	pasz.	830	835	-0,5	850	848	0,3	811	816	-0,6	825	831	-0,7
	browar.	973	964	0,9	nld	nld	*	--	--	--	nld	nld	*
Kukurydza	pasz. "mokra"	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
	pasz.	899	889	1,1	912	876	4,1	nld	879	*	895	894	0,0
Owies	kons.	758	731	3,8	nld	--	--	--	--	--	761	731	4,1
	pasz.	749	754	-0,7	754	759	-0,6	nld	nld	*	742	741	0,2
Pszenżyto	pasz.	818	822	-0,4	818	826	-1,0	812	817	-0,6	821	819	0,2

2. Średnie miesięczne ceny netto (bez VAT) zbóż w Polsce

Rodzaj ZIARNA		marzec '24	kwiecień '24	maj '24	czerwiec '24	lipiec '24	sierpień '24	wrzesień '24	październik '24	listopad '24	grudzień '24	styczeń '25	luty '25	marzec '25
Pszenica	konsumpcyjne	818	803	872	964	856	873	879	912	939	941	952	948	932
	paszowe	802	797	832	891	819	862	877	890	902	909	919	929	910
Żyto	konsumpcyjne	580	561	584	636	574	584	598	642	687	700	718	736	737
	paszowe	589	543	577	664	606	605	616	639	675	685	701	736	731
Jęczmień	konsumpcyjne	660	638	664	668	645	669	710	736	810	780	804	810	798
	paszowe	707	704	709	716	681	699	718	737	765	794	812	825	819
	browarniane	1 154	1 196	1158	1082	860	923	924	981	990	992	992	997	995
Kukurydza	paszowe	724	725	780	870	883	875	820	802	824	840	865	874	883
Owies	konsumpcyjne	976	932	896	947	793	799	790	826	847	815	825	818	810
	paszowe	811	784	774	773	721	707	718	710	738	756	746	761	757
Pszenżyto	paszowe	658	627	647	716	679	693	704	733	777	793	807	819	818

3. Ceny zakupu tuczników wg EUROP w kraju i makroregionach (bez VAT)

(masa ciepła poubojowa zł/t)

Regiony: Północny - województwa: kujawsko-pomorskie, pomorskie, warmińsko-mazurskie, Środkowo-wschodni: łódzkie, mazowieckie, podlaskie, Południowo-wschodni: lubelskie, małopolskie, podkarpackie, śląskie, świętokrzyskie, Zachodni: dolnośląskie, lubelskie, opolskie, wielkopolskie, zachodniopomorskie.

Klasa półtusz	Polska			REGIONY											
				Północny			Środkowo-Wsch.			Południowo-Wsch.			Zachodni		
	13.04	6.04	zmiana [%]	13.04	6.04	zmiana [%]	13.04	6.04	zmiana [%]	13.04	6.04	zmiana [%]	13.04	6.04	zmiana [%]
S	8 988	8 889	1,1	8 791	8 637	1,8	8 986	9 001	-0,2	9 012	8 957	0,6	9 144	8 896	2,8
E	8 952	8 876	0,8	8 855	8 725	1,5	8 890	8 945	-0,6	8 932	8 880	0,6	9 088	8 886	2,3
U	8 676	8 638	0,4	8 553	8 565	-0,1	8 619	8 658	-0,4	8 639	8 598	0,5	8 800	8 674	1,5
R	8 383	8 354	0,3	8 213	8 287	-0,9	8 295	8 322	-0,3	8 207	8 169	0,5	8 565	8 477	1,0
O	8 049	8 040	0,1	nld	7 815	*	7 916	7 992	-1,0	7 658	7 448	2,8	8 253	8 319	-0,8
P	7 857	8 027	-2,1	nld	nld	*	nld	nld	*	nld	nld	*	8 038	nld	*
RAZEM	**8 938**	**8 856**	**0,9**	**8 789**	**8 660**	**1,5**	**8 914**	**8 952**	**-0,4**	**8 932**	**8 883**	**0,6**	**9 070**	**8 860**	**2,4**

4. Ceny zakupu bydła rzeźnego wg makroregionów

(waga żywca zł/t, tygodniowe zmiany cen oraz struktury zakupu w %)

Regiony: Północny - województwa: podlaskie, pomorskie, warmińsko-mazurskie, zachodniopomorskie, Centralny: kujawsko-pomorskie, mazowieckie, łódzkie, wielkopolskie, lubuskie, Południowy: lubelskie, małopolskie, podkarpackie, świętokrzyskie, dolnośląskie, opolskie, śląskie.

Kategoria bydła	REGIONY											
	Centralny				Południowy				Północny			
	13.04 w.ż.	zmiana [%]	śr. masa tuszy ciepł. [kg]	strukt. zakupu [%]	13.04 w.ż.	zmiana [%]	śr. masa tuszy ciepł. [kg]	strukt. zakupu [%]	13.04 w.ż.	zmiana [%]	śr. masa tuszy ciepł. [kg]	strukt. zakupu [%]
Bydło ogółem	12,22	-3,8	333,1	--	12,26	-3,2	327,3	--	11,40	-4,4	317,6	--
bydło 8-12 m-cy (Z)	12,50	-4,9	283,7	--	11,79	-7,6	222,0	-16,7	--	--	--	--
byki 12-24 m-ce (A)	12,95	-4,9	352,0	-11,0	13,00	-4,4	357,6	-8,8	12,35	-7,4	355,7	-1,8
byki > 24 m-cy (B)	12,76	-5,2	401,6	5,7	12,93	-4,8	402,8	-1,3	12,66	-5,9	398,4	5,0
wolce > 12 m-cy (C)	--	--	nld	--	--	--	nld	--	--	--	--	--
krowy (D)	10,60	0,1	294,8	11,7	10,78	-0,3	299,6	8,7	10,10	-0,3	293,5	37,1
jałówki > 12 m-cy (E)	12,14	-0,8	308,0	9,9	12,32	-1,6	296,1	7,3	11,74	-2,8	308,5	29,9

* z uwagi na wymóg nieidentyfikowalności danych ceny nie podano

Opracował: Andrzej Kamiński

eprasa.pl a3ef76c64a

OGŁOSZENIA ROLNIKÓW

KUPNO

Ciągnik Zetor, przystawkę do kukurydzy; siewnik do kukurydzy i rozsiewacz nawozu. Tel. 728 032 907.

Ciągnik Zetor Forterra, agregat uprawowy 3 m, formownica do redlin ziemniaków, sadzarka do ziemniaków talerzowa. Tel. 795 807 728.

Bizon Rekord, BS, Class, sortownik do ziemniaków, pług obrotowy Kverneland Famarol, siewnik zbożowy, agregat siewny, opryskiwacz ciągany na kołach Pilmet. Tel. 790 318 118.

Rozsiewacz wapna rcw Unia Brzeg, dmuchawę do zboża ssąco-tłoczącą POM Augustów, przyczepę rolniczą. Tel. 511 924 809.

Czyszczalnie do zboża i nasion Petkus Rofama, Cz Major. Tel. 504 910 322.

SPRZEDAŻ

ROŚLINY

Łubin słodki żółty. Tel. 693 021 036.

Łubin, owies. Tel. 698 087 681.

ZWIERZĘTA

Drób, ryby, pszczoły. Resko, tel. 518 558 924.

MASZYNY I URZĄDZENIA

Ciągnik Pronar SA 82 2005 r., rozsiewacz nawozu UNIA 1200 l 2007 r., dmuchawa do zboża + rury, kultywator 2,3 m, kombajn ziemniaczany ANNA, wialnia do zboża. Tel. 608 737 271.

Wóz konny drabiniasty i skrzyniowy, na dwudziestkach. Tel. 666 395 108 (dzwonić wieczorem, po 20.00).

Ciągnik MF 5475 z turem, Ciągnik MF 5445 Tel. 693 429 270.

Bizon na części, silnik Leyland na części, silnik Leyland sprawny, na chodzie, heder z wózkiem Bizon, kontener 1,7 m³. Tel. 698 087 681.

Kombajn zbożowy Class Mekator 60, Ciągnik 10-12, 360, 330. Tel. 889 600 257.

Kombajn ziemniaczany Anna. Tel. 693 021 036.

Sortownik elektryczny do ziemniaków. Tel. 693 021 036.

Przyczepa HL 8011 8t, opryskiwacz**,** agregat uprawowo-siewny ARES z siewnikiem, rozsiewacz nawozów SULKI, kosiarka dyskowa, pług obrotowy. Tel. 693 429 270.

2 przyczepy 4-tonowe, silnik elektryczny 15 kW na wózku przenośnym, brony 5-polowe ciągane, przetrząsaczo-zgrabiarka do siana, siewnik Poznaniak, kultywator, wał doglebowy, opielacz do ziemniaków. Tel. 666 395 108 (dzwonić wieczorem, po 20.00).

Kosiarka samojezdna z wyrzutem bocznym YTH150XP Husqvarna z przyczepką T-80013. Użytkowana ogrodniczo. Kosiarka - stan bardzo dobry, mało używana, garażowana, przyczepka – nowa. Cena do negocjacji. Tel. 513 062 877.

Ciągnik Ursus 1012, moc 100 KM, czerwony, gruby dach, rok prod. 1990 , zając-żółw działa, od nowości u rolnika. Cena 38.000 zł. Tel. 724 592 147.

RÓŻNE

Naprawa pękniętych bloków silników spalinowych, pęknięcia płaszczy wodnych, dziury. Dojazd do klienta. Tel. 601 859 884.

Warunki prenumeraty

WARUNKI PRENUMERATY
Prenumerata jest prowadzona w 18 PZDR na terenie całego województwa. Roczna cena prenumeraty
1 egz. u doradcy - 40,00 zł, prenumerata pocztowa - 80,00 zł (w przypadku większej ilości egz. prosimy o kontakt z redakcją). Zamówienia na prenumeratę należy przesyłać na adres: redakcja@zodr.pl lub sekretariat.barzkowice@zodr.pl, albo pocztą: ZODR w Barzkowicach, Redakcja 73-134 Barzkowice 2.
Wpłaty na prenumeratę przyjmujemy na konto: Bank Gospodarstwa Krajowego Oddział w Szczecinie 10 1130 1176 0022 2146 6320 0005

ZAMIESZCZENIE REKLAM (CENY BRUTTO)
Reklama w pełnym kolorze:
A4 - pierwsza emisja - 1 300 zł, kolejne - 1100 zł
A5 - pierwsza emisja - 650 zł, kolejne - 600 zł
Artykuł reklamowy A4 - 650 zł
Moduły (1 moduł 45x62 mm) - 50 zł/moduł

PRZYJMOWANIE REKLAM I OGŁOSZEŃ
Treść reklamy wraz ze zleceniem i oświadczeniem, że zleceniodawca zapoznał się z treścią Zasad ogólnych przyjmowania ogłoszeń i reklam... należy przesłać (**do 10. dnia w miesiącu poprzedzającym wydanie)** na adres redakcji. Formularz zlecenia, Zasady ogólne dot. reklamy oraz wymogi techniczne dostępne są na stronie www.zodr.pl/wydawnictwo.

Redakcja nie odpowiada za treść zamieszczonych reklam i ogłoszeń, zastrzega sobie prawo redagowania i skracania nadesłanych tekstów.

Wydawca: ZODR w Barzkowicach, www.zodr.pl
Redakcja: ZODR w Barzkowicach
73-134 Barzkowice 2, tel. 91 479 40 73, 479 40 41
facebook.com/zodr.barzkowice
e-mail: redakcja@zodr.pl
Zespół: Sylwia Lenard (redaktor naczelna)
Milena Worach (skład, projekt okładki)
Druk: System-Graf Drukarnia Agencja Reklamowo-Wydawnicza Janusz Laskowski, Zemborzyce Tereszyńskie 73b, 20-515 Lublin, nakład 1250 egz.

Kontakt z nami

Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach, 73-134 Barzkowice 2
tel. (91) 479 40 10; 15, (91) 561 37 00
fax (91) 561 37 91
e-mail: sekretariat.barzkowice@zodr.pl, www.zodr.pl

Oddział w Koszalinie, ul. Przemysłowa 8
75-216 Koszalin
tel. (94) 341 87 30, fax (94) 342 79 24
e-mail: koszalin.oddzial@zodr.pl

POWIATOWE ZESPOŁY DORADZTWA ROLNICZEGO

PZDR w Białogardzie, ul. Kisielice Duże 28, 78-200 Białogard
tel. (94) 312 04 10, fax (94) 311 26 88, kom. 513 161 525
e-mail: bialogard.pzdr@zodr.pl

PZDR w Choszcznie, ul. Grunwaldzka 36, 73-200 Choszczno
tel./fax (95) 765 27 93, kom. 513 164 889
e-mail: choszczno.pzdr@zodr.pl

PZDR w Drawsku Pomorskim
ul. Gdyńska 4, 78-500 Drawsko Pom.
tel./fax (94) 363 22 64, kom. 513 161 531
e-mail: drawsko.pzdr@zodr.pl

PZDR w Gryficach, ul. Wojska Polskiego 57/5, 72-300 Gryfice
tel./fax (91) 384 71 52, kom. 513 161 417
e-mail: gryfice.pzdr@zodr.pl

PZDR w Gryfinie zs. w Baniach, ul. Targowa 19
74-110 Banie, tel./fax (91) 416 80 62
kom. 513 161 505, e-mail: gryfino.pzdr@zodr.pl

PZDR w Goleniowie zs. w Nowogardzie
ul. Wojska Polskiego 67, 72-200 Nowogard
tel./fax (91) 392 71 75, kom. 513 161 437
e-mail: goleniow.pzdr@zodr.pl

PZDR w Kamieniu Pomorskim
ul. Mieszka I 6a, 72-400 Kamień Pomorski
tel./fax (91) 382 34 98, kom. 513 161 413
e-mail: kamien.pzdr@zodr.pl

PZDR w Kołobrzegu
ul. 6 Dywizji Piechoty 60, 78-100 Kołobrzeg
tel./fax (94) 352 40 30, kom. 513 161 526
e-mail: kolobrzeg.pzdr@zodr.pl

PZDR w Koszalinie, ul. Przemysłowa 8, 75-216 Koszalin
tel. (94) 342 79 29, kom. 513 164 897
e-mail: koszalin.pzdr@zodr.pl

PZDR w Łobzie, ul. Sikorskiego 6, 73-150 Łobez
tel./fax (91) 397 09 21, kom. 513 161 440
e-mail: lobez.pzdr@zodr.pl

PZDR w Myśliborzu, ul. Spokojna 13, 74-300 Myślibórz
tel./fax (95) 747 93 51, kom. 513 161 541
e-mail: mysliborz.pzdr@zodr.pl

PZDR w Pyrzycach, ul. Kościuszki 26, 74-200 Pyrzyce
tel./fax (91) 570 48 75, kom. 513 161 508
e-mail: pyrzyce.pzdr@zodr.pl

PZDR w Sławnie zs. w Darłowie
ul. Tynieckiego 2, 76-150 Darłowo
tel./fax (94) 314 00 00, kom. 513 164 891
e-mail: slawno.pzdr@zodr.pl

PZDR w Stargardzie
Barzkowice 2, 73-134 Barzkowice
tel./fax (91) 573 46 03, kom. 513 161 509
e-mail: stargard.pzdr@zodr.pl

PZDR w Szczecinku
ul. Witolda Pileckiego 8-9, 78-400 Szczecinek
tel./fax (94) 374 00 54, kom. 513 161 538
e-mail: szczecinek.pzdr@zodr.pl

PZDR w Szczecinie
ul. Smolańska 4, 70-026 Szczecin
tel./fax (91) 484 51 55, kom. 513 161 507
e-mail: szczecin.pzdr@zodr.pl

PZDR w Świdwinie, ul. Kołobrzeska 47, 78-300 Świdwin
tel. (94) 365 35 57, fax (94) 365 61 97, kom. 513 161 536
e-mail: swidwin.pzdr@zodr.pl

PZDR w Wałczu, ul. Chopina 53, 78-600 Wałcz
tel./fax (67) 258 97 30, kom. 513 161 411
e-mail: walcz.pzdr@zodr.pl

eprasa.pl a3ef76c64a

Pomorze Zachodnie
produkt tradycyjny

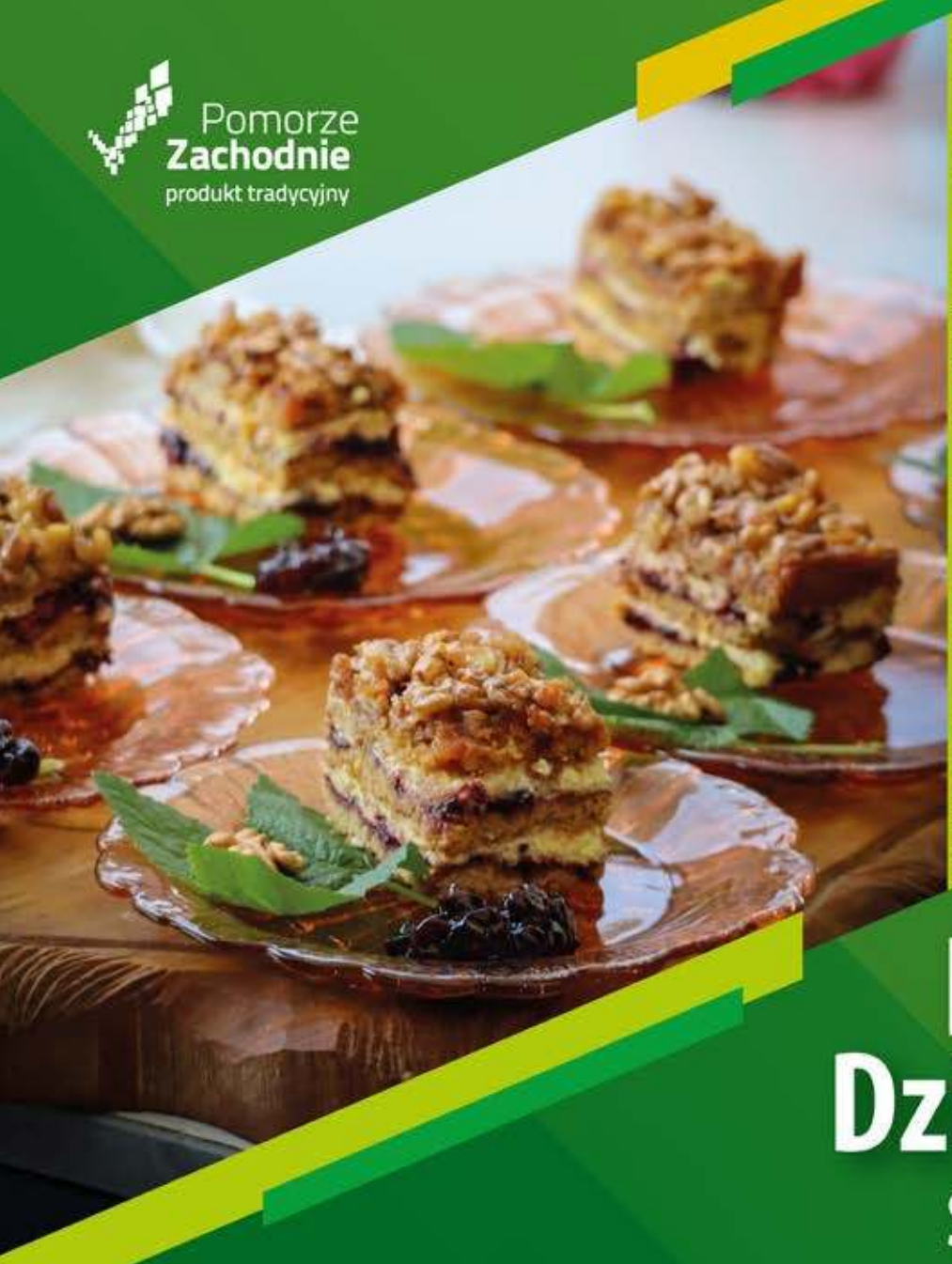

Konkurs
Nasze Kulinarne Dziedzictwo
Smaki Regionów

Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego
Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego
oraz Polska Izba Produktu Regionalnego i Lokalnego w Warszawie
zapraszają na finał wojewódzki

XXIV Edycji Konkursu
Nasze Kulinarne Dziedzictwo-Smaki Regionów

7 września 2025r.
Ogrody Przelewice – Zachodniopomorskie Centrum Kultury Obszarów Wiejskich i Edukacji Ekologicznej

Zgłoś produkt do dnia 31 lipca 2025 r.

Szczegóły na stronach: **wrir.wzp.pl • zodr.pl**

Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach

NASZE KULINARNE • DZIEDZICTWO

POLSKA IZBA PRODUKTU REGIONALNEGO I LOKALNEGO

eprasa.pl a3ef76c64a

JAK DOŁĄCZYĆ DO SYSTEMU CERTYFIKACJI?

INTEGROWANA PRODUKCJA

INTEGROWANA PRODUKCJA ROŚLIN

KROK PO KROKU

1.DATA ZGŁOSZENIA

30 dni przed siewem albo sadzeniem roślin, albo - w przypadku roślin wieloletnich do dnia 1 marca każdego roku.

2.FORMULARZ ZGŁOSZENIOWY (ON-LINE)

Wypełnij formularz na **izgloszenie.pl, wydrukuj, podpisz i odeślij** na adres mailowy **ip@gwarancja.pro**

Ważne: na dzień zgłoszenia należy posiadać ważne szkolenie w zakresie IPR.

3.KONTROLA

Polega głównie na weryfikacji wymagań z list kontrolnych, zawartych w metodykach IP.

4.WNIOSEK O WYDANIE CERTYFIKATU

Wypełnij formularz na **iwniosek.pl, wydrukuj, podpisz i odeślij** do biura naszej jednostki lub na adres mailowy **ip@gwarancja.pro**

Ważne: wniosek należy wypełnić w trakcie lub po zbiorach. Certyfikat zostaje wydany po pozytywnym zakończeniu kontroli oraz przesłaniu dokumentu.

5.KONTYNUOWANIE CERTYFIKACJI

W przypadku chęci kontynuowania certyfikacji w kolejnym roku, przejdź do **punktu 1.**

Więcej informacji na **iprcert.pl**

PL-EKO-01

ROLNICTWO EKOLOGICZNE

KROK PO KROKU

1.ZAPOZNANIE Z WYMAGANIAMI

Certyfikacja odbywa się zgodnie z Rozporządzeniem (UE) 2018/848.

2.FORMULARZ ZGŁOSZENIOWY (ON-LINE)

Wypełnij formularz na **ezgloszenie.pl**, po jego wypełnieniu, wygenerowany plik należy podpisać elektronicznie i wysłać na adres mailowy **dokumentacja@ekogwarancja.pl** lub w razie braku takiej możliwości - **wydrukować, podpisać i przesłać** do biura naszej jednostki.

3.KONTROLA

Sprawdza zgodność z wymogami dotyczącymi certyfikacji, m.in. poprzez wizytację Podmiotu zgłoszonego do certyfikacji.

4.DECYZJA WS. WYDANIA CERTYFIKATU

Przed wydaniem decyzji, dokonywany jest przegląd dokumentacji pokontrolnej. Certyfikat wydawany jest po potwierdzeniu zgodności, a następnie zostaje umieszczony w europejskiej bazie certyfikatów pod adresem **ecertyfikaty.eu**

5.NADZÓR NAD CERTYFIKATEM

Obejmuje kontrole coroczne, niezapowiedziane, pobieranie próbek oraz analizę informacji uzyskanych od Podmiotu zgłoszonego do certyfikacji.

Więcej informacji na **ekogwarancja.pl**

CERTYFIKACJA INTEGROWANEJ PRODUKCJI ROŚLIN:

+48 881 181 181

ip@gwarancja.pro

www.iprcert.pl

ul. Nałęczowska 1, 21-008 Dąbrowica

CERTYFIKACJA ROLNICTWA EKOLOGICZNEGO:

+48 22 290 89 00

dokumentacja@ekogwarancja.pl

www.ekogwarancja.pl

ul. Nałęczowska 1, 21-008 Dąbrowica

eprasa.pl a3ef76c64a